ԺԱՄԱԳԻՐՔ

ՍՐԲՈՒՀԻՈՅ ԿՈՒՍԻՆ

ՄԱՐԻԱՄՈՒ

ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻՆ ·

Եւ Նշխարեաց · Եօթն Սաղմոսքն
Աղաչաւորութիւն · Չարչարանաց
Տն մերոյ · Երգք Հոգեւ-
որք · և այլք
Աղօթք ։

733

Ի ՎԵՆԵՏԻԿ ։ 1706.
Ի Տպարանի Անտոնի Պորտօլի ·
Մեծաւորաց Հրամանաւ ։

Ի կոնդակաց Սրբազանի
Տն մերոյ

ՓԱՓԻՆ ՓԻՈՍԻ

Հինգերորդի, վն տօնից դժա-
մբրդութեան երանուհւոյ
Կուսին Մարիամու։

ԵԻ զի մեզ՝ հանապազօրեայ կամի և ջանին առաւել առ-փրկական, պարտիկ մերոյ ժամերգութեան երանու-հւոյ Կուսին Մարիամու, և աղօթից յինքեան նորագրու-նակեցելոց ընթերցումն և կիրա-ռութի առաջիկի, յԱմենակալօ-զն ԱՅ ողորմութենէն, և երա-նեցելոց Պետրոսի և Պօղոսի Առա-քելոցն նորին իշխանութբն քաջա-լերեալք, Ամենեցուն և իւրաքանչիւ-րոյ. որք այսր կերպի ժամեր-գութեն չեն պարտաւորեալք, քանիցս անգամ զայս այսպէս ի հրամանէ-մերմէ նորոգեցեալս, զամենայն յի-սուն։ Իսկ որք զինչ ժա-մերգութիւնն, որ ի սոյն գրքոյ պարփակեցեալ կայ զուգէ յիսուն,

որք զԼ.օթն Սողոմոնի, կամ զՍա-
ղ.ծանակութեան նմանութեան ի նոյն
գիրս պարափակեցուցանէ, զայսպա-
ռասուն և որք զինն ի խորհրդոյն
խորհրդածութիւն ի նոյն իսկ հանդի-
սարար պատմուածուցէ, ձեռնա-
ռնկօրէն առողջն, զայն հոգե-
ւորն անւոր, յիշելանց զգե-
ցեալ սարակասանաց տարփածո-
ւթեան ի Տր Թագուհին չորեքին:
Իսկ պայծառանալեցելոյն զայնամի
և նեթ զնեթգրութեան չորեքին,
որք կենդանեաց միջոցք ի մէջ նորո-
գութե նորոյ կարգաւորս ժամա-
նակի գրեանք նշանակեցուցան
էզին, և այսպիսի կերպի երանու-
հւոյ Կոյսին Մարիամու, կամ
Ներեցելոյ պաշտօնի, կամ զԼ.օթն
Սողոմոնի, կամ զՍոփիածնականն
առաջնոյն չորեքին:

ՅՈՒՆՎԱՐ։

ա	ա	Թլփատութիւն Տն.	բ.է.
բ	բ		
գ	գ		
դ	դ		
ե	ե	Վիճիլա.	
զ	զ	Յայտնութիւն Տն.	բ.է.
է	է		
ա	ը		
բ	թ		
գ	ժ	Գունդիսաւորի խմբին.	
դ	ժա		
ե	ժբ		
զ	ժգ		
է	ժդ		
ա	ժե	Անուն Յիսուսի։	
բ	ժզ		
գ	ժէ	Անտոնի Աբբայի.	
դ	ժը	Աթոռ Պետրոսի ի Հռոմ։	
ե	ժթ		
զ	ի	Ֆաբիանոսի և Սեբաստիանի.	
է	իա	Ագնէսի կուսին և մրն.	
ա	իբ	Վինչենցիոսի, մրն.	
բ	իգ	Նշանադրութեան կուսին.	
գ	իդ	Տիմոթէոսի եպս. և մրն.	
դ	իե	Դարձումն Պօղոսի առաքելոյ.	
ե	իզ	Պօղիկարպոսի եպս և մրն.	
զ	իէ		
է	իը	Անդրադարձութիւն սրբոյն Ագնէսի	
ա	իթ	Ֆռանչիսկոսի Սալէզի եպսն.	
բ	լ	Մարտինեայ կուսին և մրն.	
գ	լա	Պետրոսի Նօլասքոսի, և Յուլ.	

ՓԵՏՐՎԱՐ.

դ	ա	Իգնատիոսի մրտ.
ե	բ	Տեառն ընդառաջ.
զ	գ	Վլասիոսի եպս., և մրտ.
է	դ	
ա	ե	Աղաթեայ կուսին և մրտ.
բ	զ	Դորոթեայ կուսին, և մրտ.
գ	է	Ռոմուալդոսի Աբբային.
դ	ը	
ե	թ	Ապողոնիայ կուսին և մրտ.
զ	ժ	Սքոլաստիկեայ կուսին.
է	ժա	
ա	ժբ	
բ	ժգ	
գ	ժդ	Վաղենտինոսի մրտ.
դ	ժե	
ե	ժզ	
զ	ժէ	
է	ժը	
ա	ժթ	
բ	ի	
գ	իա	
դ	իբ	Նստումն Պետրոսի Առաքելոյ Անտիոքիա.
ե	իգ	
զ	իդ	Մատաթեայ Առաքելոյն.
է	իե	
ա	իզ	
բ	իէ	
գ	իը	

Մ Ա Ր Տ.

դ	ա	Ալբինոսի եպս. և խոստ.
ե	բ	
զ	գ	
է	դ	Կազիմիրոսի խոստ.
ա	ե	
բ	զ	
գ	է	Թօմայի Աքուինացւոյ խոստ.
դ	ը	Ֆրանչիսկա Հռովմայեցւոյ սրբոյն .
ե	թ	
զ	ժ	
է	ժա	
ա	ժբ	Գրիգորի Պապին խոստ.
բ	ժգ	
գ	ժդ	
դ	ժե	
ե	ժզ	
զ	ժէ	Պատրիկիոսի եպս. և խոստ.
է	ժը	
ա	ժթ	Յովսէփու առն Մարիամու .
բ	ի	Յովակիմայ հօրն Մարիամու.
գ	իա	Բենեդիկտոսի Աբբային .
դ	իբ	Ամբրօզիոսի , խոստ.
ե	իգ	
զ	իդ	
է	իե	Աւետիք Աստուածածնին .
ա	իզ	
բ	իէ	
գ	իը	
դ	իթ	
ե	լ	
զ	լա	

ԱՊՐԻԼ.

է	ա	
ա	բ	Փրանչիսկոսի Բաւղացւոյ խոստ.
բ	գ	
գ	դ	Ամբրոզիոսի խոստովանողի.
դ	ե	Վինչենցիոսի խոստովանողի.
ե	զ	
զ	է	
է	ը	
ա	թ	
բ	ժ	
գ	ժա	
դ	ժբ	
ե	ժգ	Մարգարտայ կուսին մեր կրօն.
զ	ժդ	Տիբուրտիոսի, և Վալերի.
է	ժե	Հերմենեգիլդոսի մարտիրոսի.
ա	ժզ	
բ	ժէ	
գ	ժը	
դ	ժթ	
ե	ի	Ագնէսի կուսին.
զ	իա	
է	իբ	
ա	իգ	Գէորգայ մրտ.
բ	իդ	Ադալբէրթի եպս. և մրտ.
գ	իե	Մարկոսի Աւետարանչին.
դ	իզ	
ե	իէ	
զ	իը	Վիտալի մրտ.
է	իթ	Պետրոսի մարտիրոսի.
ա	լ	Կատարինէի Սիենացւոյ.

ՄԱ

Մ Ա Յ Ի Ս ·

բ	ա	Փիլիպպոսի և Յակոբայ Առաք.
գ	բ	
դ	գ	Գիւտ սրբոյ խաչին.
ե	դ	
զ	ե	Երանելւոյն Պիոսի Պապին.
է	զ	
ա	է	Փոյց Պաւղի Տն.
բ	ը	Երևումն Միքայէլ հրեշտ.
գ	թ	
դ	ժ	Անտոնինի Արհի եպս. խոստ.
ե	ժա	
զ	ժբ	Երինհայ Յովհանայ կուսին.
է	ժգ	
ա	ժդ	
բ	ժե	
գ	ժզ	
դ	ժէ	
ե	ժը	
զ	ժթ	
է	ի	Պեռնարտոսի հօրն խոստղի.
ա	իա	
բ	իբ	
գ	իգ	
դ	իդ	Անդրփոխումն սրբոյն Տօմինիկի.
ե	իե	Մարիամու Մագդաղենացւոյն.
զ	իզ	
է	իէ	
ա	իը	
բ	իթ	
գ	լ	
դ	լա	Յակոբայ մեր կրօնէն խոստ.

Յ Ո Ւ Ն Ի Ս.

ե	ա	
զ	բ	Փեթրոնեղայ կուսին.
է	գ	Մարկեղինեւ Պետրոսի մրտ.
ա	դ	
բ	ե	
գ	զ	Նորբերտոսի եպս, խոստվ.
դ	է	
ե	ը	Մեդարդոսի եպս, և խոստվ.
զ	թ	Փրիմոսի և Ֆելիկիանոսի մր.
է	ժ	
ա	ժա	Բառնաբայ Առաքելոյն.
բ	ժբ	Բասիլ. Կիրին. Նաբոր. Նազրի մր.
գ	ժգ	Անտոնի Պատուացւոյ խոստվ.
դ	ժդ	Բասիլիոսի եպսի, և խոստվ.
ե	ժե	Վիթի, և Մոդեստի, մրտ.
զ	ժզ	Մարցիանոս, եպս, և խոստ
է	ժէ	
ա	ժը	Օսանեայ կուսին.
բ	ժթ	Գերվասի և Պրոթասի մրտ.
գ	ի	
դ	իա	
ե	իբ	Տօն. Տ. Մարմնիքրիստոսի.
զ	իգ	Վեճիլիա.
է	իդ	Ծնունդ Յովհաննու մկրտչին.
ա	իե	
բ	իզ	Յովհաննու և Պօղոսի մրտ.
գ	իէ	
դ	իը	Վեճիլիա.
ե	իթ	Պետրոսի Պօղոսի Առաքելց.
զ	լ	Յիշատակ Պօղոսի Առաքելոյ.

ՅՈՒԼԻՍ·

է	ա	
ա	բ	Տեսութ Աստուածածնի առ Եղիս.
բ	գ	
գ	դ	
դ	ե	
ե	զ	
զ	է	
է	ը	
ա	թ	Յովհաննու մկրտ.
բ	ժ	Է. Եղբարց մկրտ.
գ	ժա	Փրոքոփիոսի Աբբայիսի.
դ	ժբ	Յոհաննու Հօրին խոստով.
ե	ժգ	
զ	ժդ	Պօնաւէնթուրայ եպս խոստ,
է	ժե	Հենրիկոսի կայսեր.
ա	ժզ	
բ	ժէ	Աղեքսիանոսի խոստով.
գ	ժը	
դ	ժթ	
ե	ի	Մարգարտի կուսին մկրտ.
զ	իա	Փրաքսեդեայ կուսին.
է	իբ	Մարիամու Մագդաղենացւոյն
ա	իգ	
բ	իդ	Վիճիլիա.
գ	իե	Յակոբայ Առաքելոյն.
դ	իզ	Աննայի մօր Աստուածածնին.
ե	իէ	
զ	իը	
է	իթ	Մարթայի կուսին.
ա	լ	
բ	լա	Իգնատիոսի խոստով.

ՕԳՈՍՏՈՍ.

գ	ա	Շղթայիցն Պետրոսի առաքելոյ.
դ	բ	Ստեփաննոսի պապին.
ե	գ	Վիճիլիա.
զ	դ	Տօմինիկոսի հօրն մերոյ.
է	ե	Սբ Աստուածածնին առ ձիւնն.
ա	զ	Այլակերպութիւն Տն.
բ	է	Գայետանոսի եւայլ.
գ	ը	
դ	թ	Վիճիլիա.
ե	ժ	Լօրենցիոսի մարտիրոսի.
զ	ժա	Տիբուրցիոսի մրտ.
է	ժբ	Կլարայ կուսին.
ա	ժգ	Հիպողիտոսի, եւ ընկերաց մրտ.
բ	ժդ	Վիճիլիա.
գ	ժե	Վերափոխումն Աստուածածնի.
դ	ժզ	Եակինթոսի խոստովանողի.
ե	ժէ	
զ	ժը	Ագապիտոսի մրտ.
է	ժթ	Բեռնարդոսի հօրն խոստ.
ա	ի	
բ	իա	
գ	իբ	Տիմոթէոսի եւ Սիմփորիոսի մրտ.
դ	իգ	Յակոբոս [illegible].
ե	իդ	Բարթողոմէոսի Առաքելոյն.
զ	իե	Լուդովիկոսի թգւրի.
է	իզ	
ա	իէ	
բ	իը	Օգոստինոսի եպս խոստ.
գ	իթ	Գլխատումն Ս. Յհ. Մկրտ.
դ	լ	Վարդենեի կուսին.
ե	լա	Ռայմունդոսի ոչ ծնելոյ:

ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ.

դ	ա	Էջխոխման Աւրրդին.
ե	բ	
ու	գ	
շ	դ	
կ	ե	Տարեկան յիշումն Ներսիսեանց.
բ	զ	
գ	է	Մարգարէի մեռն.
դ	ը	Ծնունդ կուսին Մարիամու.
ե	թ	Կորիոնի մեռն.
ու	ժ	Նիկողայոսի Թոլէնթինեան խառն.
շ	ժա	
կ	ժբ	
բ	ժգ	
գ	ժդ	Վերացումն սբ Խաչին.
դ	ժե	Յիշումն սրբոյն Տօմէնիկոսի.
ե	ժզ	Եւփիմեայ կուսին.
ու	ժէ	
շ	ժը	Քօռնէլիի և Կիպրիանոսի մեռն.
կ	ժթ	Յանուարիոսի մեռն.
բ	ի	Վիճակոս.
գ	իա	Մատթէոսի Առաքել Աւետարանչ.
դ	իբ	Մաւրիկի և ընկերաց մեռն.
ե	իգ	Թեկղի կուսին, և մեռն.
ու	իդ	Լատինէրէթ եղբ, և մեռն.
շ	իե	
կ	իզ	
բ	իէ	Կոզմայ և Դամիանոսի մեռն.
գ	իը	Վէնցէսլայի մեռն.
դ	իթ	Միքայէլ, հրեշտակապետին.
ե	լ	Հերոնիմ. և Գրիգորի լուսաւոր.

ՀՄԴ.

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ.

ա	ա	Տօն Ռօզարին.
բ	բ	Պահապան հրեշտակին.
գ	գ	
դ	դ	Ֆրանչիսկոսի խոստով.
ե	ե	Պլաչիտի և ընկերաց. մրտ.
զ	զ	Բրունոնի խոստով.
է	է	
ա	ը	Բիրձիթայ այրւոյն.
բ	թ	Դիոնէսիոսի և ընկերաց մարտ.
գ	ժ	Լուտովիկոսի Բերթրանտի.
դ	ժա	
ե	ժբ	Ռեմիճի եպս, և խոստ.
զ	ժգ	Գրիգորի լուսաւորչին.
է	ժդ	
ա	ժե	Թերեզիայ կուսին.
բ	ժզ	Մաղլոսի վանահ. խոստով.
գ	ժէ	
դ	ժը	Ղուկաս Աւետարանիչ.
ե	ժթ	Պետրոսի եպ̄ի խոստով.
զ	ի	
է	իա	
ա	իբ	Հիլարիոնի Աբբային.
բ	իգ	
գ	իդ	
դ	իե	Քրիսանթին և Քրիսանթիէն մր.
ե	իզ	
զ	իէ	Վիճիլա.
է	իը	Սիմոնի և Յուդայի Առաք.
ա	իթ	
բ	լ	
գ	լա	Գուինթինի մարտիրոս.

ՆՈՎԵՄԲԵՐ.

դ	ա	Տօն ամենայն Սրբոց.
ե	բ	Յիշատակ ամ. Ննջեցելոց.
զ	գ	
է	դ	Քարոլոսի եպս. և խոստով.
ա	ե	
բ	զ	
գ	է	
դ	ը	
ե	թ	Տօն ամ. սրբ. կարգիս մերոյ.
զ	ժ	Դ. Պսակելոց մարտ.
է	ժա	Մարթինոսի եպս. խոստով.
ա	ժբ	
բ	ժգ	Դիեգի եպս. և խոստով.
գ	ժդ	
դ	ժե	Ալբերթոսի խոստով.
ե	ժզ	
զ	ժէ	Գրիգորի սքանչելագործի.
է	ժը	Նաւակատեաց եկեղեցեաց.
ա	ժթ	Եղիսաբեթ այրւոյն.
բ	ի	Թէոդորոսի մարտ.
գ	իա	Ընծայումն կուսին Մարիամ.
դ	իբ	Ջեչիլիէյ կուսին, և մրտ.
ե	իգ	Քլեմենթի պապի. և մրտ.
զ	իդ	Քրիսողոնի մրտ.
է	իե	Կատարինէ կուսին.
ա	իզ	
բ	իէ	Մարգարէին ու Սամուէլի.
գ	իը	
դ	իթ	Սաթուռնինի եպս., և մարտ.
ե	լ	Անդրէի Առաքելոյն.

Դ. Ե. Կ.

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ.

զ	ա	
է	բ	
ա	գ	Քրիստափորայ Սամուէլի.
բ	դ	Վարվառեայ կուսին.
գ	ե	
դ	զ	Նիկողայոսի եպս.
ե	է	Ամբրոսիոսի եպս և խոստով.
զ	ը	Յղութիւն կուսին Մարիամու.
է	թ	
ա	ժ	
բ	ժա	
գ	ժբ	
դ	ժգ	Լուսիայ կուսին և մրտ.
ե	ժդ	
զ	ժե	
է	ժզ	Տամազի փափի և խոստով.
ա	ժէ	
բ	ժը	
գ	ժթ	
դ	ի	Վիճիլիա.
ե	իա	Թովմայի Առաքելոյն.
զ	իբ	
է	իգ	
ա	իդ	Վիճիլիա.
բ	իե	Ծնունդ Տն մերոյ Յի. Քի.
գ	իզ	Ստեփաննոսի Նախավկի.
դ	իէ	Յովհաննու Առք. Աւետր.
ե	իը	Անմեղ մանկանց մրտրց.
զ	իթ	
է	լ	Թովմայի եպս և խոստով.
ա	լա	Սեղբեստրոսի փափին.

ԿԱՐԳԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Քրիստոնէական ։

Հանգանակ Առաքելոց ․

Հաւատամ՝ յԱստուած Հայրն ամենակարողն՝ արարիչն երկնի և երկրի ։ Եւ ի Յս Քս որդի նորա միածին Տէրն մեր ։ որ յղացաւ ի Հոգւոյն սրբոյ , ծնաւ ի Մարիամայ կուսէն ։ չարչարեցաւ ընդ Պոնտացւով Պիղատոսիւ , խաչեցաւ , մեռաւ , և թաղեցաւ ։ Էջ ի դժոխս ։ յերրորդում՝ աւուր յարեաւ ի մեռելոց ։ Համբարձաւ յերկինս , նստի ընդ աջմէ Այ Հօր ամենակարողի ։ Անտի գալոց է՝ դատել զկենդանիս և զմեռեալս ։ Հաւատամ՝ ի Հոգին սբ ։ Զսուրբ կաթուղիկէ եկեղեցին ։ Զհաղորդութիւն սրբոց ։ Զթողութիւն մեղաց ։ Զյարութիւն մարմնոյ ։ Զկեանսն յաւիտենականս ։

Ամէն ։

Աղօթք Տէրունական ։

Հայր մեր՝ որ 'յ երկինս ես, սր̃ եղիցի անուն քո ։ Եկեսցէ արքայութիւն քո ։ Եղիցի կամք քո որպէս 'յ երկինս և 'յ երկրի ։ Զհաց մեր հանապազորդ տուր մեզ այսօր ։ Եւ թո՛ղ մեզ զպարտիս մեր, որպէս, և մեք թողումք մերոց պարտապանաց ։ Եւ մի՛ տանիր զմեզ 'ի փորձութիւն ։ Այլ փրկեա զմեզ 'ի չարէ ։ Ամէն ։

Ողջոյն Հրեշտակական .

Ողջոյն քեզ Մարիամ, լի̃ շնորհօք, Տէր ընդ քեզ ։ Օրհնեալ ես դու 'ի կանայս, և օրհնեալ է՛ պտուղ որովայնի քո Յիսուս ։ Սրբուհի Մարիամ մայր ԱԾ̃, աղօթեա՛ վս̃ մեր մեղաւորացս այժմ, և 'ի ժամու մահուան մերոյ ։ Ամէն ։

Տասն

Տասն Պատուիրանքն Ա͞Յ։

Ես եմ Տ͞ր Ա͞Ծ քո, որ հանի զքեզ յերկրէն Եգիպտացւոց՝ ի տանէ ծառայութե͞.

1. Մի՛ անիցես զայլս Ա͞Ծս առաջի իմ։
2. Մի՛ առնուր զանուն Տ͞Ն Ա͞Յ քո ընդ ունայն.
3. Յիշեա՛ զի զօր շաբաթու ս͞բ արասցես։
4. Պատուեա՛ զհայր քո, և զմայր քո։
5. Մի՛ սպանաներ։
6. Մի՛ շնար։
7. Մի՛ գողանար։
8. Մի՛ խօսիցիս ընդ դէմ մերձաւորին քո զսուտ վկայութի͞։
9. Մի՛ ցանկար տան մերձաւորի քոյ։
10. Մի՛ ցանկասցիս կնոջ նորա, ոչ ծառայի, ոչ աղախնոյն, ոչ եզին, ոչ իշոյն, ոչ ամենայն իրաց, որք նորա են։

Եօթն խորհուրդք կաթուղիկէ Եկեղեցւոյ.

Մկրտութիւն, Դրոշմ, Հաղորդութիւն, Ապաշխարութիւն, Վերջին Օծումն, Կարգ, և Ամուսնութիւն։

Զօրութիւնք Աստուածականք։
Հաւատ, Յոյս, Սէր։

Զօրութիւնք Քարտինալականք։

Խոհեմութիւն, Բարեխառնութիւն, Արդարութիւն, և Արիութիւն.

Պարգևք Հոգւոյն Սրբոյ։

Իմաստութիւն, Իմացումն, Խորհուրդ, Արիութիւն, Գիտութիւն, Բարեպաշտութիւն, և Երկիւղ Տեառն։

ԺԲ. Պտուղք Հոգւոյն Սրբոյ.

Սէր, Խնդութիւն, Խաղաղութիւն, Համբերութիւն, Քաղցրութիւն, Բարութիւն, Երկայնամտութիւն, Հեզութիւն, Հաւատ, Պարկեշտութիւն, Ժուժկալութիւն, Ողջախոհութիւն։

Պա-

Է. Պատուիրանք Սիրոյ։

Սիրեսցես զՏէր Ած քո՝ յամենայն սրտէ քումմէ, և յամենայն յանձնէ քումմէ, և յամենայն մտաց քոց։ Սիրեսցես զընկեր քո իբրև զանձն քո։

Ը. Պատուիրանք Եկեղեցւոյ։

Զկարգադրեալս յԵկեղեցւոյ զաւուրս տօնից, ՚ի գործոց ծառայականաց ՚ի բացկալով հռչակել։

Զպարտադիր պաշտօն Պատարագին ՚ի յաւուրս տօնից պատուասիրութեամբ լսել։

Զքառասներորդ պահսն, զորս եղանակին, և զհրաժարումն բառս առժողովութե Եկեղեցւոյ պահս պահել։ ՚Իուրբաթ, և ՚ի չորեքշաբթ զմիս ոչ ուտել։

Զմեղս փորձեցելոց քահանայի խոստովանել, և զամենասուրբ Հաղորդութիւն ՚ի զատկական ժամանակին առնուլ, և զպարտիսն զանձս մատուցանել ՚ի տաճարին։

Յաւուրս արգիլեցեալս յԵկեղեցւոյ զհարսանիս ոչ հռչակել։

Բարի

Է. Բարի գործք Հոգեւոր.

Ուսուցանել զանգէտն : Ուղղել զմեղաւորսն : Խրատել զերկբայեալն : Մխիթարել զվշտացեալն : Կրել համբերութեամբ զզրկանս : Թողուլ յանցաւորաց : Աղօթել վ͞ս կենդանեաց և մեռելոց, և վ͞ս հալածողաց :

Է. Բարի գործք Մարմնաւոր :

Կերակրել զքաղցեալսն : Արբուցանել զծարաւեալսն . Ընդունել զհիւրսն : Հանդերձել զմերկսն : Դիտել ՚ի տես հիւանդի, և բանտարգելոյ : Ազատել զգերիսն : Թաղել զմեռեալսն :

Ութն Երանութիւնք :

Երանի աղքատաց հոգւով' զի նոցա է Արքայութիւն երկնից :
Երանի հեզոց' զի նոքա ժառանգեսցեն զերկիր :
Երանի սգաւորաց' զի նոքա մխիթարեսցին :
Երանի որոց քաղցեալ է և ծարաւի են արդարութե՛ն' զի նոքա յագեսցին :

Երանի

Երանի ողորմածաց՝ զի նոքա ողորմութիւն գտցեն։
Երանի այնոցիկ, որք սուրբ են սրտիւք՝ զի նոքա զԱՅ տեսցեն։
Երանի խաղաղարարաց, զի նոքա որդիք ԱՅ կոչեսցին։
Երանի որք հալածեալք իցեն վն արդարութեան՝ զի նոցա է արքայութիւն երկնից։

Հինգ ըզգայութիւն մարմնոյ.

Տեսանելիք, Լսելիք, Հոտոտելիք, Ճաշակելիք, և Շօշափելիք։

Եօթն մեղք գլխաւորք որք հասարակօրէն մահացուք անուանին։

Հպարտութիւն, Ագահութիւն, Բղջախոհութիւն։ Նախանձ։ Որկորամոլութիւն, Բարկութիւն, և Ծուլութիւն։

Չորս յետինք մտածելիք։

Մահ, Դատաստան մերձին, Դժոխս, և Արքայութիւն երկնից։

GLORIA IN EXCELSIS

ԻՆՉԵՐՈՐԴ

ԺԱՄԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

Սրբոյն Ներսէսի, որ ասի ա-ռաւօտուն 'ի մէջ գիշերի, կամ առաւօտուն։ Նախ ասի զամ Հայր մեր։ Հաւատամ։ և ա-պա 'ի ձայն սրբանի այսպէս։

ԻԵՐԹՈՂ

ՈՂՋՈՅՆ ՔԵԶ Մարիամ լի շնորհօք Տէր ընդ քեզ։ Օրհնեցեալ ես դու 'ի կանայս, և օրհնե-ցեալ է պտուղ որովայնի քո Յս Քրի-ստ։ Տր եթէ ողորմութեամբ խնամոց. Աստուածածին երկնաւորին զօրհնու-թիւնս քո։

։ Յաւերժութիւն Աստուածայնին ․

զի ԱԾ յօգնել ինձ նայեաց ։ որ եւ Տր յօգնել ինձ փութաս ։ փառք Հօր, եւ Որդւոյ, եւ Հոգւոյն Սրբոյ։ Որպէս էր ի սկզբանէ, եւ այժմ եւ միշտ, եւ ի յաւիտեանս յաւիտենից ։ Ամէն ։ Ալէլուիա ։ Խնդ ի Եօթանասներորդէն մինչեւ ի Փառքն ասի , Գովութիւն քեզ Տր , Թագաւոր յաւիտենական փառաց ։

Հրաւիրակ ․

Կատարածին աղօթքին ։ Եկայք երկիր պագցուք ։ Սաղմոս 94․

Եկայք ցնծասցուք ի Տէր , աղաղակեսցուք առ ԱԾ փրկիչ մեր ։ Կանխեսցուք առաջի նորա , խոստովանութեամբ , Սաղմոսիւք աղաղակեսցուք առ նա ։

Կատարածին աղօթքին եկայք ։

ԱԾ մեծ է, Տր թագաւոր մեծ ի վերայ ամենայն երկրի ․

Ի ձեռս նորա են ամենայն անդունդք երկրի , եւ բարձրութիւնք լերանց նորա են ։

Եկայք երկիր ։

Նորա է ծով՝ եւ նա արար զնա , եւ զցամաքս ձեռք նորա ստեղծին ․ Եկայք՝ երկրպագեսցուք նմա , անկցուք՝ եւ լացցուք առաջի Տն արարչին մերոյ ։

Նորին

Նախանձի է ՏՐ ԱԾ մեր, մեք ժո-
ղովուրդք ՚ի ձեռին նորա, և խաշն
արօտի նորա :
Կատարածին սրբոյին :
Այսօր եթէ ձայնի նորա լուիջիք
մի խստացուցանէք զսիրտս ձեր
ոպ ՚ի դառնութեն :
Յաւուրն փորձութեան յանապատի,
ուր փորձեցին զիս հարքն ձեր,
քննեցին զիս, և տեսին զգործս իմ
քառասուն ամ :
Եկայք երկիր .
Զանգիտեցի ընդ ազգին ընդ այնմիկ,
և ասացի, միշտ մոլորեալք են սր-
տիւք, և նոքա ոչ ծանեան զճա-
նապարհս իմ :
Որպէս երդուայ ՚ի բարկութեան
իմում, թէ մտցեն ՚ի հանգիստ իմ :
Կատարածին սրբոյին :
Փառք Հօր, և Որդւոյ և Հոգւոյն
Սրբոյ : Որ էր ՚ի սկզբանէ և այժմ
և միշտ : Եկայք երկիր :
Կատարածին սրբոյին : Եկայք :

Երգ .

Օր մեզ պայծառն ծագ և եր-
կին, երկիր պագէ երկնի-
նին, զնմանակերպեն երից ազգին,
տարած ճիղեան ընծայութին :
Որում արեգակն յառեալք և լու-
սին, բոլոր լուսեղծանեալք հրա-

զանոնին , հեղանալ զորութեան եր_
կրայնին , պարգևեալ ի ծոց կու_
սին :

Ի ձեռներ են Տեառն երանելի , ճշմարտութեամբ զօրաց երկնից , եւ պարգևացն հանդերձի , հանդերձ ի բում ատենս :

Ամենայն երկնից պատուելոյ , եւ օրհնեալ սրբով յաղագս , զորս ձեռնադիր ողորմ ծնեալ , զանուն Այս անեւր մարդոյ :

Այսպէս տարածեալ են առ մարդիկ աղէկաց զորութեան անտառելի , պարգևեալ ի թշնամիս մեզ աւետարանի եւ ի ժամ մահու ընդ մեզ ողոր_ մութի :

Փառք քեզ ծնելոյդ ի սրբոյ կուսէն , որ ես զմեկեալդ յամենայն_ անուն , ընդ Հօր եւ սրբոյ Հոգւոյն մի_ աւորեալ , ի անսկզբնական միջոց յաւ_ իտենս : Ամէն :

Սաղմոս Ա

Տէր Տէր մեր՝ որ սքանչելի է ա_
նուն քո , ի վեր քան երկինս :
Համբարձաւ մեծ վայելչութիւն քո
ի վերայ քան զերկինս , ի բերանոց
մանկանց տղայոց ստնդիացաց հաս_
տատեցեր զօրհնութիւն :
Վասն թշնամեաց քոց Տէր , զի
եղծցէ

եղերցի թշնամին, և հակառակորդն.
Տեսից զերկինս, զգործս մատանց
քոց, զլուսին և զաստեղս՝ զոր
դու հաստատեցեր։
Ո՞վ է մարդ՝ զի յիշես դու զնա,
կամ՝ որդի մարդոյ, թէ այց ինչ
առնիցես դու նմա։
Փոքր ինչ խոնարհ արարեր զնա
քան զհրեշտակս քո, փառօք և
պատուով պսակեցեր զնա, և կա-
ցուցեր զնա ի վերայ ամենայն ձե-
ռագործաց քոց։
Զամենայն ինչ հնազանդ արարեր
ի ներքոյ ոտից նորա, զխաշինս և
զարջառս՝ և զամենայն ինչ։
Եւս և զթռչունս երկնից՝ զգազանս եր-
կրի, և զձկունս ծովու, որք
շրջին ընդ շաւիղս ծովու։
Տէր Տէր մեր՝ զի սքանչելի է անուն
քո, յամենայն երկրի։
Փառք Հօր, և Որդւոյ, և Հոգւոյն
սրբոյ.

Սաղմոս ԺԸ.

Երկինք պատմեն զփառս ԱՅ.
և զարարածս ձեռաց նորա
պատմէ հաստատութիւն։
Օր աւուր բղխէ զբան, և գիշեր
գիշերի ցուցանէ զգիտութիւն։
Ոչ են բարբառք՝ և ոչ են խօսք՝ որոց
ոչ լսին ձայնք նոցա։
Ընդ ամենայն երկիր ել բարբառ

նոցա , և մինչև 'ի ծագս աշխարհի ելին խօսք նոցա ։

Յարեւու եհար զխորան իւր , և ինքն որպէս փեսայ՝ զի ելանէ յառագաստէ իւրմէ , ցնծայ նա որպէս հսկայ յընթանալ զճանապարհս իւր ։

'Ի ծագաց երկնից են ելք նորա , և հանգիստ նորա մինչև 'ի ծագս նորուն , և ոչ ոք իցէ , որ թաքիցէ 'ի տապոյ նորա ։

Օրէնք Տն անբիծք են՝ և դարձուցանեն զհոգիս , վկայութիւն Տն հաւատարիմ է , և իմաստուն առնէ զտղայս ։

Արդարութիւնք Տն ուղիղք են և ուրախ առնեն զսիրտս , պատուիրանք Տն լոյսք են՝ և լոյս տան աչաց , երկիւղ Տն սուրբ է և մնայ յաւիտեան ։

Դատաստան Տն ճշմարիտ է , և արդար է 'ի նոյն ։

Ցանկալի է նա քան զոսկի , և քան զականս պատուականս բազումս , քաղցր է նա քան զմեղր խորիսխ ։

Քանզի՝ ծառայ քո պահեսցէ զնոյն . 'ի պահել նմա հատուցումն բազում ։

Զյանցուածս իւր ով կարէ առնուլ 'ի միտ 'ի գաղտնեաց իմոց սուրբ արա զիս

զի Տէր, և յօտարէն պահեա զծառայս քո:

Ապա թէ ոչ տիրեսցեն ինձ, յայնժամ անբիծ եղէց՝ և սուրբ եղէց ի մեղաց մեծաց:

Եղիցին բանք հաճոյք բանից բերանոյ իմոյ, և խորհուրդ սրտի իմոյ առաջի քո յամենայն ժամ, Տէր օգնական իմ, և փրկիչ իմ:

Փառք Հօր, և Որդւոյ, և Հոգւոյն սրբոյ.

Սաղմոս 23.

Տեառն երկիր լրիւ իւրով աշխարհ, և ամենայն բնակիչք նորա:

Նա ի վերայ ծովուց հիմնեաց զնա, ի վերայ գետոց պատրաստեաց զնա:

Ո՞վ ելցէ ի լեառն Տեառն, կամ ով կացցէ ի տեղւոջ սրբութեան նորա:

Որ սուրբ է ձեռօք՝ և անբիծ սրտիւ, որ ոչ էառ ընդունայնութեան զանձն իւր, և ոչ երդուաւ նենգութեամբ ընկերի իւրում:

Սա առցէ զօրհնութիւն ի Տեառնէ, ողորմութիւն յԱՅ փրկչէ իւրմէ:

Այս ազգ է որ խնդրէ զՏր, խնդրէ զերեսս ԱՅ Յակոբայ:

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր ի վեր, համբարձցին դրունք յաւիտենից՝ և մտցէ Թագաւոր փառաց

Ո՞վ է սա թագաւոր փառաց՝ Տէր հզօր զօրութեամբ իւրով, Տէր հզօր ի պատերազմի ։

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր ի վեր, համբարձցին դրունք յաւիտենից՝ և մտցէ թագաւոր փառաց ։

Ո՞վ է սա թագաւոր փառաց, Տէր զօրութեանց, սա ինքն է թագաւոր փառաց ։

Փառք Հօր, և Որդւոյ, և Հոգւոյն Սրբոյ ։

Օրհնեցեալդ ես դու ի կանայս և օրհնեցեալ է պտուղ որովայնի քո, Յս Քս ։

ի Աւետեացն ձայնէր ի շնորհաց ։ քոյ ։

ի. Վասն սրբոյն օրհնեալ զքեզ Ած յաւիտեան ։ Հայր մեր ։

Եւ մի տանիր ։ Այլ փրկեա զմեզ ։ Հրամայեա Տր օրհնել ։ օրհնութիւն ։

Սրբուհի կոյս կատարեալ բարեխօսեսցէ առ Տր վասն մեր ։ Ամն ։

Ընթերցուած ։

Սրբուհի Մարիամ կոյս կուսանաց Մայր և դուստր արքային արքայից ամենեցուն պարգեւեա մեզ զփրկութիւն քո, զի արժանացուք ընկալնուլ արքայութեան երկնից, և ընդ ընտրեալսն Այ թագաւո-

րեսց-

բնութեամբ յանխափան : Արդ դու Տէր ողորմեա մեզ :

Առաւօտուց գոհութիւն :

Ողջ. Սրբուհի և անարատ կոյս որով գովութեամբ , բարեբանեմք զքեզ : Քանզի դու երկինք ու կարէին տանել բարձեր զնա ի գիրկս քո : Փ. Օրհնեցեալն դու ի կանայս և օրհնեալ է պտուղ որովայնի քո Յս Քս : Քանզի դու : Հրեշտակաց : Սրբուհի Աստուածածին, կուսին մեզ օգնական : Ամէն :

Ընթերցուած .

Սրբուհի Մարիամ՝ քանդրթած գթածուդ , բարեխօսեա վասն մեր սրբուհիդ սրբոց . զի քո կայ ընկալցուք զաղաչանս մեր , որ զՔս մեր ծնար ի բերն Թագաւորութեան երկնից , զի ընծայեսցէ մեզ մեր անձանց փրկութիւն : Արդ դու Տէր .

Ող. Խորանաբնակեալն Մարիամ որ տաճար զՏէրն և զատեղծողն ամփոփեցեր : Ծնար զնա որ արար զերկինս և զմեզ յանխափան :

Փ. Ողջոյն Մարիամ՝ լի՛ շնորհօք Տէր ընդ քեզ : Ծնար զնա որ արար : Հրաշալեաց : Օրհնութեամբ գովեմ որբուհի կոյս Մարիամ՝ ծնողդ զԹած զանմահին ի բերան : Ամէն :

ԽԵ Ժամերգութիւն Աստուծոյ.

Ընթերցուած ։

Սրբուհի Աստուածին որ խնամակալէդ
արժանաւորեցար յղանալ ծնանել
զոր անեղային տիեզերքն ոչ կա-
րէին պարունակել. քանզի նա բարե-
խօսութեբ Ջերմեռանդ զմեզ մեր, որ
քեզ փրկեալքս արժանացաք եր-
նել ՚ի աթոռն յանխախտական փառաւո-
րոյ թագաւորեսցուք անվախճանն
վայելչին որդւոյ քո ։

Արդ դու Տր ողորմեա ։

որ Բարեբանեալ անեղութեամբ
սրբուհի կոյս Մարիամ, և անեղային
զուարթութեամբ արժանաւորեցոյն ։

Ձի՝ իբրեւ ծագեցաւ արեգակն ար-
դարութեան, Քն Աստուած մեր ։
որ Աղօթեամ քին ժողովրդեան ող-
ջութի ժամանեսցէ զք եկեղեցական-
նաց, Բարեխօսեամ զն Ջերմեռանդ-
կանաց, որ ծանեաւն անեղերեսն
զօրութեամբ քո, որք կատարեն
զկամս քո ։ Ձի ՚իբրեւ ծագե-
ցաւ ։ Փառք Հօր ։ Քն Աստ մեր ։

Դատաւորութեան աղօթեալ ընդ Աստ-
ուծոյ և Աստուածածնի Ե-
կեղեցւոյ, և Վարդապետաց
եկեղեցւոյ ։

Օրհնեալ Աստ մերոյ, որ Տէր
խոստովանիմք ։

Ձէն

Զքեզ յաւիտենականդ Հայր, ա-
մենայն երկիր պաշտէ։
Քեզ ամենայն հրեշտակք քեզ եր-
կինք, և ամենայն իշխանութիւնք։
Քեզ քերովբէք և սերովբէք, ան-
դադար ձայնիւ աղաղակեն։
Սուրբ. Սուրբ. Սուրբ. Տէր Աստուած
Սաբաւովթ.
Լի են երկինք և երկիր մեծութեամբ
փառաց քոց։
Զքեզ փառաւորեալ դասք առա-
քելոց։
Զքեզ մարգարէից գովելի թիւք։
Զքեզ մարտիրոսաց սպիտակազգեաց
գունդն գովէ։
Զքեզ ընդ ամենայն տիեզերս խոս-
տովանի սուրբ եկեղեցի։
Զհայրդ անչափ հանդիսամեծու-
թեան։
Զպատուականդ քո ճշմարիտ և միածին
որդին։
Նոյն և զմխիթարիչ սուրբ Հոգին։
Դու թագաւոր փառաց Քս։
Դու հօրն մշտնջենաւոր ես որդի։
Դու առնելով զմարդն առ 'ի փր-
կել զմարդ, ոչ գարշեցար 'ի յորո-
վայնէ կուսին։
Դու յաղթելով մահու խայթոց,
բացեր հաւատացելոց զարքայութիւն
երկնից։

Դու նաւս ընդունելի Աստուծոյ հօր 'ի փառս :

Համատարածն դրեալ ըն զորովայն քո դա-րանոյ :

Ուստի որով աղաչեմք զքեզ օգնու-թեան ժամանակս ծառայից քոց, զորս պատուականս արարեալ ընկեցեր :

Արա ընդ մեզ քո 'ի յաւիտենականն փառս համարել :

Փրկեա՛ զժողովուրդս քո Տէր, և օրհնեա՛ զժառանգութիւն քո :

Եւ հովուեա՛ զնոսա և բարձրացո՛ զնոսա մինչև յաւիտեան :

Զօր հանապազ օրհնեսցուք զքեզ :

Եւ գովեսցուք զանուն քո 'ի յաւի-տեան, և 'ի յաւիտեանս յաւիտե-նից :

Հաճեաց Տէր 'ի յօրս յայս, առանց մեղաց պահել զմեզ :

Ողորմեաց մեզ Տէր ողորմեաց մեզ :

Եղիցի ողորմութիւն քո Տէր 'ի վերայ մեր՝ որպէս յուսացաք 'ի քեզ :

Ի քեզ Տէր յուսացայ, մի՛ ամաչե-ցից 'ի յաւիտեան :

սր. Բարեխօսեա՛ վն մեր սրբուհի Ածածին :

ու. Զի արժանի լիցուք խոստմանցն Քի.

Ի դառնութեան Սաղմոս ասասցեն յետ կանոնական ժամուն .

Ա՜ծ ՚յ օգնել ինձ նայեա՛ց : Եւ Տէր ՚յ ընկերել ինձ փութա՛ : Փառք Հօր , և Որդւոյ : Որ էր ՚ի սկզբանէ : Ալէլուիա .

Սաղմոս 92.

Տէր թագաւորեաց՝ զվայելչութիւն զգեցաւ , զգեցաւ Տէր զզօրութիւն ընդ մէջ իւր էած : Հաստատեաց զաշխարհ՝ որ մի՛ սասանեսցի , պատրաստ է աթոռ քո ՚ի սկզբանէ յաւիտենից դու ես : Ամբարձան գետք Տէր , և ամբարձին գետք զձայնս իւրեանց , յամբարձցեն գետք ՚ի գնացս իւրեանց : ՚Ի ձայնէ ջուրց բազմաց , սքանչելի եղեն զբօսանք ծովու : Սքանչելի եւս գոլ Տէր ՚ի բարձունս, վկայութիւնք քո մեզ յոյժ հաւատարիմ : Տան քում վայելէ սրբութիւն՝ Տէր ընդ երկայնաւուրս : Փառք Հօր , և Որդւոյ , և Հոգւոյն սրբոյ :

Սաղմոս 99.

Աղաղակեցէք առ Տէր ամենայն երկիր , ծառայեցէք Տեառն ուրախութեամբ : Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ , ծա-

Ծառայք՝ զի նա է Տր Ած մեր:

Նա արար զմեզ՝ և ոչ մեք եմք, մեք ժողովուրդք՝ և խաշն արօտի նորա:

Մտէք ընդ դրունս նորա խոստովանութեամբ, և օրհնութեամբ ի գաւիթս նորա:

Խոստովան եղերուք Տն, և օրհնեցէք զանուն նորա:

Քաղցր է Տր յաւիտեան է ողորմութիւն նորա, յազգէ մինչև յազգ է ճշմարտութիւն նորա:

Փառք Հօր, և Որդւոյ, և Ոգւոյն սրբոյ.

Սաղմոս 62.

Ա՜ծ Ա՜ծ իմ, ես առ քեզ առաւօտ առնեմ, ծարաւեցաւ առ քեզ հոգի իմ, քանիցս պատիկ և և մարմին իմ:

Ընդ երկիր անապատ և անջրդի, ուր ոչ գոյ ի նմա ճանապարհ:

Այսպէս ի սրբս երևեցայց քեզ, տեսանել ինձ զօրութիւնս քո և զփառս քո:

Վասն զի լաւ է ինձ ողորմութիւնք քո, քան զկեանս իմ, և շրթունք իմ, գովեսցեն զքեզ:

Այսպէս օրհնեցից զքեզ ի կեանս իմ, և յանուն քո համբարձից զձեռս իմ:

Իբ ի ճարպոյ պարարտութենէ լցցի անձն

անձին իմ՝ շրթամբք ցնծութեան օրհ-
նեսցէ զքեզ բերան իմ։
Զի թէ յիշէի զքեզ յանկողնի ի-
մում, ընդ առաւօտս կանխեալ
խօսէի ընդ քեզ։
Զի եղեր իմ օգնական, ՚ի հովանի-
թեւոց քոց ցնծացայց։
Եկն զկնի քո անձն իմ. եւ զիս
ընկալաւ աջ քո, եւ նոքա ՚ի նանիր
խնդրեցին զանձն իմ։
Մտցեն ՚ի ներքին անդնդոց եր-
կրի, մատնեսցին ՚ի ձեռս սրոյ,
եւ բաժինք աղուեսուց եղիցին։
Թագաւոր յուսասցի ՚ի Տէր,
գովեսցին ամենեքեան, որք երդ-
նուն նովաւ, խցցին բերանք ա-
նօրինաց՝ որք խօսին զանիրաւութիւն։
Աստ ոչ ասի Փառք.

Սաղմոս ԿԶ.

ԱԾ ողորմեաց մեզ, եւ օրհնեա
զմեզ, երեւեցո զերեսս քո
՚ի մեզ եւ ողորմեաց մեզ։
Ճանաչել յերկրի զճանապարհս
քո, յազգս ամենայն զփրկութիւն
քո։
Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողո-
վուրդք ԱԾ, խոստովան եղիցին
առ քեզ ժողովուրդք ամենայն։
Ուրախ եղիցին եւ ցնծասցեն ա-
զինք, զի դու դատես զժողովուրդս

յու-

ուղղութե, և ազգաց երկրի ա-ռաջնորդես ։

Խոստովանեսցին քեզ ժողո-վուրդք Ած, խոստովանեսցին քեզ ժողովուրդք ամենայն ։

Երկիր ետ զպտուղ իւր, և օրհ-նեսցէ զմեզ Ած՛ Ած մեր ։

Ած մեր օրհնեսցէ զմեզ, և ՚ի նմանէ երկիցեն ամենայն ծագք երկրի ։

Փառք Հօր, և Որդւոյ.

Երգ երից մանկանց. Դանիէլ Գ.

Օրհնեցէք ամենայն գործք Տն զՏէր, օրհնեցէք և բարձրա-րարէք զնա յաւիտեանս ։

Օրհնեցէք երկինք զՏէր, օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեանս ։

Օրհնեցէք հրեշտակք Տն, և ջուրք որ ՚ի վերոյ երկնից զՏէր ։

Օրհնեցէք զօրութիւնք Տն՛ արե-գակն, և լուսին զՏէր, օրհնեցէք ։

Օրհնեցէք աստեղք երկնից՛ ան-ձրեւ և ցօղք զՏէր, օրհնեցէք ։

Օրհնեցէք ամենայն հողմք՛ հուր և ջեր զՏէր, օրհնեցէք ։

Օրհնեցէք ցուրտ և տօթ՛ ցօղ և ձիւնաբեր զՏէր, օրհնեցէք ։

Օրհնեցէք սառն և սարդ՛ և եղեամն և ձիւն զՏէր, օրհնեցէք ։

Օրհնեցէք տիւք, և գիշերք, լոյս

և

և խոնաւք զՏր, օրհնեցէք :

Օրհնեցէք ամպք, և փայլատակունք՝ և երկիր, զՏր օրհնեցէք :

Օրհնեցէք լերինք և բլուրք՝ և ամենայն բոյսք երկրի զՏր, օրհնեցէք :

Օրհնեցէք աղբիւրք ծովք և գետք զՏր, օրհնեցէք :

Օրհնեցէք կէտք և ամենայն կայտառք՝ որ ՚ի ջուրս, և թռչունք երկնից զՏր, օրհնեցէք :

Օրհնեցէք գազանք՝ և անասունք, և որդիք մարդկան զՏր, օրհնեցէք :

Օրհնեսցէ Իսրայէլ զՏր, օրհնեսցէ և բարձր արասցէ զնա յաւիտեանս :

Օրհնեցէք քահանայք Տն զՏր, օրհնեցէք :

Օրհնեցէք ծառայք Տն զՏէր, օրհնեցէք :

Օրհնեցէք հոգիք և շունչք արդարոց զՏր, օրհնեցէք :

Օրհնեցէք սուրբք և խոնարհք սրտիւք զՏէր, օրհնեցէք :

Օրհնեցէք Անանիա, Ազարիա և Միսայէլ զՏէր, օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեանս :

Օրհնեսցուք զՀայր և զՈրդի ընդ սբյ Հոգւոյն գովեսցուք և առաւել

բար-

բարձր պատուեսցուք զնա յաւիտեանս։
Օրհնեալ ես ի վերայ հաստատութե երկնից, գովեալ և փառաւորեալ յաւիտեանս։
Աստ ոչ ասի փառք։

Սաղմոս 148.

Օրհնեցէք զՏր յերկնից, օրհնեցէք զնա ի բարձունս։
Օրհնեցէք զնա ամենայն հրեշտակք նորա, օրհնեցէք զնա ամենայն զօրութիւնք նորա։
Օրհնեցէք զնա արեգակն և լուսին, օրհնեցէք ամենայն աստեղք, և լոյս։
Օրհնեցէք զնա երկինք երկնից, և ջուրք՝ որք ի վերոյ քան զերկինս օրհնեսցեն զանուն Տն։
Զի նա ասաց՝ և եղեն, հրամայեաց՝ և հաստատեցան։
Կացոյց զնոսա յաւիտեան յաւիտենից, հրաման ետ և ոչ անցցէ։
Օրհնեցէք զՏր յերկրէ վիշապք և ամենայն խորք։
Հուր և կարկուտ, ձիւն և սառն, հողմ մրրկի, որք առնեն զբանս նորա։
Լերինք և ամենայն բլուրք, ծառք պտղաբերք՝ և ամենայն մայրք։
Գազանք՝ և ամենայն անասունք,

սո-

սողունք եւ ամենայն թռչունք թեւ_
աւորք:
Թագաւորք երկրի՝ եւ զօրք իւ_
րեանց, իշխանք՝ եւ ամենայն դա_
տաւորք երկրի:
Երիտասարդք՝ եւ կուսանք՝ ծերք՝
եւ տղայք օրհնեսցեն զանուն Տն:
Բարձրացաւ անուն նորա միայն,
խոստովանութիւն նմա ՚յերկինս եւ
՚յերկրի:
Բարձր արասցէ Տր զեղջիւր ժողո_
վրդեան իւրոյ, օրհնութիւն ՚յա_
մենայն սրբոց նորա, ՚յորդւոցն Իս_
րայէլի, ժողովրդեան, որ մերձ է
առ Տր:
Աստ ո՛չ ասի Փառք:

Սաղմոս 149.

Օրհնեցէք զՏէր ՚յօրհնութիւն
նոր, օրհնութիւն նմա ՚յեկե_
ղեցիս սրբոց:
Ուրախասցի Իսրայէլ ՚յարարիչ
իւր՝ որդիք Սիոնի ցնծասցեն ՚ի
թագաւորին իւրեանց:
Օրհնեսցեն զանուն նորա օրհնու_
թբ, Սաղմոսիւք՝ եւ օրհնութեամբ
Սաղմոս ասասցեն նմա:
Զի հաճի Տր ընդ ժողովուրդս իւր,
բարձր արասցէ զհեզս ՚ի փրկու_
թե:
Պարծեսցին սուրբք փառօք եւ ցնծ_
ասցեն

ասցեն 'ի հանգիստս իւրեանց , և բարձր արասցեն զԱստուած բերանօք իւրեանց :

Սուսերք երկսայրիք են 'ի ձեռս նոցա , առնել վրէժխնդրութիւն 'ի հեթանոսս յանդիմանութիւն ամենայն ժողովրդոց :

Կապել զթագաւորս նոցա կապանօք , զփառաւորս նոցա ձեռնակապաւ երկաթեաւ :

Առնել 'ի նոսա դատաստանս գրեալ , փառք այս են յամենայն սրբոց նորա :

Աստ ոչ ասի փառք :

Սաղմոս 150.

Օրհնեցէք զՏՐ 'ի սրբութեան նորա , օրհնեցէք զնա 'ի հաստատութեան զօրութեան նորա :

Օրհնեցէք զնա 'ի զօրութեան նորա, օրհնեցէք զնա 'ի բազում մեծութեան նորա :

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն օրհնութեան, օրհնեցէք զնա Սաղմոսիւք և օրհնութեամբ :

Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ , պարեցէք զնա ուրախութեամբ :

Օրհնեցէք զնա 'ի բանս քաղցունս , օրհնեցէք զնա 'ի բարբառ ընկին :

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն գոհութեան

ամե-

ամենայն հոգիք օրհնեցէք զՏէր։
Փառք Հօր, և Որդւոյ, և Հոգւոյն
Սրբոյ. Անթիփոնա.
Յետ Տնանկերութեն լոյս անստուերական
մանկեր, աջին Աստուծոյն բարեխ-
խօսական վասն մեր ։ Գլուխ.

Ես ի բարձր զօրթ աղաղակեցին,
զանուշաձայնութի, և ձայնիւ խո-
սրբոյ սրբոյ և Համբառնութե ։
առ Աստուծոյ փառաւորութե ։ Երգ ։

Որ մարմնացար աստ այրունի,
բարձրացեալ երկինք ստորա-
նի, նախասահմանին քամ անեղանի,
կամին արարչացն անմամբ կոչի ։
Զօր Եւայ երարձ ստրկեցին,
դարձեալ չնորհեալ որդւով քո իմ,
այժմ տուրևութեան մարդիկ եր-
կինս, որ զայս երեր զաւան երկ-
նայինն ։
Դու արքային զաւան և խորան,
այնմ ատ լուսոյն Հօր ՃՃմարտն,
կուսին առաջ զինութեան անիմանալին,
փրկեալ նորս ծանր հայեր ձեռամբ ։
Մարդ սրբութե որ աճրուցի,
ազգին շնորհաց անապատ ելի,
պարտեաց կենդանին մեզ աչխարհի
ժամ մահուան ընկալ մեզ առաջ-
խաղի ։
Փառք քեզ Տէրոյդ Բարձրեալ
կուսին, որ ես զամէնայն անմա-
ւոյն.

նեանն, ընդ Հօր, և սբ Հոգւոյն միաւորականն, 'ի յանեղանելին մերոյ յաւիտեանս, Ամէն :

փ· Լուսաւորեալ գտա ԱԾ քան զամենեսեան լուսաւորեալ գտա :

զ· Եւ բնակեցոյց զնա 'ի խորանի իւրում :

Օրհնութիւն Զաքարիայ Հօրն Յովհաննու . Ղուկ. Ա.

Օրհնեալ Տէր ԱԾ Իսրայէլի, որ այցել, և արար փրկութիւն ժողովրդեան իւրոյ :

Յարոյց մեզ եղջիւր փրկութեան 'ի տանէ Դաւթի ծառայի իւրոյ որ խօսեցաւ բերանով սրբոցն, որք յաւիտենից մարգարէքն էին :

Փրկութիւն 'ի թշնամեաց մերոց, և 'ի ձեռաց ամենայն ատելեաց մերոց :

Առնել ողորմութիւն ընդ հարս մեր, և յիշել զկտակարանս սրբութեան իւրոյ :

Զերդումն, զոր երդուաւ առ Աբրահամ հայր մերոյ տալ մեզ, առանց երկիւղի զփրկութիւն 'ի թշնամեաց մերոց :

Պաշտել զնա սրբութեամբ և արդարութեամբ առաջի նորա, զամենայն աւուրս կենաց մերոց :

Եւ դու մանուկ մարգարէ բար-

ձրե-

Բարձրելոյն կոչեսցիս, զի երթիցես առաջի Տն , պատրաստել զճանապարհս նորա :

Տալ գիտութիւն փրկութեն ժողովրդեան նորա , ՚ի թողութիւն մեղաց մերոց :

Վն գթոյ ողորմութեն Տն Այ մերոյ , որով այցելեսցէ մեզ արեւելքն ՚ի բարձանց , լուսաւորել զխաւարս մեր :

Ծագել զլոյս ՚ի մեղաց՝ այսոցիկ որք նստէին ՚ի խաւարի , և ՚ի ստուերս մահու , ուղղել զոտս մեր ՚ի ճանապարհս խաղաղութեն :

Անթիփոն .

Ով փառաւորեալ մայր սրբուհի կոյս Մարիամ Աստուածածին , որ միայն արժանի եղեր տանել զՏէրն , և զխոստովանեցեալ զԹագաւորն հրեշտակաց , հայցեմք ՚ի քէն զգթութիւն յիշեա զմեզ և առ Քն , բարեխօսեա վս մեր , զի հաստատեալ քոյին յաղօթամատութիւն զի արժանի լիցուք հասանել յ՚ արքայութիւն երկնից : Տէր լուր աղօթից իմոց :

Եւ աղաղակումն իմ առ քեզ եկեսցէ :

Աղօթք .

Շնորհեա մեզ ծառայից քոց Տէր Այ ամենակալ ՚ի ...., և

մշտն

մշտնջենաւոր առողջութիւն հոգւոյ և մարմնոյ, և փառաւորեալ բարեխօսութեամբ երանելոյ և միշտ կուսին Մարիամու Ա՛ծածնին, որդ՜ մերս փրկիլ ՚ի տրտմութենէ, և վայե՜ լել յաւիտենական խնդութեան : Ք՛իւ Տ՛Է մերով : Անթիփօնա .

Պետրոս առաքեալ և Պօղոս, վարդապետն հեթանոսաց, նո՜ քա մեզ ուսուցին զօրէնս քո Տ՛Է.

Փ. Պատմեսցեն զփառս Ա՛Յ.

Եւ զարարածս ձեռաց նորա ՚ի միտ առնին. Աղօթք :

Տ՛Է որ աջով քո զերանե՜ լին զՊետրոս առաքեալն ՚ի ջրոյն ՚ի մէջ ալեաց ծովուն, զի մի ընկղմեսցի յարուցեր և զա՜ ռաքելակից նորին զՊօղոս զերիցս նաւաբեկեալ ՚ի խորս ծովու փր՜ կեցեր, լուր մեզ բարեաց և շնորհեա երկոցունց բարեխօսութեամբ՚ն արժանացուք զփառս յաւիտենա՜ կանն ժառանգել : Ք՛իւ Տ՛Է մե՜ րով : Անթիփօնա .

Օրհնեալ փրկիչ ամենեցուն որ անօրինելով զփրկութիւն ազգի մարդկան եւ աշխարհի բոլո՜ րից զերանելին Յովհաննէս :

Փ. Օրէնք Ա՛Յ են ՚ի սիրտ իւրեանց.

Եւ մի գայթակղեսցին գնացք նո՜ րա :

Աղ՜

Աղօթք .

Ո՛Վ Տէր , որ կամեցար լուսաւորել զե-կեղեցի քո , արժանաւորութեամբ [illegible] հօրն մերոյ խոստովանողին քո , աղօթիւք նո-րա սրբեալս մեզ , յորում յամէն-ամէն մնալով յաղթու-թեամբ և ի հաղորդութեան առանձնական մեզ առնուլ ։ Վասն ՏԷ մերոյ ։

Ընթերցուած .

Ո՛Վ որ քան բարեբախտ փառս մեզ կայ սորա , որպէս արդ-ժանէն արժանաւորութիւնք քո-պարապոյ սորա բանին և գործոյ աշխարհս զորդարոյ , և ես նոյն սորալեօք մեր հաճոյահաճոյ ։ [illegible] ։ [illegible] ի [illegible] ։

Տ Նորհեան աղաւեմք ամենակալդ , ՏԷ զի [illegible] պատուանդան կեանս որոց քոյ երանելեացն , Պետրոսի , Դոմինիկոսի , Թովմայի , Վինչենտոսի , Հռայմոնդոսի , Անտոնինոսի , Յա-կինթոսի , Փիլիպոսի , Գոնզալուսի , Բարթողոմէոսի , Կատարինեայ , Վարդենեայ , Ագնեսի , և Մարգարի-տայ , որք մեծապէս զմեզ մխիթարեցին [illegible] կատա-

րենք, նա եւ արարածոց հրեշտա-
կաց Քրիստոսի․ Առաքինութիւն․

Ամենայն որդւոց Ադամայ բարեխօսեսցէ
առ Տէր վասն մեր, եւ ամենեցուն
փրկութեան։
աղօթէ։ Աղօթեսցէ առ Տէր վասն մեր
ամենայն որդւոց ԱԴ։ Նոյն․ Դիտա-
ւորութիւն լինելոյ խոստովանեալն Քրիստոսի։

Աղօթք․

Պաշտեմ ամբողջ սրտիւ զքեզ Տէր,
զի ամենայն որդւոց քոց հաստա-
տեաց բարեխօսութիւն վասն մեր, որ
եւ անձնահաճութեամբ քո հաճելոյ
միայն լինել նոյն։ Քրիստոս Տէր մերով։

Առաքինութիւն․

Տէր մեր Տէր զօրութեան
յանուէր մեր, զի ոչ որ է որ
մարմնոյ վասն մեր, բայց միայն
դու Տէր Աստուած մեր։
առաքել՝ Եղիցի խոնարհութիւն ի սր-
տութեան քում։
Ինչ Եւ աստուածութիւն ի աշխարհ-
րարս։

Աղօթք․

Տէր, յորժամ ամենայն որ բարձանք
եւ ողորմ խորհուրդ, եւ արդ արդ-
եանն գործք, որոց ծառայից եւ ա-
ղախնեաց քոց, զհաստատութիւն
նոյն, զոր աղօթեմ ոչ կարէ առ
որ սիրով մեր պատուիրանացն ի կա-
տարել պատուիրանաց քոց, եւ
բար-

բարձեալ ամ՛ խաւարութիւն թշնա-
մեացն, խաղաղութիւն կենաց մեր
բոյն որ պարգեւատուութեամբդ ։ Տէ՛ր
մերով Յիւ Քիւ ։ Ամէն ։
սաղ. Տէ՛ր լուր աղօթից իմոց ։
ձյն. Եւ աղաղակիմ առ քեզ եկեսցէ ։ սաղ. Օրհնեսցուք զՏէր ։
ձյն. Այ գոհութիւն ։
սաղ. Ողջոյն քեզ Մարիամ լի
շնորհօք Տէր ընդ քեզ ։
ձյն. Օրհնեցեալ ես դու ի կանայս
և օրհնեցեալ է պտուղ որովայնի
քո Յիսուս ։
Օրհնեսցէ զմեզ սրբուհի կոյս Մա-
րիամ հանդերձ գթած զաւակին
իւրով ։ Ամէն ․

Ի ԱՌԱՋԻ ԺԱՄՈՒՆ ։

Ողջոյն քեզ Մարիամ լի
շնորհօք Տէր ընդ քեզ ։
ձյն. Օրհնեցեալ ես դու ի կանայս ։
Այ յօգնել ինձ ։
ձյն. Եւ Տէր յընկերել ։
սղ. Փառք Հօր, և Որդւոյ ․
Որ էր ի սկզբանն, Ալէլուեա ։
կամ Գոհութիւն ։

Երգ.

Յիշեա՛ արարող մեր փրկութեան,
որ ի մէջ կուսին անապականին,
ծնանելով առանց սերման,
առեր զմարմին մեր կերպարանաւ:
Մայր ողորմութեան ես աղբիւրն,
աղբիւր շնորհաց անսպառելի,
աղաչեա՛ ի թշնամեաց մեր ազատել
ի ժամ մահու ընդդէմ մեր ...
խաղի:
Փառք քեզ ծնելոյդ ի մէջ կուսին,
որ ես գովեալ յամենեցունց,
ընդ Հօր և ընդ Սուրբ Հոգւոյդ փառաւորեալ,
ի յանվախճանն միշտ յաւիտեանս:
Ամէն.

Սաղմոս 119.

Ի նեղութեան իմում ես առ Տր կարդացի, և լուաւ ինձ Տր փրկելով զանձն իմ, ի շրթանց նենգաւորաց, և ի լեզուէ չարէ:
Զի՛ տացի քեզ, կամ զի՛ յաւելցի, լեզու նենգաւոր:
Սլաքս նետաց հզօրի զի մխեալ են կայծակամբք կործանչաց:
Վայ ինձ զի ընդ երկար եղև պանդխտութիւն իմ, զի բնակեցայ ես ի վրանս Կեդարու:
Բազում անգամ բնակեցաւ անձն իմ, ընդ այնոսիկ որք ատէին զողջոյն:

Եւսի

եան էի խաղաղարար , յորժամ խօս_
սէի մարտնչէին ընդ իս ։
Փառք Հօր , և Որդւոյ , և Հոգւոյն
սրբոյ ։   Սաղմոս 120 .

Համբարձի զաչս իմ ՚ի լերինս ,
ուստի եկեսցէ ինձ օգնութիւն ։
Օգնութիւն իմ ՚ի Տէ եկեսցէ , որ
արար զերկինս և զերկիր ։
Մի՛ տացէ ՚ի սասանութիւն զոտս քո ,
և մի՛ ննջեսցէ պահապանն քո ։
Ո՛չ ննջեսցէ , և ո՛չ ՚ի քուն երթայ
պահապանն Իսրայէլի ։
Տր պահեսցէ զքեզ , և Տր ընդ հովա_
նի աջոյ ձեռանն քում ։
Արեգակն ՚ի տուէ քեզ մի՛ մերձե_
ցէ , և մի՛ լուսին ՚ի գիշերի ։
Տր պահեսցէ զքեզ յամենայն չա_
րէ , պահեսցէ Տր զանձն քո ։
Տր պահեսցէ զմուտս և զելս քոյ ,
յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան ։
Փառք Հօր , և Որդւոյ , և Հոգւոյն
սրբոյ .   Սաղմոս 121 .

Ուրախ եղէ ես որք ասէինն ,
՚ի տուն Տն երթիցուք մեք ։
Հաստատուն կային ոտք մեր , առ դր_
ուն քո Երուսաղէմ ։
Երուսաղէմ շինեալ իբրև զքաղաք , և
հաղորդութիւն իւր , շուրջ զնովաւ ։
Անդ ելանէին ազգք ազգք Տն ,
վկայութիւն Իսրայէլի , խոստովանե_

լինել անուանն Տեառն ։
Այդ արփիալքն են այժմու զատուա-ծոյն, այժմու արփիալ են ի սուրբ Դաւթի ։
Հայցեք զողջոյնս Յերրորդութեան, և զշնութեան որք սիրէք զՏր ։
Եղիցի խաղաղութիւն ի զօրութեան քում, և շինութիւն յաշտարակս յամուրս քո ։
Վն եղբարց և ընկերաց իմոց, խօսեցայ զխաղաղութիւն, վն քո, և վն տան Տն ԱԾյ մերոյ, խնդրե-ցից զբարութիւն ի քեզ ։
Փառք Հօր, և Որդւոյ, և Հոգւոյն սրբոյ ։ Անթիփօն .
Առաւօտին այսմ զես գովել զքեզ կայր արարչեալ, և տուր ինձ զօ-րութիւն ընդ դէմ թշնամեաց քոց ։
Գովուխ . Եկղէս. 24.
Ի սկզբանէ և յառաջ քան զյաւի-տեանս ստեղծեալ եղէ, և մինչև ի հանդերձեալ աշխարհն, ոչ պակասեցայց, և ի բնակութեան սրբոյ, առաջի նորա պաշտամունս արարի ։
Մղմ. ԱԾ զօրութեան .
Մղ. Յետ ծննդեանն կոյս անարա-տ կան մնացեր. Սրբուհի Աստուածածին բարեխօսեա վն մեր ։ Կոյս անարատ ։
Փառք Հօր ։ Յետ ծննդեանն ։
Մղ. Օրհնեցեալ ես դու ի կանայս ։
Մղ.

ժղվ. Եւ օրհնեցեալ է պտուղ որովայ-
նի քո ՅՍ ՔՍ։
տղ. Տէր լուր աղօթից։
ժղվ. Եւ աղաղակիս։ Աղօթք.

Աղաչեմք ՚ի քէն Տէր զշնորհս քո ՚ի սիրտս մեր, որ որք զՏր-
եառն հրեշտակին աւետաւորութեամբ ծա-
նեաք զմարմնաւորութիւն միածնի
որդւոյ քո, նորին չարչարանօքն և
որ խաչին զօրութեամբ, հասցուք ՚ի
փառս յարութեան։ ՏԻ մերով։
Ամէն։
տղ. Տէր լուր աղօթից.
ժղվ. Եւ աղաղակիս։
տղ. Օրհնեսցուք զՏէր։
ժղվ. ԱՅ գոհութիւն.

Ի ԵՐՐՈՐԴ ԺԱՄՈՒՆ

ՈՂջոյն քեզ Մարիամ լի՛ շնորհօք
Տէր ընդ քեզ. Օրհնեցեալ ես դու.
ԱՅ ՚ի օգնել ինձ նայեաց.
ժղվ. Եւ Տէր ՚ի յօգնել ինձ.
տղ. Փառք Հօր, և Որդւոյ.
ժղվ. Որպէս էր ՚ի սկզբանն։ Ալէլուիա.

Երգ.

Յիշեա արարող մեր փրկութեան.
Մայր աստուածութեան որ տիրուհի.
Փառք քեզ Տէր ծնելոյդ ՚ի ՄՐՄ կուս-

Սաղմոս 122.

Առ քեզ Տէր համբարձի զաչս իմ, որ բնակեալդ ես յերկինս։
Ահա աչք ծառայի ի ձեռն Տեառն իւրոյ, և ահա աչք աղախնոյ ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ։
Այնպէս են աչք մեր առ քեզ Տէր Աստուած մեր, մինչև ողորմեսցիս ի վերայ մեր։
Ողորմեա մեզ Տէր ողորմեա մեզ, զի բազում լցաք արհամարհանօք։
Եւս առաւել լցան անձինք մեր նախատանօք, որք նախատէին զմեզ և արհամարհանօք ամբարտաւանիցն։
Փառք Հօր, և Որդւոյ.

Սաղմոս 123.

Եթէ ոչ Տէր էր ընդ մեզ ասասցէ Իսրայէլ, եթէ ոչ Տէր էր ընդ մեզ։
Ի յառնել մարդկան ի վերայ մեր, կենդանւոյն կլանել կարէին զմեզ։
Ի բարկանալ սրտմտութիւն նոցա ի վերայ մեր, ապա և ջուրք ընկղմէին զմեզ։
Ընդ ուխս անցին անձինք մեր, անցին անձինք մեր, ընդ ուխս անդնդայինս։
Օրհնեալ է Տէր, որ ոչ ետ զմեզ յորս ատամանց նոցա։

Անձինք մեր ապրեցան որպէս ճնճ-ղուկ, 'ի որոգայթէ որսողաց.
Որոգայթք նոցա փշրեցան, եւ մեք ապրեցաք.
Օգնութիւն մեր 'ի անուանէ Տեառն, որ արար զերկինս եւ զերկիր:
Փառք Հօր, եւ Որդւոյ.

Սաղմոս 124.

Որ յուսայ 'ի Տէր իբրեւ զլեառն Սիոն, մի՛ սասանեսցի յաւիտեան, որ բնակեալ է յԵրուսաղէմ.
Լերինք շուրջ են զնովաւ. Տէր շուրջ է զժողովրդեամբ իւրով յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան.
Ոչ թողու Տէր զգաւազան մեղաւորաց, 'ի վիճակս արդարոց, եւ արդարք մի՛ ձգեսցեն զձեռս իւրեանց յանօրէնութիւն.
Բարի արա Տէր բարեաց, եւ ուղղոց որ ուղիղ են սրտիւք.
Զխոտորեալսն 'ի խաբէութիւնս, տարցի Տէր, ընդ այնոսիկ որ գործեն զանօրէնութիւն, խաղաղութիւն 'ի վերայ Իսրայէլի:
Փառք Հօր, եւ Որդւոյ.
Անթիփոն. Խնդա Սիոնական լոյս, զի դու միայն զամենայն հերձուածութիւնս կործանեցեր ընդ ամենայն ախտեղէնս:

Գլուխ. Եկլէս. 24.

Եւ այսպէս 'ի Սիոն հաստատեցայ և 'ի քաղաքի սրբեցելում նոյն-պէս հանգեայ, և Յերուսաղէմ իշխանութիւն իմ։

պհ. Այ գոհութիւն.

սղ. Սբհի Մարիամ՝ Մայր քի ։ Լո՛ւր զաղաչանս ծառայից քոց.

պհ. Եւ զերկնային թագաւորն ըն-կալեալ բեր առ մեզ ։ Լո՛ւր զա-ղաչանս. Փառք Հօր.

սղ. Բարեխօսեա՛ վս մեր սրբուհի Ածա. պհ. Զի արժանիք լիցուք։ Տէր լո՛ւր աղօթից իմոց.

պհ. Եւ աղաղակ իմ առ քեզ եկեսցէ ։

Աղօթք.

Շնորհեա՛ մեզ ծառայիցս քոց Տէր ԱԾ ամենայն մշտնջենաւոր առող-ջութեամբ հոգւոյ և մարմնոյ ուրախա-նալ, և փառաւորեալ բարեխօսու-թեամբ երանուհւոյ, և միշտ կուսին Մարիամու Աստուածածնի՝ այժմ ազա-տիլ 'ի տրտմութենէ և վայելել յա-ւիտենական խնդութիւն. Տն մե-րով. Ամէն.

սղ. Տէր լո՛ւր աղօթից.

պհ. Եւ աղաղակ իմ.

սղ. Օրհնեսցուք զՏր.

պհ. Այ գոհութիւն.

Ի ՎԵՑԵՐՈՐԴ
ժամուն.

Ողջոյն քեզ Մարիամ՝ լի շնորհօք Տէր ընդ քեզ։ Օրհնեցեալ ես-Աճ՛ յօրհնել խնձ. մխիթարէ Տէր յըն-կերել։ Փառք Հօր։ Որ էր։

Աղերսեմ. Երգ.

Յիշեա արարող մեր փրկութեան։
Մայր ազատութեան որ տիրուհի։
Փառք քեզ Տէրոջդ թագուհի.

Սաղմոս 125.

Դարձուցանել Տն զգերութիւն Սիոնի, եւ եղաք մեք մխիթարեալք։

Յայնժամ՝ լցան բերանք մեր խնդութեամբ, եւ լեզուք մեր ցնծութեամբ։

Յայնժամ՝ ասասցեն 'ի հեթանոսս՝ մեծ արար Տէր զառնելն իւր ընդ նոսա, մեծ արար Տէր զառնելն իւր ընդ մեզ, եւ մեք եղաք ուրախացեալք։

Դարձո՛ Տէր զգերութիւն մեր, որ-ղուխս 'ի հարաւոյ, որք վարեին արտասուօք ցնծութեամբ հնձեսցեն։

Երթային երթային՝ եւ լային, որք բարձեալ տանէին զսերմանիս իւրեանց։

Գալով եկեսցեն՝ եւ ցնծասցեն, որոց առեալ բերիցեն զխուրձս իւրեանց։

Փառք Հօր, և Որդւոյ.

Սաղմոս 126.

Եթէ ոչ Տէր շինէ զտունն՝ ի նա- նիր վաստակին շինողք նորա։ Եթէ ոչ Տէր պահէ զքաղաք, ըն- դունայն արթնին պահապանք նորա։ Նանիր է ձեզ յառնել կանխաւ, որք՝ այժմ մինչև էք նստելոցն՝ որք ուտէք զհաց ցաւոց։ Ի ժամանակի, ուր տացէ քուն սի- րելեաց իւրոց, ժառանգութիւն Տեառն որդիք են, որոց վարձք իւր են, այն է պտուղ որովայնի իւրոյ։ Որպէս նետք ի ձեռս հզօրի, այն- պէս են և որդիքն թօթափելոց։ Երանի՛ որ լցցէ զցանկութիւն իւր ի նոցանէ, մի՛ ամաչեսցեն՝ յորժամ խօսիցին թշնամիք նոցա ընդ նո- սա ի դրունս։

Փառք Հօր, և Որդւոյ, և Հոգւոյն Սբյ։

Սաղմոս 127.

Երանի ամենեցուն՝ որք երկնչին ի Տէ, և գնան ի ճանապարհս նորա։

Զվաստակս ձեռաց քոց կերիցես՝, երանի է քեզ՝ և բարի եղիցի։ Կին՝ քո իբրև որթ պտղաբեր յան- կիւնս տան քոյ, որդիք քո որպէս նոր տունկ ձիթենեաց շուրջ զսե- ղանով քով։

Աղաչեմ օրհնեալ ամենայն մարդ՝
որ երկինս ի ՏՐ, և օրհնեսցէ զքեզ
ՏՐ ի Սիոնէ :
Եւ տեսցես դու զբարութիւն Երուսա_
ղեմի, զամ աւուրս կենաց քոց :
Տեսցես դու զորդիս որդւոց քոց,
խաղաղութիւն ի վերայ Իսրայէլի :
Փառք Հօր, և Որդւոյ, և Հոգւոյն
Սրբոյ :
Աւետիքոն. Գառն և Որդի ԱՅ
ծնող կոյս խնդա և ուրախ լեր,
որ ԱՍտուածն.
Գործ. Եփեսա. ԶԴ.
Եւ արժանացայց ի ժամանակս
ապաշխարութ, և ի միջնորդ ԱՅ
խելք, ժառանգութիւն նորա, և ի
բանն ամենայն կարգաւն իմ.
ողո. ԱՅ գթութի : ասէ. Բարեխ_
օսեան մեզ առ ԱՍտուածն :
ով. Զի արժանի լինիցիմք խոստմանցն
ՔՍ : Մրջին ԱՍտուածին : Փառք.
Բարեխօսեա : ով. Լսելեաց ձայնի
ԱՅ. ողո. Եւ բժշկեսցի.
ով. ՏՐ լուր : ողո. Եւ աղաղակ :

Աղօթք.

Պաշտպանեա ՏՐ զծառայս քո
յամենայն չարութենէ խաղաղութեամբ
և զբարութեամբ ի քէն, փառա_
ւորեալ բարեխօսութեամբ Երանու_
հւոյ և միշտ կուսին Մարիամու
ԱԾ.

Աստուածածին, 'ի բնութիւն Թագաւորաց. անհասն արարիչն Տէր : Ամէն.
ող. Տէր լուր աղօթից.
դպ. Եւ աղաղակն իմ.
ող. Օրհնեսցուք զՏէր :
դպ. Ած շնորհութի.

ԻՆՆԵՐՈՐԴ ԺԱՄՈՒՆ.

Ողջոյն քեզ Մարիամ լի շնորհօք. Տէր ընդ քեզ.
Օրհնեցեալ ես դու 'ի կանայս և օրհնեցեալ է : Ած 'յ օգնել ինձ.
դպ. Եւ Տէր 'յ ընկերել. Փառք Հօր. Ալէլուիա. Երգ.
Յիշեա արարող մեր փրկութեան. Մայր աստուածութեան որ անարատ փառք քեզ Ծնելոյդ 'ի կուսէ.

Սաղմոս 128.

Բազում անգամ մարտեան ընդ իս 'ի մանկութենէ իմմէ՝ ասասցէ Իսրայէլ.
Բազում անգամ մարտեան ընդ իս 'ի մանկութենէ իմմէ՝ և ինձ ոչ յաղթեցին.
Զթիկունս իմ հարին մեղաւորք, ընդ երկար արարին զանօրէնութիւնս իւրեանց.
Տէր արդար է և խորտակէ զուլն մեղաւորաց.

Ա[illegible]

Ամաչեսցեն՝ և յետս դարձցին ա-
մենեքեան, որք ատեն զՍիոն.
Եղիցին նոքա իբր խոտ տանեաց,
որ մինչև ի բուռն եկեալ չորասցի.
Որոյ ոչ ելից զբուռն իւր հնձօ-
ղն, և ոչ զգիրկս իւր՝ որ զորայն
ժողովէր.
Ոչ ասացին անցանողքն՝ որք ան-
ցանէին առ նոքօք, Թէ օրհնութիւն
Տն ընդ ձեզ, և օրհնեցաք զձեզ
յանուանն Տն.
Փառք Հօր, և Որդւոյ, և Հոգւոյն
սրբոյ.
Սաղմոս 129.
Ի խորոց կարդացի առ քեզ Տր.
Տր լուր ձայնի իմում.
Եղիցին ականջք քո, ի լուր ձայնի
աղօթից իմոց.
Թէ զանօրէնութիւնս պահես Տր.
Տր՝ ո կարէ կալ առաջի քո, զի ի
քէն է քաւութիւն:
Վասն անուան քո համբերի Տր,
համբերէր անձն իմ՝ բանի քում, յու-
սացաւ անձն իմ ՚ի Տր:
Ի պահէ առաւօտու մինչև ցերե-
կոյ, ի պահէ առաւօտու՝ յուսասցէ
Իսրայէլ ի Տր.
Ի Տէ է ողորմութիւն բազում, ի
նմանէ է՝ փրկութիւն, և նա փրկեսցէ
զԻսրայէլ ամենայն անօրէնութեանց նորա.
Փառք Հօր, և Որդւոյ.
Սաղ-

Սաղմոս 130.

Տէր ոչ բարձրացաւ սիրտ իմ, և ոչ զբօսան աչք իմ։
Ոչ գնացի ես ընդ մեծամեծս, և ոչ ընդ այնոսիկ՝ որք առաւելագոյնք էին քան զիս։
Բայց թէ խոնարհեցայց ես որպէս մանուկ զատուցեալ 'ի ստենէ մօր իւրոյ, և զարձ նր անդրէն 'ի նոյն։
Այլ թէ հաստատացուցի արդեօք զանձն իմ, այսպէս եղիցի հատուցումն անձին իմոյ, յուսասցի Իսրայէլ 'ի Տէր յայսմհետէ մինչև յաւիտեան։
Փառք Հօր, և Որդւոյ, և Հոգւոյն սրբոյ.

Ալէլուիայ.

Երանելի Մայր, և անշօշափելի Կոյս, փառաւորեալ Թագուհի ամենայնի, բարեխօսեա առ Տէր վասն մեր.

Գլուխ. Սիրաք. 24.

Իբրև զմայր բարձրացայ 'ի լերինն Լիբանանու, և իբրև զկիպարիս 'ի լերինն Սիօնի, իբրև զարմաւենի բարձրացայ 'ի Կադէս և իբրև զվարդենի նորատունկ Երիքովի.
Տղն. Այս գովութիւն։
Առ. Նախընտրեաց զնա Ած քան զամենեսեան ընտրեաց զնա.
Տղն. Եւ բնակեցոյց զնա 'ի խորանի իւրում։ Փառք զանձնաւորեան.

Փառք.

Փառք Հօր, և Որդւոյ, և Հոգւոյն
սրբ․ Ընկալեալ զնա ԱՃ․
ուղ․ ԱՃ-ին ԱՃածին միշտ կոյս Մա-
րիամ։
դպ․ Բարեխօսեա վասն մեր առ ՏՐ
ԱՃ մեր։
ժող․ ՏՐ լուր աղօթից․
դպ․ Եւ աղաղակիս առ քեզ․

Աղօթք․

Տէրութեանց զօրեղ ՏՐ անուանս արա
դանդաղուս ծառայից քոց, մի
որ պարտեմք մեղաց ոչ կարեմք
համարձակել քեզ, փրկեա զմեզ
բարեխօսութեամբ ծնողի միածնի Որ-
դւոյ քո ՏԷ մերոյ ՅԻ ՔԻ, որ ընդ
քեզ կենդանի է և թագաւորէ ի
միութեան Հոգւոյն ԱՃ․ Նմին վայելէ
յաւիտեանս յաւիտենից։ Ամէն․
ժող․ ՏՐ լուր աղօթից իմոց․
դպ․ Եւ աղաղակիս իմ առ քեզ եկեսց-
ցէ։ ուղ․ Օրհնեցուք զՏՐ։
դպ․ ԱՃ գոհութիւն։
Ողջոյն Մարիամ մի՛ շարական։
Օրհնեցեալ ես դու ի կանայս և օրհ-
նեալ է պտուղ որովայնի քո Մա-
րիամ, Տաճարեալ գթած զանազան
հարուլ։ Ամէն․

ԵՐԵ-

ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԺԱՄՈՒՆ·

ՈՂՋՈՅՆ քեզ Մարիամ լի՛ շնոր-հօք Տէր ընդ քեզ:
Օրհնեալ ես դու 'ի կանայս ·
եւայլն. Ած յօգնել իմ նայեաց:
Եւ Տէր յօգնել ինձ փութա ·
Փառք Հօր, եւ Որդւոյ, եւ Հոգւոյն սրբոյ: Որպէս էր: Ալէլուիա:

Սաղմոս 109.

ԱՍԱՑ Տէր ցՏէր իմ, նիստ ընդ աջմէ իմմէ, մինչեւ եդից զթշնամիս քո պատուանդան ոտից քոց:
Գաւազան զօրութեան առաքեսցէ Տէր 'ի Սիովնէ, եւ տիրեսցես դու 'ի մէջ թշնամեաց քոց:
Ընդ քեզ է իշխանութիւն զօրութեան, 'ի լուսաւորութիւն սրբոց քոց յարգանդէ յառաջ քան զարուսեակ ծնայ զքեզ:
Երդուաւ Տէր եւ ոչ եւս զղջասցի, թէ դու ես քահանայ յաւիտեան ըստ կարգին Մելքիսեդեկի, եւ Տէր ընդ աջմէ քումմէ.
Խորտակեսցէ յաւուր բարկութեան զթագաւորս, դատէ զհեթանոսս եւ բազմացուսցէ դիականս, եւ խորտակեսցէ զգլուխս բազմաց 'յերկրի:

Ջուղին

Զուղխս ՚ի ճանապարհի արբուցանէ, վասն այսորիկ եւ բարձր ամբառնասցէ զգլուխ.

Փառք Հօր, եւ Որդւոյ.

Սաղմոս 112.

Օրհնեցէք մանկունք զՏէր, եւ օրհնեցէք զանուն Տեառն։

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ, յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան։

Յարեւելից մինչեւ ՚ի մուտս արեւու, օրհնեալ է անուն Տեառն։

Բարձր է ՚ի վերայ ամենայն ազգաց Տէր, եւ յերկինս են փառք նորա։

Ո՞վ է որպէս Տէր Աստուած մեր, ՚ի բարձունս բնակեալ, եւ զխոնարհս տեսանէ յերկինս եւ յերկրի։

Յարուցանէ զաղքատն յերկրէ, եւ բարձր առնէ զտառապեալս յաղբեաց։

Նստուցանէ զնոսա իշխանս ընդ իշխանս ժողովրդեան իւրոյ։

Բնակեցուցանէ զամուլն ՚ի տան ուրախութեան, որպէս Մայր որդւովք բերկրեալ։

Փառք Հօր, եւ Որդւոյ.

Սաղմոս 121.

Ուրախ եղէ ես ընդ ասելին ինձ, ՚ի տուն Տեառն երթիցուք մեք։

Հաստատեալք կային ոտք մեր, ՚ի դրունս քո Երուսաղէմ։

Երուսաղէմ՝ շինեալ այդ քաղաք ,
և բնակութիւն իւր յաւերժ զՍիոն .
Ասեն երանեսցին այդր՝ այդր Տէր ,
միաբանութեամբ կարգեալք . խառնուածին
շինել ամենայն Տէր ։
Ասեն աղեղանք են անթուք զառա-
ւաւօտին . անթուռ աղեղանք են ՚ի նան
Կաւթի ։

Հայցեք զողջունեն Երուսաղէմի ,
և զխաղաղութեան որք սիրեն զՏր ։
Եղիցի խաղաղութիւն ՚ի զօրութեան
քում , և շինութիւն յաշտարակս յա-
մուրս քո ։

Վասն եղբարց՝ և ընկերաց խօսէի խօ-
սեցայց զխաղաղութիւն , վասն քո , և
վասն տան Տն Այ մերոյ խնդրե-
ցից զբարութիւն ՚ի քեզ ։
Փառք Հօր , և Որդւոյ .

Սաղմոս 126 .

Եթէ ոչ Տր շինէ զտունն՝ ՚ի նա-
նիր վաստակին շինողք նորա ։
Եթէ ոչ Տր պահէ զքաղաք , ըն-
դունայն տքնին պահապանք նորա ։
Նանիր է՝ ձեզ յառնել կանխաւ ,
որք՝ յետ նստելոյ էք նեղեալք՝
որք ուտէք զհաց ցաւոց ։
՚Ի ժամանակի , յոր տացէ քուն սի-
րելեաց իւրոց . Ժառանգութիւն
Տեառն որդիք են , որոց վարձք իւր
են , այն է՝ պտուղ որովայնի իւրոյ ։

Որ-

Որպէս նետք 'ի ձեռս հզօրի, այնպէս են եւ որդիք թօթափելոց։ Երանի է որ լցցէ զցանկութիւն իւր 'ի նոցանէ, մի ամաչեսցեն յորժամ խօսեսցին թշնամիք 'նց ընդ-նոսա 'ի դրանն։

Փառք Հօր, եւ Որդւոյ.

Սաղմոս 147.

Գովեա Երուսաղէմ զՏէր,
Եւ օրհնեա զԱծ քո Սիոն։

Զի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց, եւ օրհնեաց զորդիս քո 'ի քեզ։
Որ եդ զսահմանս քո 'ի խաղաղութիւն պարարտութեամբ ցորենոյ լցոյց զքեզ։
Առաքէ զբան իւր 'յերկիր, վաղվաղ ընթասցի պատգամք նորա։
Տայ ձիւն իբրեւ զասր, եւ զմէգ որպէս մոխիր ցանէ։
Արկանէ զսառն իւր պատառս, առաջի ցրտոյ նորա ո կարէ կալ։
Առաքէ զբան իւր եւ հալէ զնա, շնչեսցէ հողմ եւ գնասցեն ջուրք։
Պատմէ զբան իւր Յակոբայ, զարդարութիւն եւ զիրաւունս Իսրայէլի։
Ոչ արար այսպէս ամ ազգաց Տէր, եւ զդատաստանս իւր ոչ յայտնեաց նոցա։

Փառք Հօր, եւ Որդւոյ.

Ըն. Եփեսաց · [illegible]

կայս

Կոյս Մարիամ բարեխօսեա առ Տէր Աստուած մեր.

Դրուխ. Ի կլեռուշ:

Իբրև զկինամոն և իբրև զբալսա-ան հոտ անուշութեան բուրեցի իբրև զմուռ ընտիր ետու զհոտ ա-նուշութեան. ալէլ. Աստուծոյ գոհութիւն.

Երգ.

Ողջոյն քեզ տապանն ծածկոյթին,
Մայր Աստուծոյ անմահին Բանին,
որ էր միշտ կոյս ամենեքին.
Երանելի դուռն երկնային:
Ընկալար զՈրդին ուրախ արար,
զարդարեալ քաջայր բարբառ,
շնորհեա մեզ մեր խաղաղարար,
որ զանեղծն Լուսոյն բարձեր խաղաղ:
Լուծ զդասապետն պարգևատուրոց,
և քոյ ծաղկեալ մաքուր կուսոյ,
զմեր չարութիւն մերժեա ի բաց,
և տուր զբարիս քոյոց շնորհաց.
Ցոյց քեզ Մայր լինել գթած,
քեզ ընդունելի զմեր խնդրուած,
որով հաճեսցի Թագաւորն կամօք:
փրկել որդիք քո մերին Աստուած:
Կոյս անեղծին սպասաւորեալ,
խնամակալութեամբ զերապանծեալ,
զմեզ ի մեղաց մեր արձակեա,
հասցեալ և տեղ քեզ շնորհեսցէ,
Տուր մեզ մտանել ի կենաց մասուր,
և Ճանապարհ անտառնէր իւր,

զի քեւ ամենայն զՅս ընդ Հօր,
միշտ գիտասցուք միահամուռ.
Գոհութիւն տամք Հօր ԱՅ,
փառք ետուցի նորին Որդւոյ,
պատիւ յաւէտ Հոգւոյն սրբոյ,
երիցս անճառ բնութեան միոյ: Այժմ
եւ. Բարեխօսեսցէ վս մեր սրբոյ
ԱԾածնին:
ասա. Զի արժանիք լինիցուք.

Օրհնութիւն Մարգարէին. Դ. ձ.

Մեծացուսցէ անձն իմ զՏր, եւ ցնծասցէ հոգի իմ յԱստուծով փրկչաւ իմով:

Այլ տեսանէ ի վերայ խոնարհութեան աղախնոյ իւրոյ, այսուհետեւ երանեսցեն ինձ ամ ազգք:

Արար ընդ իս մեծամեծս հզօրն, եւ սուրբ է անուն նորա:

Ողորմութիւն նորա յազգս յազգս երկիւղածաց իւրոց, եւ արար զօրութիւն բազկաւ իւրով:

Ցրուեաց զամբարտաւանս ի մտաց սրտից, եւ քակեաց զհզօրս յաթոռոց:

Զխոնարհս բարձրացոյց, զքաղցեալս լցոյց բարութեամբ եւ զմեծատունս արձակեաց ունայնս:

Պաշտպանեաց Իսրայէլի ծառայի իւրոյ, յիշել զողորմութիւն իւր:

Որպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր ընդ

Աբրա-

Արարչականն՝ և կենդանական նորա յա-ւիտեանս ։

Փառք Հօր, և Որդւոյ, և Հոգւոյն.

Անթիփոնս .

Ով փառաւորեալ միշտ սրբուհի կոյս Մարիամ Աստուածածին, որ միայն արժանի եղեր տանել զՏէրն, և զխոյսուցանել զթագա-ւորն հրեշտակաց, հայցեմք ՚ի քէն զգթութիւն մեծի գթեա մեզ և առ Քն, բարեխօսեա վս մեր, զի հաստա-տեսցէ զմեզ յօժանդակութեամբ աղօթից արժանիք լինել հաստատել ՚ի սրբա-յութի եկեղեցւոյ ։

աղ. Տէր լուր աղօթից իմոց ։

պհ. Եւ աղաղակ իմ առ քեզ եկեսցէ ։

Աղօթք .

Շնորհեա մեզ ծառայից քոց Տէր Աստուած մեր ուրախութիւն, և մշտնջենաւոր առողջութիւն հոգւոյ և մարմնոյ, և փառաւորեալ բարե-խօսութեամբ երանուհւոյ և միշտ կու-սին Մարիամու Աստուածածնի, ազատ-մնալ ՚ի տրտմութենէ, և վայելել յանվախճանական խնդութեան ։ Քի Տր մերոյ ։

Անթիփոնս .

Յիշատակ Առաքելոց .

Փառաւոր իշխանք աշխարհին որք սիրեցին զմիմեանս ՚ի կենդանութեան իւրեանց այնպէս և ՚ի մահու ոչ անջատեցան ՚ի միմեանց.

տող. Ընդ ամ՛ երկիր ել բարբառ նոցա. Մինչև ՚ի ծագս աշխարհին խօսք նց :

Աղօթք :

Տ, որ զօրս այս սրբեցեր մար_տիրոսութ՛բ սրբոց առաքելոցն քոց Պետրոսի և Պօղոսի, շնորհեա՛ եկեղեցւոյ քում սրբոց հետևիլ ամե_նայն հրամանաց նոցին, որովք ընկալաւ զսկիզբն հաւատոյ. Քհ. Տէ :

Անթիփոնայ .

Ո՛վ մեծ հայր մեր Տօմինիկոս ՚ի ժամ մահուանն ընկալ զմեզ առ քեզ, մինչ զկնութ՛ նայեա՛ ՚ի մեզ ՚ի կեն_ցաղս այս :

տող. Բերանն արդարոյ խորհի զի_մաստութի :

պատ. Եւ լեզու նր խօսեսցի զիրա_ւունս :

Աղօթք.

Տ, որ կամեցար լուսաւորել զե_կեղեցի քո, այժմ անուանութ՛բ երանելւոյն Տօմինիկոսի հօրն մերոյ խոստովանողին քո, աղօթիւք նո_րա օգնականեա՛ մեզ, յայսմ յանձն_ւոնս անհնար մնալով յաղթու_թեամբ և ՚ի հոգևորսն առաւելուլ մինչ առյաւէտ : Քհ. Տէ մերով :

Անթիփոնայ:

Քնէ գթած շնորհքն զօրին բար_ձրացոյց, զոր հայրն Տօմինիկոսի

Շնհ հոր

հօրն անձեռոյ , հայցմամբ աղօ_
թիւք օգնել հայցեսցուք , նոցին
բարեխօսութեամբ զմեզ Ած յանձն
առասցուք :

ա̃ղ. Խնամութեան քո պատմէ ժո_
ղովուրդ .

պ̃ս. Եւ զխաւս Ա̃Յ պատմէ եկե_
ղեցի :

Աղօթք .

Շնորհեա՛ աղաչեմք ամենակարողդ
Ած , զի առ պատուական կենաց
սրբոց քոյ երանելեացն , Պետրոսի ,
Անտոնինոսի , Թովմայի , Վինչենցիոսի ,
Հեասինթոսի , Բոնավենտուրայի ,
Լուդովիկոսի , Ամբրոսիոսի , Յա_
կոբու , Պիոսի , Գոնզալաւոսի ,
Բարթողոմէոսի , Կատարինէի ,
Վարդենեայ , Ագնէսի , և Մարգարիտա_
յի , օրինակօքն զմեզ մերձաւորեսցեն ,
այլ զի զյիշատակս նոցա կատա_
րեմք , նա և արդարանաց հետևո_
ղսցուք Քեւ . Անթիփոնայ .

Ամենայն սրբք ԱՅ բարեխօսեսցեն
առ Տր վս մեր , և ամենեցուն
փրկութեան :

տող. Աղօթեցէք առ Տր վսն մեր
ամենայն սրբք ԱՅ : պ̃ս. Զի ար_
ժանիք լիցուք խոստմանցն Քի :

Աղօթք .

Մաղթեմք աղաչեմք զքեզ Տր ,
զի ամենայն որք քո հնազանդ_

զորդ բարեխօսեսցեն վն մեր ․ որ և անոխակալութք քո հաճեսցիս միշտ լսել նոցա ։ Քիւ Տն մերում ։

Անթիփոնայ ․

Տուր մեզ Տր զխաղաղութիւն յաւուրս մեր , զի ոչ ոքէ որ մարտնչի վասն մեր , բայց միայն դու Տր Աճ մեր ։

տող։ Եղիցի խաղաղութի ՚ի զօրութե քում։

Փխ․ Եւ առատութի ՚ի աշտարակս քոյ ։

Աղօթք ․

Ած , յորմէ ամենայն սբ բաղձանք և ուղիղ խորհուրդք , և արդարեն գործք , տուր ծառայից և աղախնեաց քոց , զխաղաղութիւնն զայն , զոր աշխարհս ոչ կարէ տալ զի սիրտք մեր պատուիրանացն ՚ի կատարումն պատրաստիցին քոց , և բարձեալ ամ խռովութիւնք թշնամեայն , խաղաղութեամբ կեանք մեր լինին սբ պաշտպանութք ։ Տր մերում Յի Քի ։ Ամէն ։

տող․ Տր լուր աղօթից իմոց ։

Փխ․ Եւ աղաղակիս առ քեզ եկեսցէ ։ տող․ Օրհնեսցուք զՏր ։

Փխ․ ԱՃ գոհութի ։

ԽԱՂԱՂԱԿԱՆ·

ՈՂջոյն քեզ Մարիամ լի՛ շնորհօք Տ͞ր ընդ քեզ։
ա͞ղխ. Օրհնեցեալ ես դու ՚ի կանայս
տ͞ղ. Պատճառ ու մեզ Ա͞Ծ փրկչին մերո
ա͞ղխ. Եւ դարձո զբարկութիւն քո ՚ի մէնջ։
տ͞ղ. Ա͞Ծ ՚յ օգնել ինձ։
ա͞ղխ. Եւ Տ͞ր ՚յ ընկերել։
տ͞ղ. Փառք Հօր, և Որդւոյ.
Որ էր ՚ի սկզբանէ, Ալէլուեա։

Սաղմոս 131.

Յիշեա Տ͞ր զԴաւիթ՝ և զամենայն հեզութիւն նորա.

Որպէս երդուաւ Տ͞ն, և ուխտս եդ Ա͞Յ Յակոբայ։
Թէ ոչ մտից ՚ի յարկս տան իմոյ, Թէ ելից յանկողինս մահճաց իմոց։ Թէ տաց քուն աչաց իմոց, կամ նինջ արտեւանաց իմոց, կամ հանգիստ իրանաց իմոց, մինչեւ գտից տեղի յարկի Տ͞ն Ա͞Յ Յակոբայ։
Ահա լուաք զնմանէ ՚յ Եփրաթայ, և գտաք զնա ՚ի դաշտս մայրեաց։
Մտցուք ՚ի յարկս նորա, երկիր պագցուք ՚ի տեղւոջ՝ ուր կացեալ են ոտք նորա։

Արի

Արի՛ Տէր ՚ի հանգիստ քո՝ դու և կտակարան սրբութեան քոյ :

Երիցունք քո զգեցցին զարդարութիւն, և սուրբք քո ցնծալով ցնծասցեն:

Վասն Դաւթի սիրելւոյ քո, մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո ՚յօծելոյ քումմէ :

Երդուաւ Տէր Դաւթի ճշմարտութեամբ՝ և ոչ ստեաց նմա, ՚ի պտղոյ որովայնէ նր նստուցանել ՚յ աթոռ նորա :

Թէ պահեսցեն որդիք քո զօրէնս իմ, և զվկայութիւն իմ զոր ուսուցից նոցա :

Որդիք նց նոցին յաւիտեանս յաւիտենից ՚յ աթոռ քո:

Հաճեցաւ Տէր ընդ Սիոն, և ընտրեաց բնակել ՚ի նմա, ասէ՝ այս է հանգիստ իմ յաւիտեանս յաւիտենից. ՚ի սմա բնակեցայց՝ զի հաճեցայ ընդ սա :

Զորս սորա օրհնելով օրհնեցից, և զաղքատս սորա լցուցից հացիւ :

Երիցունս սորա զգեցուցից փրկութիւն, և սուրբք սորա ցնծալով ցնծասցեն :

Անդ ծագեցից եղջիւր ՚ի Դաւիթ, պատրաստ արարից ճրագ օծելոյ իմոյ :

Թշնամեաց սորա զգեցուցից զա-

մօթ, և ՚ի վր նորա ծաղկեսցի սրբութիւն իմ.

Փառք Հօր, և Որդւոյ։

Սաղմոս 132.

Օ՜ի բարի՝ կամ զ՜ի վայելուչ, զի բնակին եղբարք խմբովին։

Որպէս իւղ որ իջանէ ՚ի գլուխ և ՚ի մօրուսն Ահարոնի, և ՚ի մօրուացն իջանէ ՚ի գրպանս զգեստու նորա,

Որպէս ցօղ որ ցօղէ ՚ի Հերմոնէ, ՚ի վերայ լերինն Սիոնի։

Տէր անդ պատուիրեաց զօրհնութիւն, և զկեանսն յաւիտենից.

Փառք Հօր, և Որդւոյ, և Հոգւոյն.

Սաղմոս 133.

Աստ օրհնեցէք ամ ծառայք Տն զՏր։

Որ կայք ՚ի տուն Տն, և ՚ի գաւիթս Աստուծոյ մերոյ։

՚Ի գիշերի համբարձէ՛ք զձեռս ձեր ՚ի սբութիւն և օրհնեցէ՛ք զՏր։

Օրհնեսցէ զքեզ Տէր ՚ի Սիոնէ, որ արար զերկինս և զերկիր։

Փառք Հօր, և Որդւոյ և Հոգւոյն սբյ.

Անթիփոնայ.

Սրբուհի Ածածին միշտ կոյս Մարիամ, ոչ գոյ նման քեզ ՚յ աշխարհի ծնեալդ ՚ի կանանց, ծաղկեալդ իբրև զվարդ. բուրեալդ իբրև զշուշան, բարեխօսեա առ Տէր վն մեր։

ԳՐ։

Դէ Եկեղեց. 24.

Ես Մայր գեղեցիկ սիրոյ, և եր կիւղի, ճանաչման և սբ յու սոյ. սրբ. Ա.Յ գոհութիւն.

սբ Բարեխօսեա վս մեր սբ ծնի կոյս կուսանաց Մարիամ Մայր Ա.Յ:

սրբ. Զի արժանի լիցուք խոստմա նցն Քի: Մարիամ մայր: Փառք Հօր: Բարեխօսեա:

Երգ.

Այր անմահն տարածանեալ,
խոնարհութբ զերկրաւորս,
զմեղ ՚ի մեղաց մեր արձակեալ,
հանդերձ և հեղ շնորհեաց լինել:
Ծնեալ մեզ ունել զկենաց մայրուք,
և ձանապարհն անտառէր իւր,
զի ընդ անդուք դՅն ընդ Հօր,
միայն ընդ մատուցանիցս:
Գոհութիւն տացուք Հօր Ա.Յ.
փառք էակցի Որդւոյ,
պատիւ յաւէտ Հոգւոյն սրբոյ,
երից անձանց բնութեան միոյ: Ամ
ենայն Ծնանելոյն կոյս անապա
կան մնալ.

սրբ. Աղօթեսցի Աստուածածնին բարեխօ սեան վս մեր: օրհնութիւն.

Միանձնի: Ղուկ. Բ.

Որդ արձակեսցես զծառայ քո Տէր ըստ բանի քում ՚ի խաղաղու թի.

Չի տեսին աչք իմ զփրկութիւն քո, զոր պատրաստեցեր առաջի ամենայն ժողովրդոց:

Լոյս 'ի յայտնութիւն հեթանոսաց, և փառք ժողովրդեան քում Իսրայէլի: Փառք Հօր, և Որդւոյ.

Փախուցեալք 'ի թշնամւոյն ժողովեալ եմք ընդ հովանեաւ թեւոց քոց, ապաւինեցաք 'ի քեզ սրբուհի կոյս Մարիամ Ածածին, մի անտես առներ զխնդրուածս մեր, 'ի ժամանակս նեղութեան, այլ ամ վտանգից փրկեա զմեզ, ամօրհնեալ մշտ կոյս.

Սրկ. Տէր լուր աղօթից:

Ժղ. Եւ աղաղակս մեր առ քեզ.

Աղօթք.

Շնորհեա ողորմած Ած օգնականութիւն տկարութեան մերոյ, զի որք սրբհի Ածածնին և միշտ կուսին Մարիամու զյիշատակն կատարեմք, յօժանդակութիւն նորին բարեխօսութեան 'ի մերոց 'յ անօրէնութեանց յառուցեալ կանգնեսցուք, Տր մերով: Ամէն:

Սրկ. Տր լուր աղօթից խնդ.

Ժղ. Եւ աղաղակս մեր առ քեզ եկեսցէ:

Սրկ. Օրհնեսցուք զՏր:

Ժղ. Այ գոհութիւն:

Ողջոյն քեզ Մարիամ լի շնորհօք:
Օրհնեցեալ ես դու 'ի կանայս և օրհ-

Օրհ-

Օրհնեսցէ զմեզ սրբուհին կոյս Մա-րիամ, հանդերձ ծնեալ զաւակաւն իւրով։ Ամէն.

ՍԿՍԱՆԻ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ

Հասարակաց խաղաղականի ժա-մերն։ այսպէս։

Բարձրեալ Տէր օրհնել։
Զհանգիստ գիշերի խաղաղական կա-տարեալ շնորհեսցէ մեզ ամենա-կարող և ողորմածն ԱԾ։ Ամէն.

Ընթերցուած. ա. Պետր. գլ. ե.

Եղբարք Արթուն լերուք և հսկե-ցէք, զի ոսոխն ձեր սատա-նայ իբրև զառիւծ գոչէ՝ շրջի և խնդրէ թէ զով կլանիցէ, որում ի դիմի հարկանիցէք հաստատուն հաւատով։ Այլ դու Տէր ողորմ։
սղ. ԱԾ գոհութիւն։ ալէ. Օրհնու-թիւն է մեզ յանուանէ Տն.
սղ. Որ արար զերկինս և զերկիր։ ալէ. Հայր մեր որ յերկինս.

Խոստովանիմ առաջի ԱԾ, սրբու-հւոյ Ածածնին, սրբոյ Միքայէլի Հրեշտակապետին, սրբոյ Յովհան-նու կարապետին։ սրբոց առաքե-լոցն, Պետրոսի և Պօղոսի, սր-բոյն Լուսաւորչին նախահայրին,

սրբոյն Տօմնիկեանի հօրն մերոյ, սրբոյն Նիկողայոսի, սրբոյն Փռանչիսկոսի, ս͞րբ Գրիգորի մերոյ լուսաւորչին, սրբոյն Գէորգեայ զօրավարին, այլ ամ͞ սրբոցն Ա͞յ, և առաջի քո Հայր զամ͞ մեղս զոր գործեալ եմ, բանիւ մեղայ յոյժ խորհրդով, բանիւ, գործով, և ծուլութեբ, մեղայ Ա͞յ, մեղայ, մեղայ, փոխանակ ամ͞ մեղաց իմոց, աղաչեմ զերանուհի կոյս Մարիամ Աստածնին, զամ͞ ս͞րբս Ա͞յ, և զքեզ հայր՝ աղօթել վասն իմ:

Քահանայն.

Ողորմեսցի քեզ ամենակարող և ողորմած Ա͞ծ, և թողութիւն շնորհեսցէ ամ͞ մեղաց քոց, ազատեսցէ զքեզ ամ͞ չարէ, փրկեսցէ և հաստատեսցէ ՚ի ամ͞ գործս բարիս և առաջնորդեալ հասուցէ զքեզ ՚ի կեանսն յաւիտենականս: Ամէն.

աղ. Դարձո առ մեզ Ա͞ծ փրկիչ մեր
ողս. Եւ դարձո զբարկութիւն քո
Ա͞ծ ՚յ օգնել ինձ նայեաց:
ողս. Եւ Տէր ՚յ ընկերել ինձ:
Ալէլուեա. կամ Գոհութի:

Սաղմոս 4.

Ի կարդալ իմում լուաւ ինձ Ա͞ծ բառ արդարութե, ՚ի նեղութե ինձ ընդարձակ արարեր, ողորմեաց ինձ և լուր աղօթից իմոց:

Որ-

Որդիք մարդկան՝ մինչև յե՞րբ էք
խստասիրտք , ընդ է՞ր սիրէք զնան_
րութիւն՝ և խնդրէք զստութիւն :
Ծաներուք զի սքանչելի արար Տէր
զսուրբ իւր , և Տէր լուիցէ ինձ
'ի կարդալ իմում առ նա :
Բարկանայք և մի՛ մեղանչէք , զոր
ինչ ասէք 'ի սիրտս ձեր՝'յ անկողինս
ձեր զղջասջիք .
Մատուցէք պատարագ արդա_
րութեան , և յուսացարուք 'ի Տէր :
Բազումք ասեն , թէ ո ցուցցէ մեզ
զբարութիւն Տն . նշանեցաւ առ մեզ
լոյս երեսաց քոց , և ետուր ուրա_
խութիւն սրտից մերոց :
'Ի պտղոյ ցորենոյ գինւոյ և ձիթոյ
իւրեանց լցուցեր զնս :
Խաղաղութեամբ յայս և 'ի նոյն ննջես_
ցուք և զարթիցուք , զի դու Տէր
միայն առանձին յուսով բնակեցու_
ցեր զմեզ :
Փառք Հօր , և Որդւոյ .

Սաղմոս 30 .

Ի քեզ Տէր յուսացայ՝ մի՛ ամաչես_
ցից յաւիտեան , յարդարութեան
քում փրկեա զիս՝ և ապրեցո զիս :
Խոնարհեցո առ իս զունկն քո ,
փութանակի կեցուցանել զիս :
Լեր ինձ Այ պաշտպան , և տուն
ապաւինի ապրեցուցանել զիս , զի

հզօրիչ իմ, և ապաւէն իմ դու ես Վասն անուան քոյ առաջնորդեսցես ինձ՝ և սնուսցես զիս, և հանցես զիս՚ յորոգայթէ յայսմանէ՝ զոր թաքուցին ինձ։

Դու ես պաշտպան իմ Տէր, և ՚ի ձեռս քո յանձն առնեմ զհոգի իմ.

Փրկեցեր զիս Տէր Այ ճշմարտութե, ատեցեր զայնոսիկ՝ որք պահեն զերկիւղ սնոտի։

Փառք Հօր, և Որդւոյ.

Սաղմոս Ղ.

Որ բնակեալ է յօգնութեան բարձրելոյն, ընդ հովանեաւ Այ՚ ՚յ երկնից հանգիցէ։

Ասասցէ Տն ընդունող իմ ես դու, ապաւէն իմ Այ՚ և ես յուսամ ՚ի նա։

Նա փրկեսցէ զիս ՚յ որոգայթէ որսորդին, և ՚ի բանից խռովութե։

Թիկամբքն իւր ընկալցի զքեզ, ՚ի հովանի թեւոց նորա յուսասցիս։

Որպ զէն շուրջ եղիցի զքեւ ճշմարտութի նորա։

Ո՛չ երկնչիցես դու ՚յ երկիւղէ գիշերի, և ո՛չ ՚ի նետէ որ թռչի ՚ի տուէ։

Ի իրէ որ շրջի ՚ի խաւարի, ՚ի դայթակղութենէ դիւէն հասարակաւուր։

Ան

Անկցին ՚ի կողմանէ քումմէ հա-
զարք, և բիւրք յաջմէ քումմէ,
և առ քեզ ոչ մերձեսցին:
Բայց միայն աչօք քովք հայեսցիս
դու, և զհատուցումն մեղաւորաց
տեսցես, զի դու Տէր յոյս իմ ես:
Զբարձրեալն արարեր քեզ ապա-
ւէն, ոչ հասցեն առ քեզ չարք և
անհարկք մի՛ մերձեսցին ՚ի յարկս քո:
Զի հրեշտակաց իւրոց պատուիրեսցէ
վասն քո, ՚ի պահել զքեզ յամե-
նայն ճանապարհս քո:
՚Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին ըզ-
քեզ, զի մի երբեք հարցես զքարի
զոտն քո:
՚Ի վերայ իժից և քարբից գնասցես
դու, և առ ոտն կոխեսցես զառ-
իւծն և զվիշապն:
Զանզի յիս յուսացաւ և փրկեցից
զնա, ծածկեցից զնա՝ զի ծա-
նեաւ զանուն իմ:
Կարդասցէ առ իս և ես լուայց
նմա՝ և առ նմա եղէց ՚ի նեղութեան:
Փրկեցից և փառաւոր արարից
զնա, երկայնաւուրս լցուցից՝ և
ցուցից նմա զփրկութիւն իմ:
Փառք Հօր, և Որդւոյ,
Սաղմոս 133.
Ահա օրհնեցէք ամենայն ծառայք
Տեառն զՏէր:

Ո՛ կայք ի տուն Տն և ի գաւիթս Այ մերոյ:
Ի գիշերի համբարձէ՛ք զձեռս ձեր ի սրբութիւն, և օրհնեցէ՛ք զՏէր:
Օրհնեսցէ զքեզ Տէր ՚ի Սիովնէ, որ արար զերկինս և զերկիր:
Փառք Հօր, և Որդւոյ.
Ընթիփօնայ: Ողորմեա ինձ Տէր և լուր աղօթից իմոց:

Գլուխ.

Դու ՚ի մէջ ես Տր, և անուն քո կոչեցեալ է ՚ի վերայ մեր, մի թողուր զմեզ Տր Ած մեր:
Պտխ. Աստուծոյ գոհութիւն:
Աղ. ՚Ի ձեռս քո Տր յանձն առնեմ զհոգի իմ:
Պտխ. Փրկեա զիս Տէր Ած ճշմարտութեան քով: յանձն առնեմ:
Փառք Հօր: ՚Ի ձեռս քո Տէր յանձն:

Երգ.

Դրէն հայցեմք առեղծող գոյից,
նախկրումն զի բուռն անմիջից,
որ անախտականութեան և գթած,
պահպանեա զմեզ ՚յայսմ գիշերի.
Գիշերայինն չարաց հեռացուցին,
խաբէութիւնք դիւացն հերքեսցին,
չար թշնամեացն հալածեսցին,
զի մի մարմինք մեր պղծեսցին:
Շնորհեա մեզ հայր ամենակալ,

ՎԻ

Քի Որդւոյ քո զօրինաւ ,
որ ընդ քեզ միշտ թագաւորեալ ,
ընդ սբ Հոգւոյն բարեբանեալ .
Ամէն :

Կամ այսպէս . Երգ .

Դընէն հայցեմք առաջնորդ լինել ,
նախ քան զմեռալս կատարած ,
որ անոխակալ ես և գթած ,
պահեա զմեզ առանց մեղաց :
Գիշերոյն զմեր հեռացին ,
խաղաղութիւն զխաւարին հեշտեցին ,
չար թշնամիքն հալածեսցին ,
զի մի՛ մատնիցիք մեր պղծեսցին :
Շնորհեա մեզ հայր գթածագոյն ,
ընդ Քի միոյ Որդւոյն ,
և յերրորդութեան բղխեալ Հոգւոյն ,
փառս վերբերել յաւէժակայոյն :
աղ. Պահեա զմեզ Տէր որ՛ բիբ-ական :
ափ. Ընդ հովանեաւ թեւոց քոց պաշտպանեսցես զմեզ :

Երգ .

Արդ արձակես զծառայս քո Տէր ըստ բանի քում ՚ի խաղաղութի :
Զի տեսին աչք իմ զփրկութի քո ,
զոր պատրաստեցեր առաջի ամե-նայն ժողովրդոց :
Լոյս ՚ի յայտնութի հեթանոսաց , և փառք ժողովրդեան քում Իսրլի :
Փառք Հօր , և Որդւոյ , և Հոգւոյն
Սր-

Անթիփոնայ. Փրկեա զմեզ Տէր ՚ի յարթնութեան, և պահեա զմեզ ՚ի քուն ննջման, որ արթունք կեցցուք ընդ Քի, և հանգիցուք ՚ի խաղաղութեան :

Աղ. Տր լուր աղօթից իմոց :
Ժղ. Եւ աղաղակիմ առ քեզ :

Աղօթք.

Այցելեա Տր ՚ի բնակութիւնս այս աղաչեմք զքեզ, և ՚ի բաց մերժեա ՚ի սմանէ զամ դարանակալութիւն թշնամւոյն, և ոյք հրեշտակք քո բնակեսցեն ՚ի սմա, պահեսցեն զմեզ ՚ի խաղաղութեան, և օրհնութիւն քո եղիցի միշտ ՚ի վր մեր : Տր Ամն :

Աղ. Տէր լուր աղօթից.
Ժղ. Եւ աղաղակ իմ.
Աղ. Օրհնեսցուք զՏր.
Ժղ. Այ գոհութիւն.

Օրհնութիւն ամենակարողին Այ Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սբո, իջցէ ՚ի վերայ ձեր և մնասցէ միշտ յաւիտեանս : Ամն.

Սբ Ած, սբ և Հզօր. սբ և Անմահ, ողորմեա մեզ :
Սբ Ած, սբ և Հզօր. սբ և Անմահ, ողորմեա մեզ :
Սբ Ած, սբ և Հզօր. սբ և Անմահ, ողորմեա մեզ :

Սաղ-

Մաղթանք ․

ՈՂՋ լե՛ր թագուհի Մայր ողոր- մութեան, կեանք, քաղցրութիւն, և յոյս մեր, ողջ լե՛ր ։ Առ քեզ աղաղակեմք աքսորեալքս որդիք Եւայի, առ քեզ հառաչեմք հե- ծեծելով, և լալով 'ի այսմ արտա- սուաց հովտի ։ Արդ՝ ուրեմն Միջ- նորդուհի մեր՝ զողորմածն զաչսն քո դարձո առ մեզ գթածն, և զՅիսուս զօրհնեալ պտուղ որովայնի քո, մեզ՝ յետ այսմ աքսո- րանաց, ցոյց ։ ով գթածուհի, ով բարեպաշտուհի, ով քաղցր կոյս Մարիամ ։

Քհն․ Արժանաւորեա զիս գովել զքեզ կոյս օրհնեալ․

Ժղ․ Տուր ինձ զօրութիւն ընդ- դէմ թշնամեաց քոց ։

Աղօթք ․

Շնորհեա մեզ ծառայից քոց ՏՐ ԱԾ աղաչեմք ուրախանալ, և մշտնջենաւոր առողջութեամբ հոգւոյ և մարմնոյ, և փառաւորեալ բարե- խօսութեամբ երանուհւոյ և միշտ կու- սին Մարիամու Աստուածածնին, այժմ- եան փրկիլ 'ի տրտմութենէ, և վայե- լել յաւիտենական խնդութեան ։ Քրիս- տոսիւ ՏՐ մերով ։

Ընթերցուած.

Ո՜վ լոյս եկեղեցւոյ և վարդապետ ճշմարտութեան, վարդ համբերութեան, և ատամն փղոսկրեայ ողջախոհութեան, առաք ձրի մեզ ըմպել զջուրն մեծին իմաստութեան: Արդ վարդապետ շնորհաց Տ̃ն այա զմեզ համանմանս երանելեացն ամ̃ին. Ա̃յ գոհութի :

ա̃ռ. Բարեխօսեա՛ վ̃ա մեր երանելի ա̃ր հայր Դոմինիկոս :

պ. Զի արժանի լիցուք խոստմանցն Քի :

Աղօթք.

ԱԾ ամենակարող, խնդրեմք ՚ի քէն պարգևեա մեզ, մի զի մեղաց մերոց ծանրացեալքս մերձ ՚ի յերկրի, զի յաջողութեամբ երանելոյն Դոմինիկեայ հօր մերոյ, և խոստովանողի քո՝ բարձրացեալ կանգնեսցուք, Քսիւ Տր մերով.

Ընթերցուած. Քո է՛ կարողութի և քո Տէր Արքայութի, և դու տիրապետես ՚ի վերայ ամ̃ հեթանոսաց :

Տուր մեզ Տէր խաղաղութի ՚յաւուրս մեր : Աստուծոյ ամ̃ի Աստուածածնի հզօր ողորմած, և արդար : ՚Ի յաւուրս մեր :

Փառք Հօր :

Տուր մեզ Տր : Եղիցի խաղաղութի ՚ի զօրութե քում :

Եւ

Եւ ընծայութիւն 'ի պատարագիս ամենայն
բարւոյ :

Աղօթք .

ԱԾ , յորմէ են ամ ող բաղձանք
ուղիղ : և այլն :
աղ. Տէր լուր աղօթից :
պտխ. Եւ աղաղակիմ :
աղ. Օրհնեսցուք զՏէր :
պտխ. ԱԾ գոհութիւն .
Հանապազօրեայ հաղորդ ողորմութեամբն
ԱԾ հանգիցեն 'ի խաղաղութեան .
Ամէն :
Հայր մեր : Համառօտ 'ի մի ԱԾ :

Գ. անգամ .

Ողջոյն քեզ Մարիամ լի շնորհօք
Տէր ընդ քեզ :
Երկիր պատգամաւորք քեզ Քն և օր-
հնեալք զքեզ , մն որ 'ի ձեռն խաղա-
քո մխիթարեա զԱշխարհս : Ամէն .
'Ի ժամու երեկոյին եղեալ եղև 'ի
գերեզմանի մարմին պատուականին
Տն մերոյ ՅԻ ՔԻ , պատուեալ եղև
խնկօք անուշիւք կատարելապէս ամ
գրեալք մն քո Քն , և այդ մեջս
մարմնոյս քո Քն , է հոգս իմ ան
'ի կատարել զմխիթարանս քո հանա-
պազ :
Տէր ՅՍ Քն որդի ԱԾ կենդանւոյ
դիր զչարչարանս խաչի և մահու
քո , 'ի մէջ դատաստանի քո' և հո-
գւոյ

գւոյ մերոյ, այժմ և երանելի որպէս, առատապէս պարգևեա հանգիստ կենդանեաց՝ շնորհս ողորմութեան, ննջեցելոց՝ հանգիստ թողութեան, եկեղեցւոյ՝ սէր և միաբանութիւն, խաղաղութիւն ամենայն մեզ մեղաւորաց, կեանք և հանգիստ յաւիտենականն, որ կենդանի ես, և թագաւորես : Կցուրդ. Լիցի պաշտպանութիւն ընդ մեզ Քս և օրհնեսցէ զմեզ ի ձեռն : աղ. Փառաւորեալ թագուհի ժողովրդեան քո. հովանեաւ թևոց քոց, ապաւինելով ի քեզ որպէս ի կոյս Մարիամ Աստուածածին, մի անտես առներ զխնդրուածս մեր, ի ժամանակի նեղութեան այլ ամ վտանգից փրկեա զմեզ ամենօրհնեալ միշտ կոյս :

Լիթանիայք Սրբուհւոյ Աստուածածնին :

Տէր ողորմեա : Քրիստոս ողորմեա :
Տէր ողորմեա :
Քրիստոս լուր մեզ :
Քրիստոս յար լուր մեզ :
Հայր երկնաւոր Աստուած, ողորմեա մեզ :
Որդի փրկագործ աշխարհի Աստուած, ողորմեա մեզ :

Ոգի

Որդի սբ ԱՃ, ողորմեա մեզ.
Սբ Երրորդութիւն մի ԱՃ, ողորմեա մեզ:
Սրբուհի Մարիամ, աղօթեա վասն մեր:

Սրբուհի Ծնող ԱԾ,	աղօ.
Սրբուհի կոյս կուսանաց	աղօ.
Մայր Քրիստոսի	աղօ.
Մայր ԱԾային շնորհի	աղօ.
Մայր մաքրագունեղ	աղօ.
Մայր ողջախոհագունեղ	աղօ.
Մայր անարատ	աղօ.
Մայր անբիծ	աղօ.
Մայր սիրելի	աղօ.
Մայր սքանչելի	աղօ.
Մայր ստեղծողին	աղօ.
Մայր կեցուցչին	աղօ.
Կոյս խոհեմագունեղ	աղօ.
Կոյս գեր յարգելի	աղօ.
Կոյս քարոզելի	աղօ.
Կոյս կարօղ	աղօ.
Կոյս բարեգութ	աղօ.
Կոյս հաւատարիմ	աղօ.
Հայելի արդարութեան	աղօ.
Աթոռ իմաստութեան	աղօ.
Պատճառ մերոյ խնդութեան	աղօ.
Անօթ հոգեւորական	աղօ.
Անօթ պատուելի	աղօ.
Անօթ յարգական ջերմեռանդութեան	աղօ.

Վարդ խորհրդական աղօ.
Աշտարակ դաւթեան աղօ.
Աշտարակ փղոսկրեայ աղօ.
Տուն ոսկեղէն աղօ.
Տապանակ ուխտի աղօ.
Դուռն երկնից աղօ.
Աստղ առաւօտեան աղօ.
Կեցութիւն հիւանդաց աղօ.
Ապաւէն մեղաւորաց աղօ.
Մխիթարիչ վշտացելոց աղօ.
Օգնական քրիստոնէից աղօ.
Թագուհի Հրեշտակաց աղօ.
Թագուհի Նահապետաց աղօ.
Թագուհի Մարգարէից աղօ.
Թագուհի Առաքելոց աղօ.
Թագուհի Մարտիրոսաց աղօ.
Թագուհի Խոստովանողաց աղօ.
Թագուհի Կուսանաց աղօ.
Թագուհի Ամենից սրբոց աղօ.
Գառն Այ, որ բառնաս զմեղս աշխարհի: անսա՛ մեզ Տր:
Գառն Այ, որ բառնաս զմեղս աշխարհի: լուր լո՛ւր մեզ Տր:
Գառն Այ, որ բառնաս զմեղս աշխարհի: ողորմեա՛ց մեզ:
Քրիստոս լո՛ւր մեզ:
Քրիստոս լուր լո՛ւր մեզ.
Հայր մեր: Եւ մի՛ տանիր զմեզ:
Այլ փրկեա՛ զմեզ ՚ի չարէ: Յետ ծննդեանն կոյս անարատական մնա֊ցեր:

ցէր ։ Արքաւնի Ամենակալին բարեխօս-
նեան վա մեր ·

Բարեխօսեսցեն վա մեր երանելին որ
ծայր Տաճարեցին · Զի այժմ ունիցիմք մե-
ղաց խոստովանութիւն Քն ։

Փրկեա Տր զծառայս քո և զա-
խաղաղեալս քո ։

ԱՃ իմ՛ յուսացեալքս ՚ի քեզ ։

Լեր մեզ Տր աշտարակ հզօր ։

՚Ի երեսաց թշնամեաց ։

Տր լուր աղօթից ։

Եւ աղաղակմանս մեր քեզ եկեսցէ ։

Աղօթք ·

Պաշտպանեա Տր զծառայս քո՝ յօժանդակութեամբ խաղաղութեն , և զյուսացեալքս փառաւորեալ բարեխօսութեամբ երանուհւոյ և միշտ կուսին Մարիամու Աստուածածնին , ՚ի ընտանեաց թշնամեաց աներևոյթս ազատ-ցես ·

Աղօթք ·

ԱՃ ամենակալդ՝ խնդրեմք ՚ի քէն ողորմեա մեզ , վա զի մեղաց մերոց ծանրացեալ են մեզ ՚ի յանիրաւութեան , որ յօժանդակութեամբ և բանակցին Տօնախմբութեան հօրն մերոյ խոստովանողին քո՝ յարուցեալ կան-գնեսցուք ։

Աղօթք ·

Ամենակալդ և մեծն Քրիստոս ԱՃ որ ՚ի ձեռն երկնից կամն ամ իշխա-նու-

նութիւք, վերհայեաց օգնութիւն քրիստոնէից, զի ազգք անհնազանդից և հերետիկոսաց, որք իւրեանց դաւաճանութեամբն վտարահանեալ ազգով քոյդ կարողութեամբ մանրեսցես :

Աղօթք ·

Օ անճառելի ողորմութիւդ քո Տէր ցոյց մեզ, զի հանցես զմեզ ամ մեղաց մերոց, ընդունելին և զերծուսցես զմեզ արժանահաս պատժոց 'յ անցանաց մերոց :

Աղօթք ·

Տարածեա Տէր զաջդ երկնային օգնականութեան 'ի վերայ ծառայից և աղախնեաց քոց, զի 'ի բոլորէ սրտէ խնդրեսցեն զքեզ, և զոր ինչ պատշաճաւոր հայցեսցեն անյապաղ ընկալցին :

Արձակեա Տէր զհոգիս ամ հանգուցելոց ննջեցելոց և ամ կապից յանցանաց, զի յարուցեալ 'ի մէջ սրբց և ընտրելոց քոց զմայլեսցին յանվախճանական փառօքն : Քի Տր մերով. Ամէն.

Ածային օգնականութիւնն միշտ մնասցէ ընդ մեզ : Ամէն.

Կցուրդ· Ողջոյն ընդ քեզ Թագուհի երկնաւորաց մր Մարիամ ծաղիկ կուսանաց, ով զվարդ և զշուշան, սփռեալ զաղաչանս մեր առ որդին

վն

վն փրկութեան հաւատացելոց ։
կցորդ· Ուրախ լեր Թագուհի եր-
կնից Ալէլուիա ։ զի զոր արժանի
եղեր տանել զՏրն · Ալէլուիա ։
յարեաւ ոպ ասացն , Ալէլուիա ։
բարեխօսեա՛ վն մեր առ Տր Այ
մեր , Ալէլուիա ։

օրհնութի ·

Օրհնեացէ զմեզ սրբուհի կոյս Մա-
րիամ, հանդերձ գթած զաւակովն
իւրով ։ Ամէն ·
Հրեշտակ Տն աւետեաց կուսին
Մարիամու , և յղացաւ ’ի Հոգ-
ւոյն սրբոյ ։ Ողջոյն քեզ Մարիամ
լի՛ շնորհօք Տր ընդ քեզ ։
Ահաւասիկ կամ աղախին Տն , եղի-
ցի ինձ ըստ բանի քում ։ Ողջոյն
քեզ Մարիամ լի՛ շնորհօք ։
Եւ բանն մարմին եղև , և բնա-
կեցաւ ’ի մեզ ։
Ողջոյն քեզ Մարիամ լի՛ շնորհօք ։
Տր իմ Յս Քս զերգ աղօթական
յուսով և հաւատով քեզ մատու-
ցանեմ , ընկալ ըստ գթութեան քո՛յ
ին բարութեան , որ վն իմ չար-
չարեցար , ջերմեռանդ սիրով ե-
ղիցիս ինձ օգնական ’ի ժամ մահո-
ւան պատերազմին ։ Տր տուր մեզ
զխաղաղութի և զողորմութի ’ի կեանս
յաւիտենականս ։ Ամէն ։

ԵՕԹՆ ՍԱՂՄՈՍՔ
Ապաշխարութեան։

Սաղմոս Զ.

Տէր, մի՛ սրտմտութեամբ քով յանդիմաներ զիս, և մի՛ բարկութեամբ քով խրատեր զիս։

Ողորմեա՛ ինձ Տէր զի հիւանդ եմ ես, բժշկեա՛ զանձն իմ, զի խռովեցան ոսկերք իմ։

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ. և դու Տէր, մինչև յե՞րբ։

Դարձի՛ր Տէր, և փրկեա՛ զանձն իմ, կեցո՛ զիս Տէր վասն ողորմութեան քում։

Զի ո՞չ ոք է որ ՚ի մահու յիշէ զքեզ, կամ ՚ի դժոխս խոստովանի առնիցի ու քեզ։

Վաստակեցայ ես ՚ի հեծութեան իմում, լուացի զամենայն գիշեր զմահիճս իմ, և արտասուօք իմովք զանկողինս իմ թացի։

Խռովեցաւ ՚ի սրտմտութենէ ակն իմ, և մաշեցայ ես ՚ի մէջ ամ թշնամեաց իմոց։

Ի բաց կացէք յինէն ամենեքեան, որք գործէք զանօրէնութիւն։

Լուաւ Տր ձայնի լալոյ իմոյ, լուաւ Տր աղօթից իմոց, և Տր զխնդրուածս իմ ընկալաւ։
Ամաչեսցեն և խռովեսցին յոյժ ամ թշնամիք իմ, դարձցին յետս և ամաչեսցեն յոյժ վաղվաղակի և խռովեսցին։
Փառք Հօր, և Որդւոյ.

Սաղմոս ԼԱ.

Երանի, որում թողութիւն եղեւ մեղաց, և ծածկեցան ամ յանցանք նորա։
Երանի առն, որում ոչ համարի Տր զմեղս նորա, և ոչ գոյ նենգութիւն 'ի բերան նր։
Լուեցի ես, և մաշեցան ամ ոսկերք իմ առ աղաղակել իմոյ առ Տր զօր հանապազ 'ի տուէ, և 'ի գիշերի։
Ծանրացաւ ձեռն քո 'ի վերայ իմ, դարձայ 'ի թշուառութիւն իմ, զի հարաւ յիս փուշ։
Զմեղս իմ ծանուցի քեզ, և զանօրէնութիւն իմ ոչ ծածկեցի 'ի քէն։
Ասացի թէ պատմեցից յինէն զմեղս իմ, և դու թողցես զամ ամբարշտութիւն մեղաց իմոց։
Վս այսորիկ յաղօթս կացցեն առ քեզ ամ սրբք 'ի ժամ ընդունելի։
Բայց միայն 'ի ջուրցն հեղեղաց

բազ-

բազմաց, որք առ նա լինին ոչ մեր-ձենան :
Դու ես ապաւէն իմ՝ ի նեղութե-ան պաշարման, որ շուրջ եղև զինև :
Ցնծութիւն իմ՝ փրկեա՛ զիս յայնցա-նէ, որք պաշարեցին զիս :
Խնամոտն արարից զքեզ, և խե-լամուտ ի ճանապարհի յոր գնաս-ցես, և հաստատեցից ի վերայ քո զաչս իմ :
Մի՛ լինիք որպէս զձիս՝ և զջորիս, զի ոչ գոյ ի նոսա իմաստութիւն, ի սանձս և ի դանդանաւանդս ձնօ-լեացես զկզակս նոցա, որք առ քեզ լինել ոչ մերձենային :
Բազում տանջանք են մեղաւորաց. բայց որք յուսան ի Տր՝ ողորմու-թի Տն շուրջ եղիցի զնոքօք :
Ուրախ լերուք՝ և ցնծացէք ար-դարք, ի Տր պարծեցարուք ամե-նեքեան, որք ուղիղ էք սրտիւք :
Փառք Հօր, և Որդւոյ.

Սաղմոս 37.

Տր մի՛ սրտմտութեամբ քով յան-դիմաներ զիս, և մի՛ բարկու-թեամբ քով խրատեր զիս :
Զի նետք քո հարան յիս, և յիս հաստատեցար ձեռն քո :
Ոչ գոյ բժշկութի մարմնոյ իմոյ յերեսաց բարկութե քո :

Ո՛չ է խաղաղութիւն ոսկերաց իմոց՝ յերեսաց մեղաց իմոց։

Զի անօրէնութիւնք իմ բարձրացան քան զգլուխ իմ, որպէս զբեռն ծանր ծանրացան ի վերայ իմ։

Նեխեցան, եւ փտեցան վէրք իմ՝ յերեսաց անզգամութեան իմոյ։

Հառաչեցայ, եւ խոնարհ եղէ մինչեւ յոյժ, զօրհանապազ տրտում գնայի, զի անձն իմ լի եղեւ չարչարանօք, եւ ոչ գոյ բժշկութիւն մարմնոյ իմոյ։

Չարչարեցայ, եւ խոնարհ եղէ մինչեւ յոյժ, մռնչէի ի հեծութեան սրտի իմոյ։

Տէ՛ր առաջի քո է՝ ամ ցանկութիւն իմ, եւ հեծութիւն իմ ի քէն ոչ ծածկեցաւ։

Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս, եւ եթող զիս զօրութիւն իմ, լոյս աչաց իմոց, եւ այս ոչ եղեւ ընդ իս։

Բարեկամք իմ, եւ մերձաւորք իմ առաջի իմ մերձեցան, եւ կացին, եւ մերձաւորք իմ հեռի եղեն յինէն։

Բռնադատէին զիս, եւ խնդրէին զանձն իմ, որք խորհէին չար ի վերայ իմ, խորհեցան զանօրէնութիւն եւ զնենգութիւն զօրհանապազ խորհեցան։

Այլ ես ոպ խուլ՝ որ ոչ լսէ, եւ

ոպ

այլ համր՝ որ ոչ բանայ զբերան իւր:

Եղէ ես այն զմարդ, որ ոչ լսէ, և ոչ գոյ խօսք ՚ի բերան նորա:

Եւ ՚ի քեզ Տէր յուսացայ, և դու լուիցես ինձ Տէր Աստուած իմ:

Ասացի՝ թէ մի՛ ուրախ լինիցին յիս թշնամիք իմ ՚ի սասանել ոտից իմոց՝ ՚ի վերայ իմ մեծամեծս խօսեցան:

Ես ՚ի տանջանս պատրաստ եմ, և ցաւք իմ առաջի իմ են յամ ժամ:

Զանօրէնութիւն իմ պատմեցից, և հոգացայց վասն մեղաց իմոց:

Իսկ արդ՝ թշնամիք իմ կենդանիք են, և զօրացեալ են քան զիս, և բազմացան, որք ատեն զիս ՚ի տարապարտուց.

Որք հատուցին ինձ չար փոխանակ բարւոյ, չարախօսէին զինէն, զի ես երթայի զհետ արդարութեան:

Մի թողուր զիս Տէր Աստուած իմ, և մի՛ հեռանալ յինէն, հայեաց յօգնել ինձ Տէր փրկութեան իմոյ:

Փառք Հօ, և Որդւոյ.

Սաղմոս 50.

Ողորմեա ինձ Այ ըստ մեծի ողորմութեան քում, և ըստ բազում գթութեան քում քաւեա զանօրէնութիւնս իմ.

Առաւել լուա զիս յանօրէնութենէ իմմէ, եւ ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս։

Զանօրէնութիւնս իմ ես ինքնին գիտեմ, եւ մեղք իմ առաջի իմ են յա̄մ ժամ։

Քեզ միայն մեղայ Տ̄ր, եւ զչար առաջի քո արարի։

Որպէս արդար երեւեցիս ի բանս քո, եւ յաղթեսցես ի դատելն քո։

Անօրէնութեամբ յղացայ, եւ ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ։

Դու Տ̄ր զճշմարտութիւն սիրեցեր, զանյայտս, եւ զծածկեալս իմաստութեան քո յայտնեցեր ինձ։

Ցօղեա յիս մզովպաւ, եւ սուրբ եղէց, լուա, եւ քան զձիւն առաւել եղէց։

Լսելի արա ինձ Տ̄ր զցնծութիւն եւ զուրախութիւն, եւ ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք։

Դարձո զերեսս քո ի մեղաց իմոց, եւ զամենայն անօրէնութիւնս իմ քաւեա յինէն։

Զսիրտ սուրբ հաստատեա յիս Ա̄ծ, եւ զհոգի ուղիղ նորոգեա ի փորի իմում։

Մի ընկենուր զիս Տ̄ր յերեսաց քոց, եւ զՀոգի սուրբ քո մի հաներ յինէն։

Տուր ինձ զցնծութիւն փրկութեան քո,

եւ

և Ոգւով ուղղութեան քո հաստատեա զիս :

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո, և ամպարիշտք առ քեզ դարձցին :

Փրկեա զիս յարենէ Ած, Ած փրկութեան իմոյ, և ցնծասցէ լեզու իմ յարդարութեան քում :

Տր եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո : Թէ կամեցեալ էիր զպատարագս մատուցանէաք, բայց դու ընդ ողջակէզս իսկ ոչ հաճեցար .

Պատարագ Այ ոգի խոնարհ, զսիրտ մր և զգալի խոնարհ Ած ոչ արհամարհէ :

Բարի արա Տր կամօք քովք Սիոնի, և շինեսցին պարիսպք Երուսաղէմի :

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս արդարութեան, յայժամ ուխտից պատարագս հանցեն ՚ի սեղան քո զուարակս :

Փառք Հօր, և Որդւոյ .

Սաղմոս 101 .

Տր լուր աղօթից իմոց, և աղաղակ իմ առ քեզ եկեսցէ, մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն : Յաւուր նեղութեան իմոյ խոնարհեցո առ իս զունկն քո յորում աւուր

կարդամ՝ առ քեզ փութանակի լուր ինձ :

Սպառեցան որպէս ծուխ աւուրք իմ, և ոսկերք իմ որպէս խուխ չորացան :

Հարայ ես որպէս խոտ, և ցամաքեցաւ սիրտ իմ, մոռացայ ուտել զհաց իմ 'ի ձայնէ հեծութեան իմոյ :

Կցեցաւ ոսկր իմ 'ի մարմին իմ, նմանեցայ ես հաւալուսանն անապատի :

Եղէ ես որպէս բու աւերակի, տքնեցայ, և եղէ ես որպէս ճնճղուկ միայն 'ի տանիս :

Նախատեցին զիս թշնամիք իմ զօր հանապազ, և գովիչք իմ ինձ երդնուին :

Զմոխիր որպէս զհաց կերի, և զըմպելի իմ արտասուօք խառնեցի :

Յերեսաց բարկութեան սրտմտութեան քո, զի դու բարձրացուցեր, և խոնարհեցուցեր զիս :

Աւուրք իմ որպէս հովանի անցին, և ես որպէս խոտ ցամաքեցայ :

Դու Տէր յաւիտեան կաս, և յիշատակ քո 'յազգէ մինչև 'յազգ :

Դու յարուցեալ գթասցիս 'ի վերայ Սիոնի, ժամանակ գթալոյ նորա հասեալ է ժամ :

Հաճեցան ծառայք քո ընդ քարինս

րինս ՚նոցա , և ՚ի հողս ՚նոցա գթա_
ցին :
Երկիցեն հեթանոսք ՚յանուանէ
քումմէ , և ամ՛ թագաւորք երկրի
՚ի փառաց քոց :
Շինէ Տէր զՍիոն , և երևեսցի փա_
ռօք իւրովք ՚ի նմա :
Հայեցաւ նա ՚յաղօթս խոնարհաց ,
և ոչ արհամարհեաց զխնդրուածս
՚նոցա :
Գրեսցի այս ՚յազգ ՚յայլ , ժողո_
վուրդ որ ստացեալ է՛ օրհնեսցէ
զՏէր :
Հայեցաւ ՚նա ՚ի բարձանց ՚ի սրբու_
թէ իւրմէ , Տէր ՚յերկնից ՚յերկիր
հայեցաւ :
Լսել զհեծութիւն կապելոց , և ար_
ձակել զորդիս մահապարտաց .
Պատմել ՚ի Սիոն զանուն Տէ , և
զօրհնութիւն ՚նր Երուսաղէմ :
Ժողովել ժողովրդոց ՚ի միասին , և
թագաւորաց ծառայել Տէ :
Պատասխանի ետ ՚նմա ՚ի ճանա_
պարհի զօրութե իւրոյ . զնուազու_
թի աւուրց իմոց , ասա ինձ , և
մի՛ հաներ զիս ՚ի կէս աւուրց իմոց ,
որ ՚յազգէ ՚յազգ են ամք քո :
՚Ի սկզբանէ Տէր զհիմունս երկրի
հաստատեցեր , և գործք ձեռաց
քոց երկինք են :

Նոքա անցանեն, եւ դու կաս, եւ մնաս յաւիտեան։
Ամենեքեան իբր զձորձս մաշեսցին եւ որպէս զվերարկու փոխեսցես զնոսա, եւ փոխեսցին։
Բայց դու նոյն ես, եւ ամք քո ոչ անցանեն, որդիք ծառայից քոց բնակեսցեն ի նմա, եւ զաւակ նոցա յաւիտեան յաջողեսցի։
Փառք Հօր, եւ Որդւոյ, եւ Հոգւոյն սրբոյ.

Սաղմոս 129.

Ի խորոց կարդացի առ քեզ Տէր, Տէր լուր ձայնի իմում։
Եղիցին ականջք քո, ի լուր ձայնի աղօթից իմոց։
Եթէ զանօրէնութիւնս քննես Տէր, Տէր ո կարէ կալ առաջի քո, զի ի քէն է քաւութիւն։
Վասն անուան քո համբերի Տէր, համբերէր անձն իմ բանի քում, յուսայր անձն իմ ի Տէր։
Ի պահէ առաւօտու մինչեւ յերեկոյ, ի պահէ առաւօտու՝ յուսացաւ Իսրայէլ ի Տէր։
Ի Տէ է ողորմութիւն բազում, ի նմանէ է՝ փրկութիւն, եւ նա փրկեսցէ զԻսրայէլ յամենայն նեղութեանց իւրեանց։
Փառք Հօր, եւ Որդւոյ.

Սող.

Սաղմոս 142․

Տէր լուր աղօթից իմոց, ունկն դիր խնդրուածոց իմոց ճշմարտութեամբ քով։

Լուր ինձ արդարութեամբ քով, և մի՛ մտաներ ՚ի դատաստան ընդ ծառայի քում, զի ոչ արդարանայ առաջի քո ամ՝ կենդանի։

Հալածեաց թշնամին զանձն իմ, խոնարհ արար ՚յ երկիր զկեանս իմ, և նստոյց զիս ՚ի խաւարի ոպ՝ մեռեալս յաւիտենից։

Ձանձրացաւ յիս հոգի իմ, և սիրտ իմ խռովեցաւ յիս։

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս, խորհեցայ ՚յամ՝ ՚ի գործս քո, ՚յարարածս ձեռաց քոց խորհեցայ, և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ։

Անձն իմ ոպ՝ երկիր ծարաւի է առ քեզ, վաղվաղակի լուր ինձ Տր՝, զի նուաղեցաւ յինէն հոգի իմ։

Մի՛ դարձուցաներ զերեսս քո յինէն, ՚նմանեցայց այնոցիկ, որք իջանեն ՚ի գուբ։

Լսելի արա ինձ ՚յառաւօտու զողորմութիւն քո, զի ես ՚ի քեզ Տէր յուսացայ։

Ցո՛յց ինձ ճանապարհ յոր գնացից, զի առ քեզ Տր՝ համբարձի զանձն իմ։

Փր-

Փրկեա՛ զիս ՚ի թշնամեաց իմոց Տր̄. զի զքեզ ապաւէն ինձ արարի։
Ուսո ինձ առնել զկամս քո զի դու ես Այ̄ իմ։
Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ ՚ի յերկիր ուղիղ։
Վասն անուան քո Տէր կեցուսցես զիս, արդարութեամբ քով հանցես ՚ի նեղութենէ զանձն իմ։
Ողորմութեամբ քով սատակեսցես զթշնամիս իմ, և կորուսցես զամենայն նեղիչս անձին իմոյ, զի ես ծառայ քո եմ։
Փառք Հօր, և Որդւոյ, և Հոգւոյն

Մաղթանք.

Տր̄ մի՛ յիշեր զյանցանս մեր, կամ ծնողաց մերոց, և մի՛ առնուր ըզվրէժ ՚ի մեղաց մերոց։

Լիթանեայք ամ̄ Սրբոց։

Տր̄ ողորմեա՛։ Քս̄ ողորմեա՛։
Տր̄ ողորմեա՛։
Քս̄ լուր մեզ։
Քս̄ յոյժ լուր մեզ։
Հայր երկնաւոր Աստուած, ողորմեա՛ մեզ։
Որդի փրկիչ աշխարհի Այ̄, ողորմեա՛ մեզ։
Ոգի սր̄ Այ̄, ողորմեա՛ մեզ։

Սբ Երրորդութիւն մի Ած, ողոր-
մեա՛ց մեզ։
Սրբուհի Մարիամ, աղօթեա՛ վասն
մեր։
Սրբուհի Ծնող Այ, աղօ.
Սրբուհի կոյս կուսանաց աղօ.
Սբ Միքայէլ աղօ.
Սբ Գաբրիէլ աղօ.
Սբ Ռափայէլ աղօ.
Ամ որ Հրեշտակք, և Հրեշտա-
կապետք, աղօթեցէ՛ք վն մեր։
Ամ որ կարգք երանեալ ոգւոց,
աղօթեցէք։
Սբ Յովհաննէս մկրտիչ, աղօթեա՛
վն մեր։
Ամ որ Նահապետք և Մարգարէք
աղօթեցէ՛ք վն մեր։
Սբ Պետրոս աղօ.
Սբ Պօղոս աղօ.
Սբ Անդրէաս աղօ.
Սբ Յակոբոս աղօ.
Սբ Յովհաննէս աղօ.
Սբ Թովմաս աղօ.
Սբ Յակոբ աղօ.
Սբ Փիլիպպոս աղօ.
Սբ Բարթուղիմէոս աղօ.
Սբ Մատթէոս աղօ.
Սբ Սիմոն աղօ.
Սբ Թադէոս աղօ.
Սբ Մատաթիաս աղօ.

Սբ Բառնաբաս աղօ.
Սբ Ղուկաս աղօ.
Սբ Մարկոս աղօ.
Ամ՛ սբ Առաքեալք և Աւետարանիչք, աղօթեցէք վ՛ն մեր:
Ամ՛ սբ Աշակերտք Տ՛ն, աղօթեցէք վ՛ն մեր:
Ամ՛ սբ անմեղ Մանկունք աղօ.
Սբ Ստեփաննոս աղօ.
Սբ Լօրենցիոս աղօ.
Սբ Վինկենտիոս աղօ.
Սբք Փաբիանոս, և Սեբաստիանոս, աղօթեցէք վն մեր:
Սբք Յովհաննէս, և Պօղոս աղօ.
Սբք Կոզմաս, և Դամիանոս աղօ.
Սբք Գերվասիոս, և Բրոտասիոս, աղօթ.
Ամ՛ սբ Մարտիրոսք, աղօթեցէք վ՛ն մեր:
Սբ Սեղբեստրոս աղօ.
Սբ Գրիգորիոս աղօ.
Սբ Ամբրոսիոս աղօ.
Սբ Աւգոստինոս աղօ.
Սբ Հերոնիմոս աղօ.
Սբ Գրիգոր Լուսաւորիչ աղօ.
Սբ Մարտինոս աղօ.
Սբ Նիկողայոս աղօ.
Ամ՛ սբ Հայրապետք, և խոստովանողք, աղօթեցէք վ՛ն մեր:
Ամ՛ սբ Վարդապետք աղօ.

Սբ

Սբ Անտոն աղօ.
Սբ Բէնէտիկտոս աղօ.
Սբ Բէռնարդոս աղօ.
Սբ Տօմինիկոս աղօ.
Սբ Փրանչիսկոս աղօ.
Ամ որ քահանայք , և կրօնաւորք , աղօթեցէ՛ք վ մեր :
Ամ որ միայնակեացք , և անապատաւորք , աղօթեցէ՛ք վ մեր :
Սրբուհի Մարիամ մագդաղենացի աղօթեա վ մեր :
Սրբուհի Ագաթիա աղօ.
Սրբուհի Լուկիա աղօ.
Սրբուհի Ագնէսա աղօ.
Սրբուհի Չեչիլիա աղօ.
Սրբուհի Կատարինէ աղօ.
Սրբուհի Անաստասիա աղօ.
Ամ Սրբուհիք կուսանք , և այրիք աղօթեցէ՛ք վմ մեր :
Ամ Սուրբք , և Սրբուհիք Այ , բարեխօսեցէ՛ք վ մեր :
Քաւիչ լեր , խնայեա՛ ի մեզ Տր :
Քաւիչ լեր , անսա՛ մեզ Տր :
Յամենայնէ չարէ , ազատեա՛ զմեզ Տէր :
Յամենայն մեղաց , ազատեա՛ զմեզ Տր :
Ի բարկութենէ քումմէ , ազատեա՛ զմեզ Տր :
Ի սարաժամ , և յանխորհրդածականն մա-
հու

հոգւանէ, աղաչեմ զՏէր :
Ի զառանձնութենէ գինին, աղա–
Ի բարկութենէ, և յանէծութենէ, և
յամէն չար կամաց, աղ.
Ի յոգւոյ սրբութենէ, աղ.
Ի կայծականէ, և ի միգիկէ աղ.
Ի յանխոստովանական մահուանէ աղ.
Վն խորհրդոյ որ մարդեղութեան
քո, աղ.
Վն գալստեան քո աղ.
Վն ծննդեան քո աղ.
Վն մկրտութեան, և որ պահոց քոց,
աղաչեմ.
Վն խաչի, և չարչարանաց քոց,
աղաչեմ.
Վն մահուան, և թաղման քո աղ.
Վն որ յարութեան քո, աղ.
Վն հրաշալի համբարձման քո աղ.
Վն գալստեան Հոգւոյն սրբոյ մխի–
թարչի, աղ.
Ի յաւուր դատաստանին, աղաչեմ
զՏէր :
Մեղաւորքս, Զքեզ աղաչեմք լսել
մեզ :
Զի խնայեսցես ի մեզ, զքեզ ա–
ղաչեմք լսել մեզ :
Զի ներեսցես մեզ, զքեզ աղաչեմք
լսել մեզ :
Զի զմեզ առ ճշմարիտ ապաշխա–
րութիւն մատուցանել հա–
Ճի–

Ճեալս , գթեա Տէր .
Զի զեկեղեցի քո որ հաւատով , և պահպանել հաւատացեալս գթեա Տէր .
Զի զՏէրն առաքելական , և զամ եկեղեցական կարգս ի սրբութիւնութեան պահպանել հաւատացեալս , գթեա Տէր .
Զի զթագաւորս եկեղեցւոյ սրբոյ խաղաղութեամբ պահպանել հաւատացեալս , գթեա Տէր .
Զի թագաւորաց , և իշխանաց քրիստոնէից զխաղաղութիւն , և զհնազանդութիւն տալ հաւատացեալս . գթեա Տէր .
Զի հանդերձեալ ժամանակաց քրիստոնէից զխաղաղութիւն , և զխնդութիւն շնորհել հաւատացեալս , գթեա Տէր .
Զի զմեզ ի մեր ծառայութեան քում զօրացուցանել , և պահպանել հաւատացեալս , գթեա Տէր .
Զի զմիտս մեր առ երկնային ցանկութիւնս առաջնորդեսցես . գթեա Տէր .
Զի ամենայն բարերարաց մերոց զյաւիտենական բարիսն հատուցանես , գթեա Տէր .
Զի զհոգիս մեր , և եղբարց , մերոց , և բարերարաց մերոց , ի յաւիտենական դատապարտութենէ ազատեսցես , գթեա Տէր .
Զի

Զի զպտուղս երկրի տալ, և պահ-պանել հաճեցար, գթեա ա·
Զի ամ՛ հաւատացելոց ննջեցելոց զհանգիստ յաւիտենականն պար-գևել հաճեցար, գթեա ա·
Զի մեզ լսել հաճեցար, գթեա ա·
Որդի ԱՅ, գթեա ա·
Գառն ԱՅ, որ բառնաս զմեղս աշխարհի. խնայեա մեզ Տր։
Գառն ԱՅ, որ բառնաս զմեղս աշխարհի. լուր լուր մեզ Տր։
Գառն ԱՅ, որ բառնաս զմեղս աշխարհի. ողորմեա մեզ։
Քրիստոս լուր մեզ։
Քրիստոս լուր լուր մեզ։
Տր ողորմեա։ Քս ողորմ։ Տր ողորմ։
Հայր մեր։ և մի տար զմեզ ի փոր-ձութիւն, Այլ փրկեա զմեզ ի չարէ։

Սաղմոս 69.

ԱՅ յօգնել ինձ նայեաց, և Տէր յօգնել ինձ փութա։
Ամաչեսցեն, և յամօթ լիցին, որք խնդրեն զանձն իմ, դարձցին յետս, և ամաչեսցեն, որք խորհին ինձ չար։
Դարձցին առ ժամայն ամաչեցեալք որք ասեն ինձ վաշ վաշ։
Ցնծասցեն, և ուրախ լիցին ի քեզ ամենեքեան, որք խնդրեն զքեզ Տր

Ա·

Ասասցեն 'յամ ժամ մեծ է՝ Ած,
որք սիրեն զփրկութիւն քո,
Ես աղքատ եւ տնանկ եմ, Ած
օգնեա ինձ, օգնական եւ փրկիչ իմ
ես դու, Տր մի՛ յամենար:
Փառք Հօր, եւ Որդւոյ, եւ Հոգւոյն
սբյ: որ էր իսկզբանն: եւ այժմ:
Կեցո զծառայս քո՝ Ած իմ զյու-
սացեալս 'ի քեզ.
Լեր մեզ Տէր աշտարակ հզօր՝
'յերեսաց թշնամեաց:
Մի՛ մերձեսցէ մեզ թշնամին, եւ որ-
դի անօրէնութեան մի՛ չարչարեսցէ
զմեզ:
Տէր մի՛ ըստ մեղաց մերոց առներ
մեզ, եւ մի՛ ըստ անօրէնութեան մե-
րում հատուցաներ մեզ.
Աղօթեսցուք վն Հայրապետին
մերոյ (Անն):
Տրն պահպանեսցէ զնա, եւ կեն-
դանի, եւ երանելի արասցէ զնա 'ի
վր երկրի, եւ մի՛ մատնեսցէ զնա 'ի
հոգի թշնամեաց իւրոց:
Աղօթեսցուք վն բարերարաց մե-
րոց:
Հաճեաց Տր հատուցանել ամ բա-
րերարաց մերոց վն անուան քո
զկեանսն յաւիտենականս: Ամէն.
Աղօթեսցուք վն հանգուցելոց
ննջեցելոց:

Զհան-

Զծնեալսն յանխանէմականն արար–
չեալսն նշ Տէր ։ և զոյս մշտնջենա–
ւոր ծագեալն նշ ։
Համբարձեալն ՚ի խաչապատութիւն։ Անձն
Վմ հեռանայր եղբարց մերոց ։
Կեցո զծառայս քո Ած իմ զյու–
սացեալս ՚ի քեզ ։
Առաքեա նշ Տէր օգնութիւն ՚ի
սրբոց , և ՚ի Սիոնէ օգնականեա
մեզ ։
Տր լուր աղօթից իմոց , և աղաղակ
իմ առ քեզ եկեսցէ ։
Փառք Հօր , և Որդւոյ .

Աղօթեսցուք ։

Տէ՛ր , որում յատուկ է՛ զօրութիւն
մեծ , և ներքին , մեծամեծ
զարդարանս մեր , որ զմեզ և զամ
պարգևանս քոյս , զորս յանձանց
շնորհին կամեցար , արդարութի քո–
ոյ զգեստեալ մարդասիրութի՝ ո ող–
որմեսցի ։

Լուր աղաչեմք Տր , աղօթից
զմաղթանաց , և խոստովանութե
անց մեր ներելով մեղաց , որ ծա–
ռայեցո մեզ զներումն շնոր–
հեսցես ով բարեբանութ և ողորմու–
թեան ։

Օրհնեալ եմք Տր , դարձուցա–
ծութի քո բարեբանեալ է՛ն
յոյս , որ զի ՚ի մնացին զմեզ և ՚ի
բնոյ–

բնակից մերոյ բանեցելոյ , և ի
պատուիրէն , զորս մեզ նորին արժա-
նաւորեսցէ , առաքեսցէ :

ՈՑ որ մեղանչեն զանձինս , և ա-
ռաջնորդութիւն զինքեանս , զկնի-
թեանս ժողովրդեան իւր առաջնորդի
բանիւ նմանեան , և զհարստութեանց
ոյ զաւակն , զորս ևս մերոյ մերոյ
արժանաւորեսցէ յետոյ դարձն :

ՈՐ մենակեցող մխիթարեաց ՍՏ ,
առաջնորդաց ծառայից բանին Հոգ-
ւոյ մերոյ (ՍՆ) և առաջ-
նորդեաց զնա , լոյս բանին բարեգը-
թութեան ի ձեռնադրութեան յանխափ-
նականի փրկութեան , որ բնաւ առաջ-
նորդեաց . բայց համբերեալն զանձա-
նցն , և անմեղոյն զօրութիւն կատա-
րեալն :

ՈՑ , յորժամ ընդ փափագմանց ,
առաջնորդութեանցն առաջադր-
եան զործը , առաքեալ ծառայից բոց
զհնազանդութիւն զոյն զոր առխարհս
առաջ ոչ կարէ , որ և սիրոյ մերք
առաքինութեան բոց հնազանդութեան ,
և երկիւղ թշնամեացն ի բաց բար-
ձցէ , ժամանակին բանին հնազան-
դութիւն առաջնորդութեան լինին :

Ահա նորա հրով որոց Աստուծոյն զերկի-
կանն մեր և զերկիր մեր
Տէր : որ յերկինս առաջնորդեսցէ մարմնով
ծա-

ծառայեսցուք , և մաքրով սրտիւ հաճոյասցուք :

Հաւատացելոց ԱԾ , ամենեցուն առաջնորդ և վերակացու հոգւոց ծառայից քոց և աղախնեաց , զթո-ղութի համայնից չարեաց մերոց , զի զներողութիւնս , որում միշտ ցանկացաք , բարեխօսութեամբ պատարագաւորաց առընդունելիսն :

Լուսաւորեա մերոց , աղաչեմք Տր , ներշնչելով նախանձախնդրութեան , և օգնելով յաւելուածն , զի համայն մեր աղօթ , և գործ 'ի քէն միշտ սկսանիցի , և քեւ սկսեալ աւար-տեսցի :

Ամենակարող մշտնջենաւոր ԱԾ , որ կենդանեաց տիրես 'ի միա-սին և մեռելոց , և ամենեցուն ողոր-մես , զորս հաւատով և գործով քոյ լինելոց գոլ նախածանօթեաս , պաղատանօք զքեզ աղաչեմք , զի վասն որոց զխնդրուածս հեղուլ վա-ռեցաք , զորս և կամ 'ներկայ կեն-ցաղս դեռ ևս ընդ մարմնի ունի կալեալ , կամ առաջագոյն որդ' մեր-կացեալս 'ի մարմնոյ ընկալաւ , բարեխօսութեամբ ամենից սրբոց քոց , գթութեան քոյ մարդասիրութեան , ամենից յանցանաց խառնեալ զթո-ղութի ընդունեսցին , 'ի ձեռն Տն մերոյ

մերոյ ՅԻ ՔԻ · [illegible] · որ ընդ
քեզ կենաց և թագաւորէ ՚ի միութեան
Հոգւոյն սրբոյ [illegible] · յայժմ և յաւի-
տեանս յաւիտենից ։ Ամէն ։
Տէր լուր աղօթից իմոց ։
Եւ աղաղակ իմ առ քեզ եկեսցէ ։
Ներեսցէ մեզ ամենակարող և ողոր-
մած Տէրն · Ամէն ։
Հաւատացելոց հոգիքն ողորմու-
թեամբն ԱՅ հանգիցեն ՚ի խաղաղու-
թեան · Ամէն ։ Հայր մեր որ ։
Եւ մի տանիր զմեզ ՚ի փորձութիւն ։
Այլ փրկեա զմեզ ՚ի չարէ ։
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
Տէր լուր աղօթից իմոց ։
Եւ աղաղակ իմ առ քեզ եկեսցէ ։

Աղօթք ։

Դարձեալ աղաչեմ զամենակալդ
Աստ , որ բարեխօսութեամբ որ_
բոց Աստուածածնին և միշտ կուսին
Մարիամու , և ամ՛ երկնայնոց զօրաց
զօրութեանցն , և երանելի Նահա_
պետաց , Մարգարէից , Առաքե_
լոց , Մարտիրոսաց , Խոստովանո_
ղաց , և Կուսանաց , և ամ՛ ընտրելոց
քոց , միշտ ընդ ամ՛ ունել սպա_
սաւորութեան զսէր , որ կատարեալ
դ միաբանութեան , ընդ քոյ ցանք զօ_
րաւորութեան փրկութեան ։

Տէ՛ , որ հրաշալի կարգաւ անօրէն
եւ զարդարեալ արարչութեամբ Հրեշ_
տակաց և մարդկան , յաղաչեմ զքո_
նն , զի յորոց աղաղակ յերկինս ,
որք միշտ նոր առաջի քո , և ընդունե_
լի յերկրի զօրաց աղօթից ամ_
բարշիս ։

Տէ՛ , որ հաստեր երանելեացն Պե_
տրոսի առաքելոյն քո զիշխան
ի միջոյ ալեաց ծովուն , և զի մի
յընկղմելոյ պահպանեցեր , և զաւրաբե_
րելով նորին Պօղոսի երիցս նաւա_
բեկութեանն ի խոր ծովուն փրկեցեր ,
զմեզ մեղաւորս , և աղաչեմ զի
բարեխօսութեամբ նոցա բարերարութեան
աղօթանցն զփառսն յաւիտե_
նականս մատուցել ։

Եւ է անհնարաւոր՝ խնդրեմք ՚ի քէն սրբութեան մեր. Մի՜ զի մեղաց մերոց ծանրացեալ եմք մեծ ՚ի յոյժմեղմէ, զի յօժարութեամբ և բանականն Տէրունական հոգին մերոյ խոստովանութեամբ քո՝ յարուցեալ կանգնեսցուք :

Տարածեա Տէր զձեռն երկնային ողորմութեան ՚ի վերայ ծառայից և աղախնեաց քոց, որ ՚ի բոլոր սրտէ խնդրեսցեն զքեզ, և զոր ինչ պատշաճաւորս հայցեսցեն անպատճառ ընկալցին :

Օժանդակեա ողորմութեամբ քո Տէր ՚ի ցոյց մեզ, զի հանեսցես զմեզ յամ՝ մեղաց մերոց, ընդ նմին և զերծուցես զմեզ ապաժամանակ պատժոց յանցանաց մերոց :

Բարձրեալ Տէր զհոգիս ամ՝ հանապազօրեայ նեղեցելոց և ամ՝ կարից յանցանաց, զի յարուցեալ ՚ի մէջ սրբոց և ընտրելոց քոց գտանիցեսցին յանխնելական փառօքն : Քն Տէ մերով. Ամէն :

ԺԱՄԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

Ննջեցելոց ։

Հաճոյ եղէց առաջի Տն յերկ-
րին կենդանեաց ։

Սաղմոս ՃԺԴ.

Սիրեցի՝ զի լուիցէ Տր ձայնի
աղօթից իմոց, խոնարհեց-
ոյց զունկն իւր առ իս,
և ես յաւուրս իմ կարդա-
ցի առ նա ։
Շրջեցան զինև երկունք մահու,
և վտանգք դժոխոց գտին զիս ։
Նեղութիւն՝ և զանձկութիւն գտի,
և զանուն Տն կարդացի ։
Ո՜ Տր փրկեա զանձն իմ, ողոր-
մած ԱԾ, արդարև և ողորմած Աստ-
ուած Տր ։
Ես խոնարհ եղէ՝ և Տէր կեցոյց
զիս, դարձիր անձն իմ ի հանգիստ
քո, զի Տր օգնեաց քեզ ։
Փրկեաց զանձն իմ ի մահուանէ,
զաչս իմ յարտասուաց, և զոտս
իմ ի գայթագղութենէ, հաճոյ
եղէց առաջի Տն յերկրին կենդա-
նեաց ։

Զհանգիստ յաւիտենական արարեա՛ նոց Տէր, և լոյս մշտնջենաւոր լուսաւորեսցէ նոցա։
կցորդ. Հաճոյ եղէց առաջի Տն յերկիրն կենդանեաց։

Սաղմոս 119.

Ի նեղութեան իմում ես առ Տէր կարդացի, և լուաւ ինձ Տէր։ Փրկեա զանձն իմ, ՚ի շրթանց նենգաւորաց, և ՚ի լեզուէ չարէ։
Զի՞ տացի քեզ, կամ զի՞ յաւելցի, լեզու նենգաւոր։
Որպէս նետք հզօրի որ մխեալքն կայծակամբք կայլեց։
Վայ ինձ՝ որ ընդ երկար եղև պանդխտութիւն իմ, որ բնակեցայ ես ՚ի վրանս Կեդարու։
Բազում անգամ բնակեցաւ անձն իմ, ընդ այնոսիկ որք ատէին զողջոյն։
Եւ ես խաղաղարար, յորժամ խօսէի՝ մարտնչէին ընդ իս։
Զհանգիստ։ կցորդ. Վայ ինձ Տէր որ ընդ երկար եղև, պանդխտութիւն իմ։

Սաղմոս 120.

Համբարձի զաչս իմ ՚ի լերինս, ուստի եկեսցէ ինձ օգնութիւն։
Օգնութիւն ինձ ՚ի Տէ եկեսցէ, որ արար զերկինս և զերկիր։

Մի

ՄԻ մտցեր ՚ի դատաստանութիւն զառն քոյ,
և մի՛ ննջեցելոց արժանաւորաց քոց:
Որ ոչ ննջէ , և ոչ ՚ի քուն երթայ
պահապանն Իսրայէլի:
Տէր պահեսցէ զքեզ. և Տէր ընդհովա_
նի աջոյ ձեռանըն քում:
Արեգակն ՚ի տուէ քեզ մի՛ մեղի_
ցէ, և մի՛ լուսինն ՚ի գիշերի:
Տէր պահեսցէ զքեզ ՚յամենայն չա_
րէ, պահեսցէ Տէր զանձն քո:
Տէր պահեսցէ զմուտ և զել քոյ,
յայսմհետէ մինչև յաւիտեան:
Ողորմեա: կցուրդ. Տէր պահեսցէ
զքեզ ՚յամ՛ չարէ, պահեսցէ Տէր
զանձն քո:

Սաղմոս 129.

Ի խորոց կարդացի առ քեզ Տէր.
Տէր լուր ձայնի իմում:
Եղիցին ականջք քո, ՚ի լսել ձայնի
աղօթից իմոց:
Թէ զանօրէնութիւնս պահես Տէր,
Տէր ո՞ կարէ կալ առաջի քոյ, զի ՚ի
քէն է քաւութիւն:
Վասն անուան քոյ համբերի Տէր,
համբերէր անձն ՚ն իմ՛ բանի քում, յու_
սացաւ անձն իմ՛ ՚ի Տէր:
՚Ի պահէ առաւօտու մինչև ՚յերե_
կոյ, ՚ի պահէ առաւօտու՝ յուսասցէ
Իսրայէլ ՚ի Տէր:
Ի Տէ է ողորմութիւն բազում, ՚ի

Տեառնէ է՛ փրկութիւն, և ՚ոչ փրկեաց խորտակել ՚յամենայն ՚նեղութեանց նորա։

Եղիցի. Թէ զանօրէնութիւնս խնդրես Տէր, Տէր ո՛վ կարէ կեալ առաջի քո։

Սաղմոս 137.

Խոստովան եղէց քեզ Տէր բոլորով սրտիւ իմով, առաջի հրեշտակաց սաղմոս ասացից քեզ։

Զի լուար զբանս բերանոյ իմոյ, երկիրպագից ՚ի տաճար սուրբ քո, և խոստովան եղէց անուան քում, վասն ողորմութեան և ճշմարտութեան քոյ։

Մեծ արարեր ՚յամենայնի զանուն սուրբ քո, յորում աւուր կարդացի առ քեզ, վաղվաղակի լուր ինձ, և բազում արարեր զօրութիւն յանձն իմ։

Խոստովան եղիցին առ քեզ ամենայն թագաւորք երկրի, զի լուան զբանս բերանոյ քոյ, և օրհնեսցեն զճանապարհս քո։

Մեծ են փառք Տէ՛, բարձր է՛ Տէր զխոնարհս տեսանէ, և զամբարտաւանս ՚ի հեռաստանէ ճանաչէ։

Թէ գնասցից ես ՚ի մէջ նեղութեանց, կեցուսցես զիս ՚ի բարկութենէ թշնամեաց։

Ձգե՛

Ձգեցեր զձեռն քո՝ և փրկեսցէ զիս
աջ քո , և Տէր հատուսցէ ընդ իմ :
Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան ,
զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես
առներ :
Զ[illegible] : կրկին · Զգործս ձե_
ռաց քոց , մի՛ անտես առներ :

Օրհնութիւն Մարիամու · Ղուկ· Ա·

Մեծացուսցէ անձն իմ զՏէր , և
ցնծասցէ հոգի իմ յԱստուծոյ
փրկչի իմում :
Զի հայեցաւ ի խոնարհութիւն
աղախնոյ իւրոյ , այսուհետև երա_
նեսցեն ինձ ամ՛ ազգք :
Զի արար ինձ մեծամեծս Հզօրն ,
և սուրբ է անուն նորա :
Ողորմութիւն նորա յազգս յազգս
երկիւղածաց իւրոց , և արար զօ_
րութիւն բազկաւ իւրով :
Ցրուեաց զամբարտաւանս ի մտաց
սրտից , և քակեաց զհզօրս յաթոռոց :
Զխոնարհս բարձրացոյց · զքաղցեալս
լցոյց բարութեամբ և զմեծատունս ար_
ձակեաց ունայնս :
Ընկալաւ զԻսրայէլ ծառայ
իւր , յիշել զողորմութիւն իւր :
Որպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր ընդ
Աբրահամու՝ և զաւակի նորա յա_
ւիտեան :

E ❧ Զհան_

Չհանդերձեալ ։ կցորդ. Լուայ զձայն երկնից, որ ասէ երանի մեռելոցն, որք ՚ի Տր մեռանին ։
Հայր մեր ։ Եւ մի տանիր ։
Այլ փրկեա ։

Սաղմոս 145.

Օրհնեա անձն իմ զՏր, օրհնեցից զՏէր ՚ի կեանս իմ, սաղմոս ասացից Այ իմ մինչեւ եմ ես ։
Մի յուսայք յիշխանս՝ եւ մի յորդիս մարդկան, յորս ոչ գոյ փրկութիւն ՚ի նոսա ։
Ելցէ հոգի ՚ի նոցանէ՝ եւ դարձցին անդրէն ՚ի հող, եւ յայնմ աւուր կորիցեն ամ խորհուրդք նոցա ։
Երանի որում Տր Այ Յակոբայ օգնական իցէ, եւ յոյս նորա ՚ի Տր Այ իւր ։
Որ արար զերկինս եւ զերկիր, զծով, եւ զամ որ ՚ի նոսա ։
Որ պահէ զճշմարտութիւն յաւիտեան, եւ առնէ իրաւունս զրկելոց ։
Տայ զհաց քաղցելոց, եւ արձակէ զկապեալս Տէր ։
Տր բանայ զաչս կուրաց, եւ կանգնէ զգլորեալս Տր ։
Տր սիրէ զարդարս, եւ Տր պահէ զպանդուխտս, զորբս եւ զայրիս ընդունի Տր, եւ զճանապարհս անօրինաց կորուսանէ ։

Թագաւորեսցէ Տէր յաւիտեան ,
Ած քո Սիօն յազգէ մինչև յազգ ։
Ջնջեալ[illegible] ։ Ի գլուխ [illegible] ․
Ապրեցո Տէր զհոգիս նոցա ․

Աղօթք ․

Տէր Ած պարգեւիչ թողութեան , և փրկող ազգի մարդկան ամենայն [illegible] զանօրինակապատութիւնս քո , զի զծնունդ [illegible] կրօնաւորս , [illegible] և [illegible] մերս , [illegible] , և [illegible] , որք փոխեցան յաշխարհէ [illegible] , բարեխօսութեամբ սրբոյ Աստուածածնի մերոյ [illegible] Մարիամու , և ամ սրբոց , [illegible] հոգիս [illegible] յանկանելի [illegible] յաւիտենական երանութեան ․

Աղօթք ․

Տէ , որ [illegible] մեզ պատուել զՀայր և զՈրդի , [illegible] անմահութեան քո [illegible] ննջեցելոց մերոց , և թող զմեղս նոց և արժանաւորս մեզ [illegible] յարքայութեան յաւիտենական [illegible] ։

Աղօթք ․

Տաւ [illegible] ԱԾ մեր բարեգ մեզ և փրկիչ հոգւոց մարմնոց և [illegible] , Թողութիւն [illegible] մեղաց նոց , որ ննջեցեալ են , զոր մեզ [illegible] [illegible]

կա

[illegible]

Աղօթք [illegible]

[illegible]

Աղօթք [illegible]

[illegible]

Աղօթք [illegible]

[illegible]

Ի ՅԱ

Ի ՅԱՌԱՋԻ ԳԻՇԵՐԱ ԺԱՄՈՒՆ·

Սաղմոս Ե.

Բանից իմոց ունկն դիր Տէր, և ի մտա առ աղաղակս իմ:
Նայեաց ի ձայն աղօթից իմոց, թագաւոր իմ և Աստուած իմ:
Եւ զքեզ աղաչեմ Տէր, ընդ առաւօտս լուիցես ձայնի իմում, ընդ առաւօտս պատրաստեցայց, յանդիմանիմ քեզ առ քեզ:
Զի ոչ եթէ դու Աստուած կամիս զանօրէնութիւն, և ոչ բնակեսցեն առ քեզ չարք, և անօրէնք ոչ բնակեսցեն առաջի աչաց քոց:
Ատեցեր զամենայն, որք գործեն զանօրէնութիւն, կորուսանես զամենեսեան, որք խօսին սուտ:
Զայր արեանց և զնենգաւոր, պիղծ համարի Տէր, այլ ես բազում ողորմութեամբ քով, մտից ի տուն քո, և երկիրպագից ի տաճար սուրբ քո երկիւղիւ քո:
Տէր առաջնորդեա ինձ արդարութեամբ քով, վասն թշնամեաց իմոց ուղիղ արա առաջի իմ զճանապարհս քո:
Զի ոչ գոյ ի բերանս նոցա ճշմար-

տու-

տութիւն և սիրտք նոցա նանրացեալք են։

Որպէս գերեզման բաց է կոկորդ նոցա, և լեզուօք իւրեանց նենգաւորք եղեն։

Դատեա՛ զնոսա Այ զի անկցին ի խորհրդոց իւրեանց, ըստ բազում ամբարշտութեան նոցա մերժեա՛ զնոսա, զի դառնացուցին զքեզ։

Ուրախ լիցին ամենեքեան՝ որք յուսացեալք են ի քեզ, յաւիտեան ցնծասցեն, և բնակեսցես դու ի նոսա։

Պարծեսցին ի քեզ սիրելիք անուան քոյ, զի օրհնեսցես դու զարդարն, Տէր որպ զինու հաճութեան քով պսակեցեր զնա։

Զհանգիստ։ Կցուրդ. Ուղիղ արա առաջի քո զճանապարհս իմ։

Սաղմոս Զ.

Տէր մի՛ սրտմտութեամբ քով յանդիմաներ զիս, և մի՛ բարկութեամբ քով խրատեր զիս։

Ողորմեա՛ ինձ Տէր զի հիւանդ եմ, բժշկեա՛ զանձն իմ, զի խռովեցան ոսկերք իմ։

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ, և դու Տէր մինչև յե՞րբ։

Դարձ Տէր, և փրկեա՛ զանձն իմ, կեցո՛ զիս Տէր վասն ողորմութեան քում

Զի

Զի ո՞չ է՛ որ ՚ի մահու յիշէ զքեզ, կամ ՚ի դժոխս խոստովանին առնիցի սա քեզ։

Վաստակեցայ ես ՚ի հեծութեան իմում, լուացի զամենայն գիշեր զմահիճս իմ, եւ արտասուօք իմովք զանկողինս իմ թացի։

Խռովեցաւ ՚ի սրտմտութենէ ակն իմ, եւ մաշեցայ ես ՚ի մէջ ամ[ենայն] թշնամեաց իմոց։

Ի բա՛ց կացէք յինէն ամենեքեան, որք գործէք զանօրէնութիւն։

Լուաւ Տէր ձայնի լալոյ իմոյ, լուաւ Տէր աղօթից իմոց, եւ Տէր զխնդրուածս իմ ընկալաւ։

Ամաչեսցեն եւ խռովեսցին յոյժ ամ[ենայն] թշնամիք իմ, դարձցին յետս եւ ամաչեսցեն յոյժ վաղվաղակի եւ խռովեսցին։

Կցորդ. Դարձ Տէր եւ փրկեա զանձն իմ, զի ո՞չ է՛ որ ՚ի մահու յիշէ զքեզ։

Սաղմոս Է.

ՏԷՐ ԱԾ իմ ՚ի քեզ յուսացայ, փրկեա զիս, եւ յամենեցից հալածչաց իմոց ապրեցո զիս։

Գուցէ երբեք յափշտակիցէ որպէս առիւծ զանձն իմ, ուր ո՞չ իցէ՝ որ փրկիցէ, եւ ո՞չ այն, որ ապրեցուցանիցէ։

Տէր Աստուած իմ, Թէ արարի զայս և թէ իցեն անօրէնութիւնք ի ձեռս իմ :

Ձեռն հատուցի երբեք այնոցիկ, որք հատուցին ինձ չարս, անկեայց և ես ի թշնամեաց իմոց ընդունայն : Հալածեսցէ առա թշնամին զանձն իմ, հասցէ, և կոխեսցէ յերկիր զկեանս իմ, և զփառս իմ ի հող բնակեցուսցէ :

Արի Տէր բարկութեամբ քով, և բարձր լեր ի սահմանս թշնամեաց իմոց : Զարթիր Տէր Աստուած իմ, ի հրամանս զոր պատուիրեցեր, և ժողովք ժողովրդոց շուրջ եկեսցեն զքեւ :

Վասն այսորիկ ի բարձունս դարձիր, և Տէր դատի զժողովուրդս :

Դատ արա ինձ Տէր ըստ արդարութեան իմում, և ըստ անմեղութեան իմում, որ յիս :

Կատարեսցին չարիք ի մեղաց մեղաւորաց' և յաջողեսցես զարդարս :

Որ քննէ զսիրտս և զերիկամունս, Աստուած արդար, յօգնութիւն ինձ յԱյ, որ ապրեցուցանէ զուղղափիս, որք ուղիղք են սրտիւք : Աստուած դատաւոր արդար, հզօր և եր-

երկրպագութեան, որ ոչ ամենայն զգայութեա_
նէն իւր գոյ հանապազ ։
Այսմ իմ ոչ զանազանք մեր եւս,
զարդ իւր սրբոյն՝ եւ զմտաւորն իւր
կարելեաց, եւ ի ձեռն պատարագանացն՝
զանօթս մեզ, եւ զնէման իւր ող_
ջերմեռանդութեամբ զորձեալ ։
Աստուածային երկնային զմտաւորու_
թիւն. յորդոր զգուշ եւ ճառ զու_
նելացուցիչ ։
Վասն զոր փառաւոր եւ օրհնութեան,
ի ձեռն ամենայն ի խաչխառան, զոր
եւ զարձեալ ։
Պատգամն յամեն ի գլուխ նորա, եւ
ի մեծայ զարդարեալ նորա անուշե_
նութիւն իւր իջեալ ։
Խոստացաւ եւ եկն Տէր յառ արդա_
րութեան նորա, եւ ամենայն սուրբ
անուանն Տէր յաղթեցէք ։
Զհամբերութեան · Փառք երկիր
յարութեանն ամենայն զանձն
իմ, ոչ որ փրկեսցէ, եւ ոչ
այն որ ։
Նոր Աստուծոյ Տէր ։
Հայր ։ Եւ ։
Այլ ։
Ընթերցուած · Յոր. 7.
Թ Տէր ·
։

գտանես ՚ի մէջոյ նոցա սիրտ քո՛ ։ Այդ ամենեան զնա առատօրէն , և յանկարծակի փորձեն զնա ։ Մինչև մերթ ոչ ճանաչեն ինձ , և ոչ ընդդիմանալեա զնա , զի կրանեցիմ զմաք իմ ։ Մեղայ զինչ արարից քեզ , ով պահապան մարդկան ։ Ընդէ՞ր եդեր զիս ստոյգ քեզ , և եղէ ինձ ինքեան ծանր ։ Ընդէ՞ր ոչ բառնաս զմեղս իմ , և զմի ոչ ՚ի բաց ես անցանես զանօրէնութիւն իմ ։ Աճա այժմ ՚ի հող ննջեցից , և թէ ընդ առաւօտ , զիս խնդրեսցես , ոչ իցեմ ։

Յոբ. Հաստատեմ զի մերձաւորն իմ կենդանի է , և ՚ի մերջին աւուրս ՚ի յերկրէ յառնելոց եմ , և ՚ի մարմնի իմում տեսից զԱՅ փրկիչն իմ ։

Զոր տեսանելոց եմ ես ինքն , և ոչ այլ ։ և աչք իմ տեսցեն նա , փրկիչն իմ ։

Ընթերցուած երկրորդ. գլ. 10.

Տառապեալ հոգի կենաց իմոց , արձակեցից ընդ դէմ իմ զբան իմ ։ Խօսեցայց ՚ի դառնութիւն հոգւոյ իմոյ , ասացից ցՏէր , մի համրի զիս դատապարտել ։ Ցոյց ինձ , ընդէ՞ր զիս այսպէս դատեցես , մի թէ բարւոք թուի քեզ , եթէ

զրկես

դատապարտեսցես զիս, և ներեսցես զիս զգործս ձեռաց քոց, և խորհուրդն ամբարշտաց օգնեսցես. Մի թէ աչք մարմնեղէնք են քեզ, կամ ոչ տեսանէ մարդ, և դու տեսանիցես. Մի թէ ոչ աւուրք մարդոյ՝ աւուրք քո, և ամք քո ոչ մարդկայինք են ժամանակք, զի խնդրեսցես զանօրէնութիւն իմ, և զմեղս իմ քննեսցես. Եւ գիտացիր, զի ոչ ինչ ամբարշտութիւն արարեալ իցեմ, մինչ ոչ ոք իցէ, որ ի ձեռանէ քո կարիցէ ապրիցիս. Որ զՂազարոս յարուցեր ի գերեզմանէն չորեքօրեայն, դու նզ̄ Տէր ողորմեա հանգուցելոյ, և դասելի ներողութեան։

ձայ. Որ զօրէն զաւան կենդանանես, և զմեռեալս, և կենդանարար հրամ։ Դու նզ̄ Տր̄ ողորմեա։

Ընթերցուած երրորդ. գլ̄ 10.

Ձեռք քո արարին զիս, և ստեղծին զիս բոլորովին ի շուրջանակի, և այժմ յանկարծակի դարձեալ սատակես զիս. Խնդրեմ յիշեսցես, զի զկաւ արարեր զիս, և ի հող դարձուցանես զիս. Ոչ ապաքէն իբրև զկաթն կթեցեր զիս, և իբրև զպանիր զիս մակարդեցեր. մորթ և միս զգե-

ցու-

զաւակք իմ, ամենայն և ջերմ եռան-
դեամբ զիս. Օգնեա և զօրացու-
ցէ քո շնորհօքդ իմ, և պահ-
պանեա զիս յամենայն չարէ իմ։
Զի դու Տէր յօրհնեալ ես յաւի-
տեանս, որ ես Թագաւոր անմահ
յաւիտենից յաւիտեանս ամէն։
Փառք Հօր յորժամ կ...
...
... զի կանչէ զիս ...
... Փառք Հօր յորժամ ։

Ի ՅԵՐՐՈՐԴ ԳԻՇԵՐԱ ԺԱՄԻՆ.

Սաղմոս ԻԲ.

Տէր հովուեսցէ զիս, և ինձ ինչ ոչ պակասեսցի։

Ի տեղւոջ դալարւոյ անդ բնակեցոյց զիս և առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս։

Զանձն իմ դարձոյց յիս, և առաջնորդեաց ինձ ի շաւիղս արդարութեան վասն անուան իւրոյ։

Թէպէտ և գնայցեմ ես ի մէջ ստուերաց մահու, ոչ երկեայց ի չարէ, զի դու Տէր ընդ իս ես։

Գաւազան քո և ցուպ քո, նոքա մխիթարեցին զիս։

Պատրաստեցեր առաջի իմ սեղան ընդդէմ, այնոցիկ որ նեղեն զիս։

Օծեր

Ծնէր խնամ զօրութեամբ քո, քանզի
քո ով անհասանելի ողորմութեան է։
Սրբութիւն քո Տէր զօրու իմ և_
նեցուկ, զոր առ ուր հեռացայ ինձ․
քաղցր ինձ ի ձեռն Տէր ըստ ես_
կայն առաջի։
Ծնունդ խնամ ։ Աւրհնեալ․ Ի ամենայն
Համբերութեան սիրոյ է։

Սաղմոս 24․

Առ քեզ Տէր համբարձի զանձն
իմ, Այ իմ ի քեզ յուսացայ
մի՛ ամաչեցից, և մի՛ ծիծաղեսցին
զինեւ թշնամիք իմ։
Ամենեքեան որք համբերեն քեզ
մի՛ ամաչեսցեն, այլ ամաչեսցեն ա_
նօրէնք ընդունայնութեան իւրեանց։
Զճանապարհս քո Տէր ցոյց ինձ,
և զշաւիղս քո ուսո ինձ։
Առաջնորդեա ինձ ի ճանապարհս
քում, և ուսո զիս, զի դու ես Այ
փրկիչ իմ, և ես քեզ համբերեցի
զօրհանապազ։
Յիշեա Տէր զգթութիւնս քո, և զո_
ղորմութիւնս քո՝ որք են յաւիտենից։
Զմեղս մանկութեան իմոյ՝ և զանգի_
տութեան իմոյ մի՛ յիշեր, այլ յիշեա
զիս Տէր ըստ ողորմութեան քում,
վասն քաղցրութեան քոյ որ քաղցր և
ուղիղ են։
Վասն այսորիկ օրէնսդրէ ամենեւ
ի ճա_

զմեղաւորս ՚ի ճանապարհի, առաջ-
նորդես հեզոց ՚ի դատաստանի, և
ուսուցանես հեզոց զճանապարհս
քո :

Ամենայն ճանապարհք Տն ողոր-
մութեամբ և ճշմարտութբ են այ-
նոցիկ՝ որ խնդրեն զուխտ և զվ-
կայութիւն նորա :

Վն անուան քո Տր քաւեա՛ս զմեղս
իմ, զի բազում են նոքա, ով է մարդ՝
որ երկնչի ՚ի Տէ, օրէնսդրէ առ-
նէ զնա ՚ի ճանապարհի՝ յոր հաճե-
ցաւ :

Անձն նորա ՚ի բարութեան հանգիս-
տէ, և զաւակ նորա ժառանգեսցէ
զերկիր :

Զօրութիւն է Տր երկիւղածաց իւ-
րոց, և զկտակարանս իւր ուսու-
ցանէ նց :

Աչք իմ՝ յամ՝ ժամ առ Տր, և նա
հանէ յորոգայթէ զոտս իմ :

Նայեաց առ իս՝ և ողորմեաց ինձ,
զի միայնոյ և աղքատ եմ ես :

Նեղութիւնք սրտի իմոյ բազումք ե-
ղեն յոյժ, և ՚ի վշտաց իմոց հան
զիս :

Տե՛ս զխոնարհութիւն իմ՝ և զվաս-
տակ իմ, և թող ինձ զամ՝ զմեղս
իմ :

Տե՛ս զթշնամիս իմ, զի բազումք
եղեն

եղէն աստուածութեանդ՝ զոր 'ի նա-
նիր ստեղծին զիս ։
Պահեա զանձն իմ, և փրկեա զիս,
և մի յամօթ եղէց՝ զի յուսացայ 'ի
քեզ ։
Անմեղք՝ և ուղիղք կցորդք եղեն
ինձ, և ես քեզ համբերի, փրկեա
Ած զիսրայէլ յամենից նեղութեանց
նորա ։
Զհամբերս ։ կցորդ. Զմեղս ման-
կութեան իմոյ և զանգիտութեան իմոյ
մի յիշեր Տէր ։

Սաղմոս 26.

Տէր լոյս իմ, և կեանք իմ, ես
յումմէ երկեայց, Տէր ապաւէն
կենաց իմոց՝ ես յումմէ դողացայց ։
'Ի մերձենալ առ իս չարաց ուտել
զմարմինս իմ, նեղիչք իմ և թշնա-
միք իմ, նոքա տկարացան և անկան ։
Եթէ պատերազմիցի 'ի վերայ իմ
պատերազմ, ոչ երկիցէ սիրտ իմ,
թէ յարիցէ 'ի վերայ իմ ճակատա-
մարտ՝ սակայն և այսու իսկ 'ի քեզ
Տէր յուսացայ ։
Զմի խնդրեցի 'ի Տէ և զայն աղա-
չեցից, բնակել ինձ 'ի տան Տն զամ
աւուրս կենաց իմոց ։
Տեսանել ինձ զփափկութիւն Տն՝ և
հրաման առնել 'ի տաճարի նորա ։
Ծածկեաց զիս 'ի խորանի իւրում
, յաւուր

տուր չարի , ընդ բարեաց արար ցես ի ծածկոյթ հովանւոյ քոյոյ :
Ի միջի բարեաց աղօթից ցիս , և այժմ բարեաց արա զգուշիս քո ի մերայ թշնամեաց հոգւոյ :
Հայրդ ելից և մաղթեցից ի խորանին նորա զպատարագն օրհնութեան , օրհնեցից և սաղմոս ասացից Տն :
Լուր Տր ձայնի իմոյ որ կարդամ առ քեզ , ողորմեաց ինձ և լուր ինձ , զի քեզ ասաց սիրտ իմ , և խնդրեցին երեսք իմ , զերեսս քո Տր խնդրեցից :
Մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն , և մի խոտորիր բարկու թեամբ ի ծառայէ քումմէ :
Օգնական իմ լեր Տէր , մի ա նարգեր զիս , և մի թողուր զիս Այ փրկիչ իմ :
Հայր իմ և մայր իմ թողին զիս , և Տր ընկալաւ զիս :
Օրէնս դիր ինձ Տր ի ճանա պարհի քում , և առաջնորդեա ինձ ի շաւիղս քո ուղիղս :
Մի մատներ զիս յանձինս թշնամեաց իմոց , զի յարեան ի վերայ իմ վկայք սուտք և ստեաց անիրաւութիւն իւրեանց :
Հաւատամ տեսանել զբարութիւնս Տն յերկրին կենդանեաց : Ակն ունիջիր Տն , քաջալերեաց և զօրասցի սիրտ քո , և ակն ունիջիր Տն :

Հանգ

Հաւատացի՝ տեսանել զբարութիւն Տեառն 'ի երկրին կենդանեաց, համբեր Տեառն և քաջալերեաց, զօրասցի սիրտ քո՝ և համբեր Տեառն :

Զ. Յաւիտեան : Կցորդ. Հաւատամ տեսանել զբարութիւն տեառն 'ի երկրին կենդանեաց :

Տուն. Յիշատակ յաւիտենից եղիցի արդարն :

Տիր. 'Ի համբաւէ չարէ նա մի երկիցէ : Հայր մեր :

Եւ մի տար զմեզ : Այլ փրկեա զմեզ :

Ընթերցուած չորրորդ . գլ. ԺԳ .

Պ աստուածանեան ինձ՝ զոր բանս ամենայն զանազանութիւն, և զմեղս . զարդարեա զիս, և զյանցանս ցոյց ինձ : Ընդէր երեսս քո թաքուցանես, և համարիս զիս թշնամի քո : Ընդ զէմ տերևոյ, որ 'ի հողմոյ շարժի դատաստանս զնեսցես քո, և զխոտ չորացեալ հալածես ? Քանզի գրեցեր ընդ դէմ իմ չարութիւն, և արկեր զիս կապանս մեղաց մանկութեան իմոյ : Եդեր 'ի գէն զոտս իմ, և զխուռներ զամենայն զճանապարհս իմ, և զհետս ոտից իմոց նշմարեցեր : որ հինն զմարդութիւն ոսկեաց եմ, և իբրև զհանդերձ, որ ուտի 'ի ցեցոյ :

Սղմ. Աստուած իմ Տէր, քանզի ես մե-
ղայ յայդ 'ի կամսն իմ: Զինչ արա-
րից օրհնեցից, ով փախստեայդ,
եթէ ոչ առ քեզ Աէ իմ: Ողոր-
մեա ինձ, յորժամ դատես 'ի վեր-
ջնում աւուրին:

Առաջ. Անձն իմ խռովեցաւ է յոյժ,
այլ դու Տէր մինչեւ ե՞րբ: 'ի վեր-
ջնում:

Ընթերցուած Հինգ երր.

Գլ. 14.

Եւ այր կատարելութիւն՝ ամենակալից ժամանակաւ, լնանի բարկու-
թեան առ ուղեր. Որ երրեւ ծաղիկ
արտաքսանի, եւ փշրի, եւ խուսի որպէս
ստուեր բաղդաւոր, եւ ոչ երբեք 'ի
նոյն կայանն մնայ: Եւ արդ անձն
անձնեա 'ի վերայ այնպիսւոյս բանից
զայս բայս, եւ ածել զնա ընդ քեզ 'ի
դատաստան: Ով կարէ առնել
զմի 'ի զօրաւորաց 'յանօրէնս սրբութ-
եան: Ոչ ապաքէն դու որ միայն
ես: Զի թէպէտ են աւուրք մարդոյ,
թիւ ամսոց նորա առ քեզ է. կա-
ցուցեր զժամանակս նորա, որ ոչ
զանցցէ ոչ կարասցէ. 'ի բաց կաց 'ի
նմանէ առ ժամ մի, զի հանգիցէ,
մինչեւ եկեսցէ փոխարինել օր նո-
րա, որպէս վարձկանի:

Սղմ. Սէր յիշեր զմեզ ծան Տէր:

Յդ-

Յորժամ զօրացեալ դառնէ զաշխար-հս հրով ։

տուն. Ուղիղ արա Տէր Աստուած իմ առ-աջի քո զճանապարհս իմ ։ Յոր-ժամ գայ ։

Ընթերցուած վեր Յոբ. ԺԴ 14.

Ով չարչարեալ խեղճ այս, որ ի գձախա աղաչապատկերս զիս, և թշուառացուցանես զիս, մինչև անդա-նկէ արտասուօք քո, և կոչեցա-նեցես խեղճ ծառանայ, յորում զի-ջէս զիս ։ Համարիս թէ մեռեալ մարդ դարձեալ կեցցէ ։ Զամենայն աւուրս, յորս այժմ զինուորիմ, սպասեմ մինչև եկեսցէ անփոփո-խութիւն իմ ։ Կոչեսցես զիս, և ես լսիցեմ քեզ, և զարարածս ձեռաց քոց կարկառեցես զաջ ։ Զի դու թուեցեր զգնացս իմ, այլ խնայեա մեղաց իմոց ։

տուն. Տէր լուր աղօթից իմոց մի՛ կանգներ զիս դատել . ոչ ինչ արդարա-նայցէ քո առաջի ։ Վասնզի հալածեաց թշնամին զանձն իմ, որ զա-Ած քննեցես զանդրէնութիւն իմ ։

տուն. Սաղմոս լուայ զիս Տէր յանձն-ժառութեան իմում, և ի յանդիմանութեան իմոց տէր արա զիս ։ Քանզի բեղ մնացեալ ակնկալց ։ Վասն այնորիկ ։

Բ . ՓՅԵՐ.

Ի ՅԵՐՐՈՐԴ ԳԻՇԵՐԱ-ԺԱՄՈՒՆ.

Սաղմոս 39.

Համբերելով համբերեցի Տեառն եւ նայեցաւ առ իս, եւ լուաւ աղօթից իմոց:

Եհան զիս 'ի գբոյ տառապանաց 'ի կաւոյ եւ 'ի տղմոյ:

Հաստատեաց 'ի վերայ վիմի զոտս իմ, եւ ուղղեաց զգնացս իմ:

Եդ 'ի բերան իմ՝ օրհնութիւն նոր, օրհնութիւն Տն Այ մերոյ:

Տեսցեն բազումք՝ եւ երկիցեն՝ եւ յուսասցին 'ի Տր, երանեալ է այր՝ որոյ անուն Տն յոյս է նորա:

Ո՛չ հայեցաւ նա 'ի նանրութիւն, եւ ո՛չ 'ի մոլութիւն ստու:

Բազում՝ արարեր դու Տր Այ իմ զսքանչելիս քո, եւ խորհրդոց քոց ոչ ոք է՝ որ նմանիցի քեզ:

Պատմեցի՝ եւ խօսեցայ՝ եւ բազմացեալ եղեն քան զթիւս, զոհս եւ պատարագս ոչ հաճեցար, բայց մարմին կազմեցեր ինձ, ողջակէզս՝ եւ զենումն մեղաց ոչ խնդրեցեր:

Յայնժամ ասացի՝ թէ ահաւասիկ գամ, 'ի գլուխ գրոց գրեալ է՝ վասն իմ:

Ա…

Ըստ որ զկամս քո ՏՐ իմ կատարեցայ, և զօրէնս քո 'ի մէջ որովայնի իմոյ։
Աւետարանեցի զարդարութիւն քո 'ի եկեղեցւոջ մեծ, ահա զշրթունս իմ ոչ արգելից 'ի քէն։
Տէր դու գիտացեր՝ զի զարդարութիւն քո ոչ ծածկեցի 'ի սրտի իմում, զճշմարտութիւն քո՝ և զփրկութիւն քո։
Ասացի՝ և ոչ թաքուցի զողորմութիւն քո, և զճշմարտութիւն քո 'ի ժողովրդեան մեծի։
'Դու ՏՐ մի՛ հեռի առներ զգթութիւն քո, զի ողորմութիւն քո՝ և ճշմարտութիւն քո յամ ժամ ընկալցին զիս։
Շուրջ եկեալ զինև չարիք՝ որոց ոչ գոյր թիւ, հասին ինձ անօրէնութիւնք իմ, և ես ոչ կարացի տեսանել։
Բազմացեալ եղեն քան զհերս գլխոյ իմոյ՝ և սիրտ իմ լքեալ զիս։
Կամեցիր Տէր փրկել զիս, և Տէր յօգնել ինձ նայեսցիս։
Ամաչեսցեն՝ և յամօթ լիցին, որք խնդրեն զանձն իմ, բարձնել զնա, դարձցին յետս, և ամաչեսցեն որք խորհին ինձ չարս։
Կրեսցեն զամօթ առժամայն վաղվաղակի, որք ասեն ինձ վաշ վաշ։

Ցնծասցեն՝ եւ ուրախ լիցին ՚ի քեզ ամենեքեան, որք խնդրեն զքեզ Տէր։
Ասասցեն ՚յամ՛ ժամ՛ մեծ է՛ Աստուած, եւ որք սիրեն զփրկութիւն քո։
Ես աղքատ եւ տնանկ եմ՛ Աստուած, խորհեաց զինէ, օգնական եւ ապաւէն իմ՛ ես դու՝ Աստուած մի՛ յամենար։
Չհանդխառն յամխառ։
Կրկն. Կամեա՛ց Տէր փրկել զիս եւ Տէր յօգնել ինձ նայեաց։

Սաղմոս 40.

Երանի որ խորհի զաղքատն եւ զտնանկն, ՚յ աւուր չարի փրկէ զնա Տէր։
Տէր փրկէ զնա՝ եւ կեցուցանէ, երանեսցի առնէ զնա ՚ի վերայ երկրի, եւ ոչ մատնէ զնա ՚ի ձեռս թշնամեաց իւրոց։
Տէր օգնական է՛ նմա ՚ի մահճի ցաւոց իւրոց, եւ զամենայն անկողինս նորա դարձուցանէ ՚ի հիւանդութենէ նորա։
Ես ասացի Տէր ողորմեա՛ց ինձ, եւ բժշկեա զանձն իմ՛, զի քեզ մեղայ։
Թշնամիք իմ՛ ասացին ինձ չար, երբ մեռցի՝ եւ կորիցէ անուն նորա։
Մտանէր տեսանել զնանրութիւն, խօս-

խօսէր ՚ի սրտի իւրում, և ժողո-
վէր զանօրէնութիւն յանձն իւր։
Ելանէր արտաքս՝ և զնոյն խօսէր.
զինէն շշնջէին ամ թշնամիք իմ։
խորհէին չար ՚ի վերայ իմ, զբանս
անօրէնութեան եդին ՚ի վերայ իմ։
Մի թէ որ ննջէ և այլ ոչ եւս
յաւելցի յառնել, բայց զի և այրն
խաղաղութեան իմոյ՝ յոր և եսն յու-
սայի։
Որ ուտէր զհաց իմ, յաճախեաց
առնել ինձ զխաբէութիւն։
Այլ դու Տէր ողորմեա ինձ, և
կանգնեսցես զիս և ես հատուցից նոցա։
Յայսմ ծանեայ՝ զի հաճեցար ընդ
իս, զի ոչ ուրախ եղիցին յիս թշ-
նամիք իմ։
Այլ զիս յանբծութեան իմում ընկա-
լար, հաստատեցեր զիս առաջի քո
յաւիտեանս։
Օրհնեալ Տէր Ած Իսրայէլի յա-
ւիտեանս յաւիտենից, եղիցի եղիցի։
Զհանգիստս յաւիտենականին։
Կցորդ. Տր Բժշկեա զանձն իմ զի
ես մեղայ քեզ։

Սաղմոս ԽԱ.

Որպէս փափաքէ եղջերու յաղբերս
ջուրց, այնպէս փափաքէ անձն
իմ առ քեզ Ած։
Ծարաւեաց անձն իմ առ քեզ Ած,

Հզօր և կենդանի, երբ եկից՝ երևեցայց երեսացդ Այ :
Եղեն ինձ արտասուք իմ՝ կերակուր 'ի տուէ և 'ի գիշերի, և զի ասեն ցիս զօրհանապազ՝ ուր է՝ Այ քո :
Զայս յիշեցի տառապէր յիս անձն իմ, քանզի անցանէի, ընդ մտից ընդ յարկս սքանչելեաց տանն Այ :
'Ի ձայն ցնծութեան խոստովանութեան, և 'ի ձայն բարեկենդանութեան :
Ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ, կամ ընդէ՞ր խռովես զիս, յուսա՛ ցԱծ, խոստովանեսցուք նմա, փրկիչ երեսաց իմոց Այ է :
Անձն իմ յիս խռովեցաւ, վասն այսորիկ յիշեցից զքեզ յերկրէն յորդանանու, 'ի հերմոնէ լեռնէ փոքրուէ :
Խորք խորոց կարդասցեն առ քեզ, 'ի ձայն սահանաց քոց :
Ամենայն զբօսանք քո՝ և ալիք քո՝ անցին 'ի վերայ իմ :
'Ի տուէ պատուիրեսցէ Տէր զողորմութիւն իւր, 'ի գիշերի զօրհնութիւն նորա, և աղօթեցից իմ առ Այ վասն կենաց իմոց :
Ասացից Այ՝ ընդունող իմ ես, ընդէր մոռացեր զիս, ընդէր տրտում

տամ զանձն իմ ի նմին ընծայեցոյց
իմոց :
Խոստովանել ամենայն իմոց նախատան-
դին զիս ընծայելոյ իմ , զանձն զնա
զօրհնաբանել ' ի մէջ Աստ. ըստ :
Որով ընդէր սպառեմ եւ անձնիմ ,
կամ ընդէր խռովեա զիս , յուսա
ցաւ Աստ . խոստովանեսցուք նմա ' փր-
կիչ երեսաց իմոց Աստ է ' :
Ձանձրացեալ յանխանձանաց աղօթ-
ջեւ նոր Տէր ' եւ յայս մեղանչե-
ցաք յաւաչարել զայդ :
Երբեք . Ճաշակի է անձնեմ սէ ըլեզ
Աստ զօր եւ կենդանի , երբ եկից
երեւեցայց առաջի երեսաց Տն :
Ահա Ամ մասնաւոր զաւորաց զան-
ձնեն , որ խոստովանին ստեղծն
ըստ ըստ :
Եղեր Եւ զանձնեան սնանելոց բազ ,
մի մնացուցէ խորշաւ .
Հայր մեր որ: Եւ մի տար զմեզ
' ի փորձութիւն :
Նախերգութիւն եռանդեանց . Բօր . 17 .

Ով իմ անապատասխան , կարծեմ զնե,
ամուր իմ եւ մայրն մեր յետ
զերկրպագեն : Ով ամենայն , եւ ' ի զաւա-
նութեան յաղագս առ քո իմ : Աղաչեմ
զքեզ Տր , եւ զիս զսա մեղաց առ ըեզ,
եւ ձեռք որով կամիս մարտիչն ըստ-
զեմ իմ : Աստ . որ իմ անձն ,

Բ խոր

խորհուրդք իմք խոնարհեցան, որք
տանջէին զհոգի իմ ։ Զգիջեցին
՚ի սրտի դարձուցին, և դարձեալ
զինի խաւարի յուսով լուսոյն ։
Թէ համբերեցից զմտօք են սուտ
իմ, և ՚ի խաւարի տարածեցի զան_
կողինս իմ ։ Փտութեան ասացի,
Հայր իմ ես, Մայր իմ և քոյր իմ
որդեայց ։ Որ է արդեօք այժմ
անձնկալութիւն իմ, և համբերութիւն
իմ, Դու ես Տր ԱԾ իմ ։
Ողոր. Հանապազ մեղանչելով ես, և
ոչ զղջանալով երկիւղ մահու խռո_
վեցուցանէ զիս ։ Քանզի ՚ի դժոխս
ոչ գոյ բնաւ փրկութիւն, ողորմեա
ինձ ԱԾ, և փրկեա զիս ։
Փառք. ԱԾ Հանուանն քում կեցո
զիս, և ՚ի զօրութեան քում ազատեա
զիս ։ Քանզի ՚ի դժոխս ։

Ընթերցուած, ութերորդ. գլ. 19.

Ի մորթ իմ կեղեցան ոսկր իմ, խա_
սպառեալ մնացին, և շրթունք իմք
մնացին շուրջ զատամանց իմո_
վք ։ Ողորմեցարուք ինձ, ողորմե_
ցարուք ինձ, ով դուք բարե_
կամք իմ, քանզի ձեռն Տն մերձե_
ցաւ յիս ։ Ընդէր հալածէք զիս
որպէս ԱԾ, և մարմնով իմով
յագիք ։ Ով տայր ինձ, գրել
զբանս իմ, ով տայր ինձ հանել

զնոսա

զձեռս ածանելոյն զգուշով երախտաւորու-
ի կապանս, կամ կանխաւ ՚ի մէջ
բանդականաց: Քանզի զխոնարհ, որ
կենդանի է՛ մխիթարէ զիս, եւ ՚ի մէջ
միոյ անարգն ՚յ երկրէ յառնելոց եմ,
եւ զարծեալ շարժմանելոց է՛ զինե-
մերձ զիս, եւ ՚ի մարմնի իմում, տե-
սանելոց եմ զԱՍԾ մխիթար զիս: Զոր
տեսանելոց եմ ես ինքնին, եւ աչք
իմք հայելոց են, եւ ոչ այլ, որ-
ծեալ է՛ այս յոյս իմ ՚ի ծոց իմ:
ըստ այնմ՝ Յաղթեան զնա ԱՍԾ, որ հոգին է՛
կենաց իմ: Եւ ոչ հայեցայ յնա անձն
մարդոյ:
աւա՛ղ. Եւ ոչ զարձայց անձն իմ տե-
սանել զբարիս: Եւ ոչ հայեցայց:

Ընթերցուած իններորդ. գլ. 10.

Ընդէ՛ր ի հանգիստ զես յաշխատութենէ,
որ երանիս թէ աշխատելոյ
էիր, եւ անձն չէր անհանգիստ զես: Ըն-
դէմ կրել զխաչ, որք մխիթարն
յաշխատութեան ՚ի զբօսանս: Ա՛յլ թէ
ոչ աշխատութիւն անարգ խնդիր մեր-
ձաւորի կարենաս: Թող զայն ինքն ա-
րժան զի աշխատիս մի աղաչանաց զգոյ-
զիս, կամ բանն զգուշանս զիս, եւ ոչ
զարձայց, ՚յ երկնային խաղաղութիւն,
եւ ծածկեալ մխիթարութեան, ՚յ եր-
կինս Թշնամութեան եւ տրտմութեան,
որ ի ասպարէզ մեղաց, եւ ինքն կարող
այլ

այլ մշտնջենաւոր արժանի էր բնակի ։
նմին. Փրկեա զիս Տէր ի չարաչարանաց
կամաց մարմնական ի աղօթութեան օրն
այն . Յորժամ շարժեսցին են եր_
կինք և երկիր ։ Երբ գալոց գա_
տել զաշխարհս հրով ։
առաջ. Օրն այն է՝ օրն բարկութեան ,
աղէտի և թշուառութեան , որ մեծ
և յոյժ դառն ։ Յորժամ շարժե ։
մինչև ։ Երբ գալ ։

Աւէթիքոնս .

Դողդալով եղէ ես , և երկնչիմ , յոր_
ժամ գայցէ խիստ քննութիւն , և ա_
պագայն բարկութիւն ։ Երբ գալ ։
նմին. Հանգիստ յաւիտենից տուր Տէր ,
որ զնս ի կուսաց երկրի կերպարա_
նեցեր , և զարմանապէս խաղաղու_
թեամբ վերանորոգեցեր , և մարմինն
իմ , թէպէտ ապա փառօքն , ի
յարութեան ժամանակի ի գերեզմա_
նէն յարուսցես , լոյս խիստ , լոյս
խիստ , դու հոգի իմ ի դրան Աստու_
ծոյ անհաւատերին քո հրամայես_
ցես զնանեցի ։ Փրկեա զիս Տէր . և
այլն ։
Վերակացուցելոյ զդատաստանաւն ու
թիւն , բազմաժամեայ ամենեցուն ։

Ի ՕՐՀՆՈՒԹԵԱՆՑՆ·

Սաղմոս 50·

Ողորմեա ինձ Այ ըստ մեծի ո-ղորմութեան քում, եւ ըստ բա-զում գթութեան քում քաւեա զանօ-րէնութիւնս իմ։
Առաւել լուա զիս յանօրէնութե-նէ իմմէ, եւ ի մեղաց իմոց սուրբ ա-րա զիս ։
Զանօրէնութիւնս իմ ես ինքնին գի-տեմ, եւ մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ։
Քեզ միայնոյ մեղայ Տր, եւ չար ա-ռաջի քո արարի ։
Որպէս արդար երեւեսցիս ի բանս քո, եւ յաղթեսցես ի դատելն քո·
Անօրէնութեամբ յղացայ, եւ ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ։
Դու Տր զճշմարտութիւն սիրեցեր, զանյայտս, եւ զծածկեալս իմաս-տութեան քո յայտնեցեր ինձ ։
Ցօղեսցես զիս մշտիկաւ, եւ սուրբ եղէց, լուասցես, եւ քան զձիւն սպիտակ եղէց։
Լսելի արա ինձ Տր զցնծութիւն եւ զուրախութիւն, եւ ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք ։
Դարձո զերեսս քո ի մեղաց իմոց,
եւ

և զամենայն անօրէնութիւնս իմ ջնջեա ։

Զսիրտ սբ հաստատեա յիս Այ, և զոգի ուղիղ նորոգեա ՚ի փորի իմում ։

Մի՛ ընկենուր զիս Տր յերեսաց քոց, և զՈգի սբ քո մի՛ հաներ յինէն ։

Տուր ինձ զցնծութիւն փրկութեան քո, և Ոգւով պետութեան քո հաստատեա զիս ։

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո, և ամպարիշտք առ քեզ դարձցին ։

Փրկեա զիս յարենէ Այ, Այ փրկութեան իմոյ, և ցնծասցէ լեզու իմ յարդարութիւն քում ։

Տր եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո։ Եթէ կամեցեալ էիր զպատարագս՝ մատուցանէաք, բայց դու ընդ ողջակէզս ոչ հաճեսցիս .

Պատարագ Այ ոգի խոնարհ, զսիրտ սբ և զոգի խոնարհ Այ ոչ արհամարհեսցէ ։

Բարի արա Տր կամօք քովք Սիոնի, և շինեսցին պարիսպք Երուսաղէմի ։

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս արդարութեան յօժարամ ուխտից

ոյից պատարագս հանցեն 'ի սեղան
քոյ զուարակս ։ Զհանգիստ յաւի-
տենական ։
Կցուրդ. Ցնծասցեն ոսկերքն խո-
նարհեալք ։

Սաղմոս 64.

Քեզ վայելէ օրհնութիւն Ած 'ի
Սիոն, եւ քեզ տացին աղօթք
Յերուսաղէմ ։
Լուր աղօթից իմոց, զի առ քեզ
ամ՛ մարմին եկեսցէ ։
Բանք անօրինաց զօրացան 'ի վերայ
մեր, եւ զամբարշտութիւնս մեր դու
քաւեսցես ։
Երանի՛ զոր ընտրեցեր՝ եւ ընկա-
լար, եւ բնակեսցին 'ի գաւիթս քո ։
Լցցուք մեք 'ի բարութենէ տան
քո, սուրբ է՝ տաճար քո սքանչելի
արդարութեամբ ։
Լուր մեզ Ած փրկիչ մեր, յոյս ա-
մենայն ծագաց երկրի, եւ որ 'ի
ծով հեռի ։
Ո՛ պատրաստէ զլերինս զօրութեամբ
իւրով, եւ զգեցեալ է՝ զզօրութիւն ։
Ո՛ խռովեցուցանէ զխորութիւն ծո-
վու, եւ զձայն ալեաց նոցա զա-
ծուցանէ ։
Խռովեսցին հեթանոսք եւ երկիցեն
բնակիչք երկրի 'ի նշանաց քոց ։
Ելս առաւօտու ընդ երեկոյս զո-

ւար-

Կարձանացն, հայեցար յերկիր՝ ար-
բեցուցեր զնա, եւ բազում արարեր
զմեծութիւն նորա։
Գետն ԱԾ լի եղեն ջուրքն՝ պատ-
րաստեցեր զկերակուր նոցա,
զի այնպէս է պատրաստութիւն։
Զակոսս նորա արբեցուցեր՝ եւ բազում
արարեր զարդիւնս նորա։
Ի ցօղել նորա զուարթասցի երկիր բու-
սով, օրհնեսցես պսակ տարւոյ քաղց-
րութեան քո։
Դաշտք քո լցցին պարարտութեամբ,
պարարտասցին գեղեցկութիւնք
անապատի։
Բլուրք ցնծութիւն զգեցցին, եւ
զգեցցին խոյք մաքեաց։
Հովիտք բազում արասցեն ցոր-
ենով, աղաղակեսցեն եւ օրհնե-
սցեն։
Զհանգիստ յաւիտենականն։
Երգք. Լուր ՏՐ աղօթից իմոց,
զի առ քեզ ամ մարմին եկեսցէ։

Սաղմոս ԿԲ.

ԱԾ ԱԾ իմ, ես առ քեզ առաւօ-
տեմ, ծարաւեցաւ առ քեզ
հոգի իմ, բազմապատիկ եւս եւ
մարմին իմ։
Որ երկիր անապատ եւ անջրդի,
ուր ոչ գոյ ի նմա ճանապարհ։
Այսպէս ի սուրբ երեւեցայ քեզ,
տե-

տեսանել իմոյ զօրութիւն քո՛ և
զփառս քո ։
Վասն զի լաւ է իմոյ ողորմութիւն
քո, քան զկեանս իմ, և շրթունք
իմ, գովեսցեն զքեզ ։
Այսպէս օրհնեցից զքեզ ի կեանս
իմ, և յանուն քո համբարձից
զձեռս իմ։
Իբր ի ճարպոյ պարարտութենէ լցցի
անձն իմ, շրթամբք ցնծութեան օր-
հնեսցէ զքեզ բերան իմ։
Զի եթէ յիշէի զքեզ յանկողնի ի-
մում, ընդ առաւօտս խորհէի
խօսէի ընդ քեզ ։
Զի եղեր իմ օգնական, ի հովանի-
թեւոց քոց ցնծացայց ։
Յարեաւ զհետ քո անձն իմ, և զիս
ընկալաւ աջ քո, և նոքա ի նանիր
խնդրեցին զանձն իմ։
Մտցեն ի ներքոյ անդնդոց եր-
կրի, մատնեսցին ի ձեռս սրոյ,
և բաժինք աղուեսուց եղիցին։
Թագաւոր ուրախ լիցի ի Տէր,
գովեսցին ամենեքեան, որ երդ-
նուն նովաւ, խցցին բերանք այ-
նոցիկ՝ որ խօսին զանիրաւութիւն ։
Փառք եւ այլն. Ողորմեա ։

Սաղմոս ԿԳ.

Լո՛ւր աստուծոյ ձայնի, և աղօթից
իմոց, երկիւղէ թշնամւոյ փրկեա զ
անձն իմ։

ի մեղ՚ և ազատեսցես մեզ ։
Ձայնակից յերկրի զձայնատուութեան քո, յաղթեա ամենայն զփրկութեան քո ։
Խոստովանին երկնային առ քեզ ծառայութիւնք Ամ՚, խոստովանին երկնային առ քեզ ծառայութիւնք ամենայն ։
Որպէս երկնային և զնձայնեն ազինքն, որ զոր գոռեն զծառայութիւնս յաղթութեան, և առաւել երկրի զատապարտես ։
Խոստովանին երկնային առ քեզ ծառայութիւնք Աէ, խոստովանին երկնային առ քեզ ծառայութիւնք ամենայն ։
Երկիր եւ զօրաւոր իր, և օրհնեալ զմեզ Աէ՛ Աէ մեր ։
Աէ մեր օրհնեալ զմեզ, և ի նմանէ երկնային ամենայն ծառայ երկրի ։ Զնձաբանս բանաստեղծն կցորդ. Զնա բնակարան առ քո Տէ ։

Երգ Եզեկիայ Արքայի.
Եսայի 38.

Ես ասացի ի միջասաւուր աւուրց իմոց, թէ երթայց ես ի դրունս դժոխոց ։
Թողի զամենայն զկեանս իմ, և ասացի՝ թէ այլ ոչ ևս տեսից զփրկութիւն Տն յերկրի կենդանեաց, և ոչ ևս տեսից զմարդ բնակչաց խաղաղ հանգերձ ։

Պահպանեցայ եւ յաղտառոնմէ իմմէ, այսուհետեւ թողի՛ Լէր զամենայն զիկեանս իմ։

Եւ զնոյն՝ մեկնեցաւ յինէն հոգի իմ, որպէս այն՝ որ քանի՛ զատայանայ, եւ եղէ եւ այլ զատայն սատարայ՝ մերձ ՚ի հասանիլ։

Յաւուր յայնմիկ մատնեցայ եւ յառաւօտէ այլ ՚ի ձեռս ամբարշտաց, այնպէս խորտակեալ մեռեալ զօրինեալ իմ, զի յառաւօտէ մինչ ՚ի գիշերս մատնեցայ։

Որպէս ծիծառն, այնպէս ձկեցի, եւ որպէս աղաւնի, այնպէս մնջեցի, զի նուաղեցան աչք իմ ՚ի տեսանելոյ։

Հայեցայ ՚ի բարձունս առ Տէր Աստուած իմ, որ փրկեցեր զիս, եւ փարատեցեր յինէն զցաւս անձին իմոյ։

Տէր վասն այսորիկ պատմեցաւ քեզ՝ զարթուցեր զանձն իմ, դարձուցեր զհոգի իմ. մխիթարեցայ եւ կեցի։

Ահա ՚ի խաղաղութիւն դարձաւ դառնութիւն իմ, փրկեցեր զանձն իմ, զի մի՛ կորիցէ, եւ ընկեցեր յետոյ զամենայն զմեղս իմ։

Զի ոչ թէ՛ որք ՚ի դժոխսն են, խոստովան առնիցեն առ քեզ, եւ ոչ մեռեալք օրհնեսցեն զքեզ, եւ ոչ յու-

սաս-

տուողին ի Հնազանդութիւն քո ամե-
նեցունց, որք խնամեն ի գծութս:
Այլ կենդանիք օրհնեսցեն զքեզ
Տէր, ոչ և ես սպասաւորեալ մանկանց
մարդոց, որք պատմեսցեն զարդա-
րութիւն քո Տէր փրկութեան իմոյ:
Եւ ոչ դադարեսցի օրհնել զքեզ
յօրհնութիւն հոգւոյ, զամենայն աւուրս
կենաց իմոց, յաւիտեանս ամենայնի
Ամէն: Հնազանդեալ յաւիտենականս:
Կարդա. Փառաւոր զծունգ, ամբե-
ցո Տէր զնոյն նոյ:

Սաղմոս 148.

Օրհնեցէք զՏէր յերկնից, օրհ-
նեցէք զնա ի բարձունս:
Օրհնեցէք զնա ամենայն հրեշ-
տակք նորա, օրհնեցէք զնա ամե-
նայն զօրութիւնք նորա:
Օրհնեցէք զնա արեգակն և լու-
սին, օրհնեցէք զնա ամենայն աս-
տեղք, և լոյս:
Օրհնեցէք զնա երկինք երկնից,
և ջուրք՝ որ ի վերայ են երկնից
օրհնեցէք զանուն Տն:
Զի նա ասաց՝ և եղեն, հրամայեաց՝
և հաստատեցան:
Կացոյց զնոսա յաւիտեան յա-
ւիտենից. հրաման ետ և ոչ անցցէ:
Օրհնեցէք զՏէր յերկրէ վիշապք
և ամենայն անդունդք:

Հուր

Հուր և կարկուտ, ձիւն և սառն հողմ մրրկի, որք առնեն զբան նորա։
Լերինք և ամենայն բլուրք, ծառք պտղաբերք՝ և ամենայն մայրք։
Գազանք՝ և ամենայն անասունք, սողունք և ամենայն թռչունք թեւաւորք։
Թագաւորք երկրի՝ և զօրք իւրեանց, իշխանք՝ և ամենայն դատաւորք երկրի։
Երիտասարդք՝ և կուսանք՝ ծերք՝ և տղայք օրհնեսցեն զանուն Տն։
Զի բարձրացաւ անուն նորա միայն, խոստովանութիւն նորա յերկինս և յերկրի։
Բարձր առնէ Տր զեղջիւր ժողովրդեան իւրոյ, օրհնութիւն ամենայն սրբոց նորա, որդւոյն իսրայէլի, ժողովրդեան, որ մերձ է առ Տր։
Աստ ոչ ասի զՀանգիստս։

Սաղմոս 149․

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր, օրհնութիւն նորա յեկեղեցիս սրբոց։
Ուրախ եղիցի Իսրայէլ յարարիչ իւր՝ որդիք սիոնի ցնծասցեն ի թագաւորն իւրեանց։
Օրհնեսցեն զանուն նորա օրհնութբ,

թէ, սաղմոսիւք և օրհնութեամբ սաղմոս ասասցեն նմա:

Զի հաճի Տէր ընդ ժողովուրդս իւր, և բարձր արարցէ զհեզս ի փրկութիւն:

Պարծեսցին սուրբքն փառօք և ցնծասցեն ի հանգիստս իւրեանց, և բարձր արասցեն զԱստուած բերանովք իւրեանց:

Սուրբ երկսայրիք են ի ձեռս նոցա, առնել վրէժխնդրութիւն ի հեթանոսս յանդիմանութիւն ամենայն ժողովրդոց:

Ի կապել զթագաւորս նոցա կապանօք, զփառաւորս նոցա ձեռնակապս երկաթեաւ:

Առնել ի նոսա դատաստանս գրեալ, փառք այս են յամենայն սրբոց նորա:

Աստ ոչ ասի. Զհանգիստ:

Սաղմոս 150.

Օրհնեցէք զԱԾ ի սրբութեան նորա, օրհնեցէք զնա ի հաստատութեան զօրութեան նորա:

Օրհնեցէք զնա ի զօրութեան նորա, օրհնեցէք զնա ի բազում մեծութեան նորա:

Օրհնեցէք զնա ի ձայն օրհնութեան, օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք և օրհնութեամբ:

Օր-

Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ , գովե- ցէք զնա ուրախութեամբ :

Օրհնեցէք զնա 'ի քնար քաղցրու- 'նս , օրհնեցէք զնա 'ի բարբառա- խելիս :

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն գոհութեան ամենայն հոգիք օրհնեցէք զՏէր :

Զհանգիստ յաւիտենականն :

Կրկին . Ամենայն հոգիք օրհնեցէք զՏէր :

Օրհնութիւն Զաքարիայ Հօրն Յովհաննու . Կարգ 1 .

Օրհնեալ Տէր Աստուած Իսրայէլի , որ այցելեաց , եւ արար փրկութիւն ժողովրդեան իւրոյ :

Յարոյց մեզ եղջիւր փրկութեան 'ի տանէ Դաւթի ծառայի իւրոյ որ- պէս խօսեցաւ բերանով սրբոց , որք յաւիտենից մարգարէքն էին :

Փրկութիւն 'ի թշնամեաց մերոց , եւ 'ի ձեռաց ամենայն ատելեաց մերոց :

Առնել ողորմութիւն ընդ հարս մեր , եւ յիշել զկտակարանս սրբութեան իւրոյ :

Զերդումն , զոր երդուաւ Աբրա- համու հօր մերոյ տալ մեզ , առանց երկիւղի փրկութիւն 'ի թշնամեաց մերոց :

Պաշտել զնա սրբութեամբ եւ արդա- րութեամբ առաջի նորա , զամենայն աւուրս

աւուրս կենաց մերոց:

Եւ դու մանուկ մարգարէ բարձրելոյն կոչեսցիս, զի երթիցես առաջի Տն., պատրաստել զճանապարհս նորա:

Տալ գիտութիւն փրկութեան ժողովրդեան նորա, 'ի թողութիւն մեղաց մերոց:

Վասն գթոյ ողորմութեան Տն. Այ մերոյ, որով երեւեցաւ մեզ արեգակն 'ի բարձանց, լուսաւորել առնել զխաւարս մեր:

Ծագել զլոյս 'ի մերայ՝ սրտիցն որք նստեաք 'ի խաւարի, եւ 'ի ստուերս մահու, ուղղել զոտս մեր 'ի ճանապարհս խաղաղութեան:

Ձայնեսցուք յանխոնարհեալն:

Կցորդ. Ես եմ՝ յարութիւն եւ կեանք որ հաւատայ 'ի յիս, թէպէտ եւ մեռանիցի կեցցէ, եւ ամենայն, որ կենդանի է, եւ հաւատայ 'ի յիս մի՛ մեռցի յաւիտեանս: Հայր մեր:

Եւ այլն: բարեխօսական Ծածուկ սաղմոս:

Սաղմոս 129.

Ի խորոց կարդացի առ քեզ Տէր, Տէր լուր ձայնի իմում:

Եղիցին ականջք քո, 'ի բերել զձայն աղօթից իմոց:

Եթէ զանօրէնութիւնս պահես Տէր, Տէր

Տէր ո՞վ կարէ կալ առաջի քո, զի ՚ի քէն է քաւութիւն:
Վասն անուան քո համբերի Տէր, համբերեաց անձն իմ բանի քում, յուսացաւ անձն իմ ՚ի Տէր:
Ի պահէ առաւօտու մինչեւ յերեկոյ, ՚ի պահէ առաւօտու յուսասցի Իսրայէլ ՚ի Տէր:
Ի Տեառնէ է ողորմութիւն բազում, ՚ի նմանէ է փրկութիւն, եւ նա փրկեսցէ զԻսրայէլ յամենայն անօրէնութեանց նորա:
Զհանգիստ յաւիտենական պարգեւեա նոցա Տէր, եւ լոյս մշտնջենաւոր լուսաւորեսցէ նոցա:
տող. Ի գերեզմանէ դժոխոց:
պտխ. Ազատեա Տէր զհոգիս նոցա:
տող. Տէր լուր աղօթից իմոց:
պտխ. Եւ աղաղակ իմ առ քեզ եկեսցէ: Եւ այլն: ապա Աղօթքն, որ ՚ի մեռելոց յերեկոյեան ժամու վերջն ասի: ապա ասա: Հանգիցեն ՚ի խաղաղութեան:
պտխ. Ամէն:

Թէպէտ որք, մի՛ ջերմեռանդութե պաշտօն ննջեցելոցն առնել կամիցին, զայս կերպն պահեսցեն: Ձեռինչ ժամն որ ՚ի մեռոց: Ի դի-

չերաժամանցն , միոյն զմի գիշերաժամն , ըստ օրհնութեանն : Եւայց ի սակին զգիշերաժամսն՝ այս կարգ պահէին : ԲԺԲ. և ԺԲ. զառաջին գիշերաժամն : ԳԺԲ , և ուրԲԹ. զերկրորդ գիշերաժամն : ԴԺԲ. և ԵԺԲ. զերրորդ գիշերաժամն :

ՍԲ ՄԱՏԹԷՈՍ·

ՉԱՐՉԱՐԱՆՔ ՏԵԱՌՆ

Մերոյ Յս՟ Քս՟ ըստ Մատ-թէոսի · գլուխ իզ։

Եւ եղեւ իբրեւ կատարեաց Յս՟ զամ՟ զբանս զայսոսիկ՝ ասէ ցաշակերտսն իւր ։ Գիտէք, զի յետ երկուց աւուրց զատիկ լինի . և որդի մարդոյ մատնի ՚ի խաչ ելանել ։ Յայնժամ՝ ժողովեցան քահանայապետքն՝ և դպիրք՝ և ծերք ժողովրդեանն ՚ի սրահ քահանայապետին՝ որում անուն էր Կայիափա ։ Եւ արարին խորհուրդ՝ զի նենգութեամբ կալցին զՅս՟ և սպանցեն ։ Բայց ասէին թէ մի ՚ի տօնի աստ՝ զի մի խռովութիւն լինիցի ՚ի ժողովրդեանն ։ Իբրեւ եղեւ Յս՟ ՚ի Բեթանիայ ՚ի տան Սիմոնի բորոտի ։ Մատեաւ առ նա կին մի . որ ունէր շիշ իւղոյ ծանրագնոյ . և թափէր ՚ի գլուխ նր՟ ՚ի բազմականին ։ Իբրեւ տեսին աշակերտքն՝ բարկացան , և ասեն . ընդէ՞ր է կորուստ այդ իւղոյդ , Զի մարթ էր վաճառել զդա

մեծագնին՝ և տալ աղքատաց : Գի-
տաց Յս՝ և ասէ ցնս . զի աշխատ
առնէք զկինդ : գործ մի բարի
գործեաց զայս յիս : Յամ ժամ զաղ-
քատս ընդ ձեզ ունիք : բայց զիս,
ոչ հանապազ ընդ ձեզ ունիք :
Արկանել դորա զեւղդ ՚ի մարմին
իմ . առ ի թաղելոյ զիս նշանակեաց :
Բայց ամէն ասեմ ձեզ . զի ուր
քարոզեսցի աւետարանս այս՝ ընդ-
ամ աշխարհ խօսեսցի , և զոր արար
դա ՚ի յիշատակի դորա : Յայնժամ
գնաց մի ՚յ երկոտասանիցն անուա-
նեալ Յուդա Իսկարիովտացի առ
քահանայապետսն , և ասէ : Զինչ
կամիք տալ ինձ . և ես մատնեցից զնա
ձեզ : և նոքա կշռեցին նմա երե-
սուն արծաթի : Եւ յայնմհետէ
խնդրէր պարապ՝ զի մատնեսցէ
զնա նոցա : Եւ յառաջնում աւուր
բաղարջակերացն մատեան աշակերտ-
քն առ Յս և ասեն : Ուր կա-
միս՝ զի պատրաստեսցուք քեզ ու-
տել զՁատիկն ? Եւ նա ասէ ցնս :
երթայք ՚ի քաղաքն՝ առ այս անուն.
և ասասջիք ցնա՝ վարդապետն ասէ՝
ժամանակ իմ մերձեալ է , առ քեզ
առնեմ զՁատիկս աշակերտօքս հան-
դերձ : Եւ արարին աշակերտքն
որպէս հրամայեաց նմա Յս և պատրաս-
տեցին

տեցին զԶատիկն։ Եւ իբրեւ երե-
կոյ եղեւ՝ կայր բազմեալ ընդ երկո-
տասան աշակերտսն ։ Եւ մինչդեռ ու-
տէին նոքա՝ ասէ ։ Ամէն ասեմ
ձեզ, զի մի ոմն ՚ի ձէնջ մատնելոց է
զիս ։ Եւ տրտմեցան յոյժ ։ սկսան
ասել ցնա իւրաքանչիւրոք ՚ի նոցա-
նէ՝ միթէ ես իցեմ Տր ։ Նա պա-
տասխանի ետ եւ ասէ , որ մխեաց
ընդ իս զձեռն իւր ՚ի սկաւառակիդ՝
նա մատնելոց է զիս ։ Որդի մար-
դոյ երթայ որպէս եւ գրեալ է վն նր ։
բայց վայ մարդոյն այնմիկ՝ յորոյ ձեռն
որդի մարդոյ մատնեսցի ։ լաւ էր
նմա թէ չէր ի ծնեալ մարդն այն ։
Պատասխանի ետ Յուդա՝ որ մատ-
նէրն զնա եւ ասէ , միթէ ես
իցեմ վարդապետ ? ասէ ցնա դու
ասացեր ։ Եւ մինչդեռ ուտէին
նոքա՝ էառ Յս հաց . օրհնեաց՝ եւ
եբեկ եւ ետ աշակերտացն՝ եւ ասէ ։
Առէք կերայք՝ Այս է մարմին իմ ։
Եւ առեալ բաժակ գոհացաւ՝ ետ
նց՝ եւ ասէ ։ Արբէք ՚ի դմանէ ա-
մենեքին ։ Զի այս է արիւն իմ նո-
րոյ ուխտի՝ որ ՚ի վր բազմաց հե-
ղանի ՚ի թողութիւն մեղաց ։ Բայց
ասեմ ձեզ . ոչ եւս արբից յայսմ հե-
տէ ՚ի բերոյ որթոյ՝ մինչեւ ցօրն
յայն՝ յորժամ արբից զդա ընդ ձեզ

նոր ՚ի յարութեան Հօր իւոյ ։ Եւ
օրհնեցին, և ելին ՚ի լեառն Ձիթե-
նեաց ։ Յայնժամ ասէ ցնա Յս ։
ամենեքին դուք գայթագղելոց էք
յինէն յայսմ գիշերի ։ զի գրեալ է՝
թէ հարից զհովիւն՝ և ցրուեսցին
ոչխարք հօտին ։ Եւ յետ յառնելոյն
իմոյ՝ յառաջեցից քան զձեզ ՚ի Գա-
լիլեայ ։ Պատասխանի ետ Պետրոս
և ասէ ցնա ։ Թէպէտ և ամենե-
քեան գայթագղեսցին ՚ի քէն ․ ա-
կայն ես ոչ գայթագղեցայց ։ Ասէ
ցնա Յս ամէն ասեմ քեզ՝ զի յայսմ
գիշերի մինչ չև հաւու խօսեալ իցէ
երիցս ուրասցիս զիս ։ Ասէ ցնա
Պետրոս, թէ և մեռանել հասանի-
ցէ ինձ ընդ քեզ․ զքեզ ոչ ուրացայց ։
Նոյնպէս և ամ աշակերտքն ասէին ։
Յայնժամ գայ Յս ընդ նոս ՚ի գիւղ
մի, որում անուն էր Գեթսեմանի ։
և ասէ ցնս ։ Նստարո՛ւք աստ․ մին-
չև երթեալ կացից յաղօթս ։ Եւ
առեալ ընդ իւր զՊետրոս և զեր-
կուս որդիսն Զեբեդեայ՝ սկսաւ տրտ-
մել և հոգալ ։ Յայնժամ ասէ ցնոսա
տրտմեալ է՝ հոգի իմ մինչև ՚ի մահ․
կայցէք աստ և հսկեցէք ընդ իս ։
Եւ մատուցեալ յառաջ սակաւիկ
մի, անկաւ ՚ի վերայ երեսաց իւ-
րոց ։ Եկաց յաղօթս և ասէ ։

Հայր

Հայր իմ․ եթէ հնար է՝ անցցէ բաժակս այս յինէն ։ բայց ոչ որպէս ես կամիմ, այլ որպէս դու ։ Դարձ առ աշակերտսն և գտանէ զնոսա ՚ի քուն ։ և ասէ ցՊետրոս ։ այդպէս ոչ կարացէք մի ժամ արթուն կալ ընդ իս ։ Արթնացարուք․ և աղօթս արարէք զի մի անկանիցիք ՚ի փորձութիւն ։ ոգիս յօժար է՝ բայց մարմինս տկար ։ Դարձեալ երկրորդ անգամ չոգաւ եկաց յաղօթս Յն և ասէ․ Հայր իմ․ եթէ հնար իցէ անցանել յինէն բաժակիս այսմիկ, առանց՝ արբից զդա ։ եղիցի կամք քո ։ Եւ եկեալ միւսանգամ եգիտ զնոսա ՚ի քուն ։ զի էին աչք իւրեանց ծանրացեալք ։ Եթող զնոսա և չոգաւ․ և եկաց յաղօթս երրորդ անգամ ։ և զնոյն բանն ասաց ։ Յայնժամ գայ առ աշակերտսն իւր և ասէ զնոսա ։ Ննջեցէք այսուհետև և հանգերուք ։ զի ահա հասեալ է ժամ․ և որդի մարդոյ մատնի ՚ի ձեռս մեղաւորաց ։ Արիք, երթիցուք աստի ։ զի ահաւասիկ եհաս որ մատնելոց է զիս ։ Եւ մինչ դեռ նորա խօսէր՝ ահա Յուդաս մի յերկոտասանիցն եկն․ և ընդ նմա ամբոխ բազում՝ սրով․ և

բոց ․ ՚ի քահանայապետացն և ՚ի ծերոց ժողովրդեանն ։ Եւ որ մատնելոցն էր զնա եւս նոցա նշան և ասէ ։ ընդ որում ես համ_ բուրեցից՝ նա է՝ զնա ունիցիք ։ Եւ վաղվաղակի մատուցեալ առ Յս ասէ ։ ողջ եր վարդապետ՝ և համբուրեաց ընդ նմա ։ Եւ Յս ասէ զնա ․ ընկեր՝ վն որոյ եկիր ։ յայնժամ մատուցեալ արկին ձեռս ՚ի Յս ․ և կալան զնա ։ Եւ ահա միոյն յայնցանէ՝ որք էին ընդ Յի ․ ձգեաց զձեռն ․ և եհան զսուր իւր՝ և եհար զծառայ քահանայա_ պետին և ՚ի բաց եհան զունկն նր Յայնժամ ասէ զնա Յս ․ դարձո զսուր քո ՚ի տեղի իւր ։ զի ամենե_ քեան որք զսուր առնուցուն՝ սրով անկանիցին ։ Թէ համարիցիս՝ թէ ոչ կարեմ աղաչել զհայր իմ ․ և հաստատեսցէ ինձ այժմ՝ աւելի քան զերկոտասան գունդս հրեշտակաց ։ Այլ զիարդ լցանիցին գիրք՝ թէ այսպէս պարտ է լինել ։ Յայնժամ ասաց Յս ժողովրդեանն ․ իբրեւ ՚ի վր աւազակի ելէք սրովք՝ և բրօք ունել զիս ։ հանապազ առ ձեզ ՚ի տաճարին նստէի և ուսուցանէի ․ և ոչ կալայք զիս ։ Այլ այս ամե_ նայն եղև՝ զի լցցին գիրք մարգա_ րէիցն ․

րէնին , բայց եւ աշխարհականին ամե-
նեքին Թողին զնա և փոխանակն ։
Իսկ որ կայ կամ զՅն ածին առ կա-
լանաց քահանայութեան որ զայլոց
և ծերս ժողովեալ էին ։ Իսկ որ-
պէս գնեաց որ երբեմն բազմաց ըն
մերձ 'ի թղթոյ քահանայութեանն ,
և ժամու լինելոյ նմանէ զնա առա-
ւելին ամենայն զգեստաւորացն ։
Իսկ քահանայութեանն և ամ աստ-
ուածն իմաստականին առա վերջնութիւն
զՅն . զի աղաւնին զնա ։ Իսկ որ-
պէս գնէին 'ի քաղաքաց առա վերջնոյն
մատուցանել , լինել մատուցանել
երկրի առա վերջոյ ։ Այժմին Թէ-
ոդ ամէն' կարող եմ քաղել զտա-
ճարն ԱԾ . և զերկիր ամենայն ըստ ։
Իսկ յարմարեալ քահանայութեանն
ամէ զնա , յարոտ լինել պատմութիւ-
թիւն զորա ամենաստեղծն զբէն ։
Իսկ Յն լոյս կարգ , պատմութիւ
քահանայութեանն և ամէ զնա ,
երկրաւորական զամենայն զբէն ՅՍ կեն-
դանի . զի աստուածոյ մեզ Թէ զա-
եւ Քն որդի ԱԾ ։ Ամէ զնա
Յն . զա աստուծոյ ։ բայց ամենայն
մեզ' բայց հետ աստուածոյն զոր-
զի մարդոյ նմանեալ լինելովն զօ-
րութեան և եկեալ լինել ամենայն եր-
կրիս ։ Յայնժամ քահանայութեան

պատուական զհանդերձս իւր և ա-
սէ : Հայհոյեաց , զի՞ եւս պիտոյ են
մեզ վկայք , ահա այժմ լուայք
զհայհոյութիւն դորա : Զինչ համարի՞
ձեզ , նոքա պատասխանի տուեալ ա-
սեն . մահապարտ է : Յայնժամ
թքին ընդ երեսս նորա . և կափչեցին
զնա , և ոմանք ապտակէցին , և ա-
սեն : Մարգարէացի՛ր մեզ Քրիստոս ո՞վ
է՝ որ եհարն զքեզ : Իսկ Պետրոս
նստէր արտաքոյ ՚ի գաւթին : մա-
տուցեալ առ նա աղախին մի, և ասէ .
և դու ընդ Յիսուսի Գալիլեացւոյ էիր :
Նա ուրացաւ առաջի ամենեցուն և
ասէ՝ թէ ոչ գիտեմ զինչ խօսիս :
Եւ իբրև ել նա արտաքս առ դուռն
դրանն . տեսանէ զնա այլ մի ,
և ասէ ցայսոսիկ որք անդ կային :
և սա ընդ Յիսուսի Նազովրեցւոյ էր : Եւ
դարձեալ ուրացաւ երդմամբ . թէ
ոչ գիտեմ զայրն : Եւ յետ սակա-
ւուց մատուցեալ որք կային անդ՝
ասեն ցՊետրոս՝ արդարև և դու ՚ի
նոցանէ ես . քանզի և խօսքդ քո յայտ
առնեն զքեզ : Յայնժամ սկսաւ
նզովել և երդնուլ . թէ ոչ գիտեմ
զայրն : և վաղվաղակի հաւ խօսեցաւ :
Եւ յիշեաց Պետրոս զբանն Յիսուսի
զոր ասաց՝ թէ մինչ չև հաւու խօ-
սեալ իցէ՝ երիցս ուրասցիս զիս . և

ելեալ

ելեալ արտաքս ելաց դառնապէս՝ս ։ Իբրեւ այգ եղեւ՝ խորհուրդ արարին ամ քահանայապետքն եւ ծերք ժողովրդեանն վասն Յի սպանանել զնա ։ Կապեցին զնա, եւ տարան զնա, եւ ետուն ՚ի ձեռս պոնտացւոյ Պիղատոսի դատաւորին ։ Յայնժամ իբրեւ ետես Յուդա որ մատնեացն զնա թէ դատապարտեցաւ՝ զղջացաւ, եւ դարձոյց զարծաթն առ քահանայապետսն եւ ծերս ժողովրդեանն ։ Եւ ասէ՝ մեղայ, զի մատնեցի զարիւն արդար, եւ նոքա ասեն . մեզ չէ փոյթ . դու գիտես ։ Եւ ընկեց զարծաթն ՚ի տաճարին եւ գնաց, եւ չոգաւ խեղդեցաւ ։ Իսկ քահանայապետքն առեալ զարծաթն ասեն ։ Ոչ է արժան ընկենուլ զայդ ՚ի կորբանն, քանզի գին արեան է ։ Խորհուրդ առեալ գնեցին նովաւ զագարակ բրտին ՚ի գերեզմանս օտարաց ։ Վասն այնորիկ կոչեցաւ ագարակն այն ագարակ արեան մինչեւ ցայսօր ։ Յայնժամ լցաւ՝ որ ասացաւ ՚ի ձեռն Երեմիայ մարգարէին՝ առին զերեսուն արծաթին զգին վաճառելոյն . զոր առին յորդւոցն Իղի ։ Եւ ետուն զնա յագարակն բրտի . որպէս հրամայեաց ինձ Տր ։ Եւ Յս եկաց առաջի

դա_

դատաստանօրէն , եհարց զնա դատաս-
տօրն՝ և ասէ , դու ես թագաւորն
հրէից , և Յս̃ ասէ , դու ասես ։
Եւ ՚ի չարախօսելն նո̃ ՚ի քահանայա-
պետացն և ՚ի ծերոց . ոչ ինչ ետ
պատասխանի ։ Յայնժամ ասէ ցնա
Պիղատոս , ոչ լսես՝ որ չափ զքեզ
հակառակ քո վկայեն ։ Եւ ոչ ետ
նմա պատասխանի՝ և ոչ բանն մի ,
մինչև զարմանալ դատաւորին յոյժ ։
Բայց ըստ տօնի սովոր էր դատա-
ւորն արձակել ժողովրդեանն կա-
պեալ մի զոր կամէին ։ Ունէին
յայնժամ կապեալ մի նշանաւոր՝
որում անուն էր Բարաբբա ։
Իբրև ժողովեցան՝ ասէ ցնոսա Պի-
ղատոս , զո՞ կամիք ՚յերկուց աս-
տի զի արձակեցից ձեզ՝ զԲա-
րաբբա , եթէ զՅս̃ զանուանեալն
Քս̃ ։ Քանզի գիտէր՝ թէ առ նա-
խանձու մատնեցին զնա ։ Եւ մինչ
դեռ նստէր յատենին . առաքեաց
առ նա կինն իւր՝ և ասէ ։ Մի ինչ
քո և արդարոյն այնորիկ ։ զի բա-
զում ինչ անցին ընդ իս այսօր յա-
նուրջս վս̃ նորա ։ Իսկ քահանայա-
պետքն և ծերքն հաւանեցուցին
զժողովուրդսն՝ զի խնդրեսցեն
զԲարաբբայ՝ և զՅս̃ կորուսցեն ։
Պատասխանի ետ դատաւորն՝ և
ասէ

ասէ ցնոսա ։ զո՞ կամիք . զի արձա-
կեցից ձեզ 'ի երկուց այդի ։ Եւ նոքա
ասեն՝ զԲարաբբայ ։ Ասէ ցնոսա Պի-
ղատոս ։ Զինչ արարից զՅս զա-
նուանեալն Քս ։ Ասեն ամենե-
քեան՝ խաչեսցի , եւ նա ասէ զինչ
չար արար , եւ նոքա առաւել եւս
աղաղակէին եւ ասէին . խաչեսցի ։
Եւ տեսեալ Պիղատոսի թէ ոչ ինչ
օգնէ . այլ առաւել խռովութիւն
լինի . առեալ ջուր լուաց զձեռս
առաջի ժողովրդեանն եւ ասէ ։ Քա-
ւեալ եմ ես յարենէ արդարոյդ
այդորիկ , դուք գիտասջիք ։ Պա-
տասխանի ետ ամ ժողովուրդն եւ
ասէ ։ արիւն դորա 'ի մեր վերայ եւ 'ի
վերայ որդւոց մերոց ։ Յայնժամ
արձակեաց 'նոց զԲարաբբայն , եւ
զՅս գանեհարեալ ետ 'ի ձեռս զի
խաչեսցի ։ Յայնժամ զինուորք
դատաւորին առին զՅս յապարա-
նսն . եւ ժողովեցին 'ի վերայ նր զամ
զօրն ։ Մերկացին զնա . եւ
արկին զնովաւ քղամիդ կարմիր ։
Եւ հիւսեալ պսակ 'ի փշոց եդին
'ի գլուխ նր , եւ եղեգն յաջոյ ձե-
ռին նր , 'ի ծունր իջեալ առաջի
նր կատակէին եւ ասէին ։ ողջ եր
թագաւոր հրէից ։ Եւ թքեալ 'ի
նա առնուին զեղէգնն եւ հարկանէին

զգլուխ

զգլուխ նորա ։ Եւ յորժամ ձա-
ղեցին զնա՝ մերկացուցին ի նմա-
նէ զքղամիդն , և ագուցին նմա
զիւր հանդերձսն , և տարան զնա
ի խաչ հանել ։ Եւ ելեալ արտա-
քս , գտին այր մի կիւրենացի ա-
նուն Սիմոն , զնա կալան պատարագ՝ զի
բարձցէ զխաչն նորա ։ Եւ եկեալ ի
տեղին անուանեալ Գողգոթա որ է
տեղի կառափելոյ ։ Ետուն նմա
գինի ընդ լեղի խառնեալ , և ի-
բրև ճաշակեաց՝ ոչ կամէր ըմպել ։
Եւ հանեալ զնա ի խաչ , բաժանե-
ցին զհանդերձս նորա վիճակաւ , զի
լցցի բանն՝ որ ասացաւ ի մարգա-
րէէն , բաժանեցին զհանդերձս իմ
յիւրեանս՝ և ի վերայ պատմուճանի
իմոյ արկին վիճակս ։ Եւ նս-
տեալ պահէին զնա ։ Եւ եդին ի
վերայ գլխոյ նորա գրեալ զվնաս նորա ,
թէ Այս է Յիսուս թագաւորն Հրէից
Յայնժամ հանեն ընդ նմա ի խաչ
երկուս աւազակս . մի յաջմէ նորա
և մի յահեկէ ։ Եւ որք անցա-
նէինն , հայհոյէին զնա . շարժէին
զգլուխս իւրեանց ։ Եւ ասէին ,
վա՜հ՝ որ քակէիր զտաճարն Այ և
զերիս աւուրս շինէիր զնա՝ ապրեցո
զքեզ ։ Եթէ որդի ես Այ էջ ի
խաչէդ ։ Նոյնպէս և քահանայա-

պետք

պետքն ձաղէին հանդերձ դպրօքն
և ծերովքն՝ և ասէին ։ Զայլս ապրե-
ցոյց՝ զանձն ոչ կարէ ապրեցուցա-
նել ։ Եթէ թագաւոր է՝ Իսրա-
յէլի՝ իջցէ այժմ 'ի խաչէդ և հաւատաս-
ցուք 'ի նա ։ Եթէ յուսացաւ յԱՅ·
փրկեսցէ այժմ զդա՝ եթէ կամի
զդա · քանզի ասաց եթէ ԱՅ որ-
դի եմ ։ Զնոյն և աւազակքն որ
խաչեալ էին ընդ նմա նախատէին
զնա ։ Եւ 'ի վեցերորդ ժամէ աւուրն
խաւար եղև 'ի վերայ ամ̃ երկրի
մինչև ցիններորդ ժամն ։ Եւ ընդ ժա-
մանն աղաղակեաց ՅՍ 'ի ձայն մեծ՝ և
ասէ ։ Էլի · Էլի · լամասաբաքթա-
նի ? այս է՝ ԱՅ իմ · ԱՅ
իմ · ընդէր թողեր զիս ։ Ոմանք
յայնցանէ որ անդն կային · իբրև
լուան ասէին ։ զԵղիա կարդայ ։
Եւ վաղվաղակի ընթացեալ մի
'ի նոցանէ · էառ սպունգ մի քացա-
խով հարեալ յեղեգան եդ ըմպե-
ցնէր ։ Եւ այլքն ասէին · թոյլ
տուր տեսցուք եթէ գայ Եղիա փրկել
զդա ։ Եւ ՅՍ միւսանգամ աղաղա-
կեաց 'ի ձայն մեծ՝ և արձակեաց
զոգին ։ Եւ ահա վարագոյր տա-
ճարին պատառեցաւ յերկուս՝ 'ի վերուստ
մինչև 'ի վայր ։ երկիր շարժեցաւ ,
և վէմք պատառեցան ։ Եւ գերեզ-
մանք

զմնիք բազմաւ , և բազում մարմինք
նշխարաց սրբոց յայտնեալ : Եւ
եկեալք 'ի գերեզմանացն յետ յա-
րութեան նր , մտին 'ի քաղաքն սբ ,
և երևեցան բազմաց : Իսկ հարիւ-
րապետն և որք ընդ նմա պահէին
զՅս՝ իբրև տեսին զշարժումն և
զեղեալսն երկեան յոյժ՝ և ասեն :
արդարև Այ որդի էր սա : Էին
անդ կանայք բազումք , հայէին 'ի
հեռաստանէ՝ և հայէին : որք եկին
զհետ Յի 'ի Գալիլեէ պաշտել զնա
Յորս էր Մարիամ Մագդաղենացի
և Մարիամ Յակոբայ՝ և Յովսեայ
մայր , և մայր որդւոցն Զեբե-
դեայ : Եւ իբրև երեկոյ եղև՝ եկն
այր մի մեծատուն Յարիմաթեայ՝
որում անուն էր Յովսէփ . որ ա-
շակերտեալ էր Յի : Սա մա-
տուցեալ առ Պիղատոս խնդրեաց
զմարմինն Յի : յայնժամ Պիղա-
տոս հրամայեաց տալ զմարմինն :
Եւ առեալ զմարմինն Յովսէփ
պատեաց 'ի կտաւ սբ : Եւ եդ 'ի
նոր գերեզմանի զոր փորեաց 'ի
վիմի , Եւ թաւալեցուցեալ կափա-
րիչ դրանն գերեզմանին վէմ մի
մեծ՝ և գնաց : Անդ էր Մարիամ
Մագդաղենացի և միւս Մարիամն ,
նստէին հանդէպ գերեզմանին :

Եւ

Եւ ՛ի վաղիւ անդր՝ որ է՝ յետ ուրբաթուն․ ժողովեցան քահանայապետքն և փարիսեցիք առ Պիղատոս ։ Եւ ասեն, Տէր յիշեցաք զի մոլորեցուցիչն այն ասէր, մինչ կենդանին էր, թէ յետ երից աւուրց յառնեմ։ Արդ՝ հրամայեա՛ զգուշանալ գերեզմանին մինչեւ երիս աւուրս, գուցէ եկեալ աշակերտքն գիշերի գողասցեն զնա՝ և ասասցեն ժողովրդեանն թէ յարեաւ ՛ի մեռելոց, և եղիցի յետին մոլորութիւնն չար քան զառաջինն ։ Ասէ ցնոսա Պիղատոս, ունիք զօրականս․ երթայք զգուշացարուք՝ որպէս և գիտէք ։ Եւ նոքա երթեալ զգուշացան գերեզմանին, և կնքեցին զվէմն հանդերձ զօրականօքն ։

ՍԲ ՄԱՐԿՈՍ·

ՉԱՐՉԱՐԱՆՔ ՏԵԱՌՆ

Մերոյ Յս Քի ըստ Մար-կոսի · գլուխ ԺԴ.

ԵՒ էր Զատիկ եւ բաղարջա-կերք · յետ երկուց ա-ւուրց ։ եւ խնդրէին քա-հանայապետքն եւ դպիրքն՝ թէ զիարդ զՅս նեն-գութեամբ կալցեն , եւ սպա-նանիցեն ։ Բայց ասէին թէ մի՛ ՚ի տօնի աստ՝ մի՛ գուցէ խռովութիւն լինիցի ՚ի ժողովրդեանն։ Եւ մինչ էր Յս ՚ի Բեթանիայ ՚ի տան Սիմոնի բորոտի եւ բազմեալ էր եկն կին մի որ ունէր շիշ իւղոյ նարդեան ազնուի մեծագնոյ։ եւ բեկեալ զ շիշն եհեղ ՚ի վերայ գլխոյ նորա ։ Եւ էին ոմանք, որք զայրացեալ էին ՚ի միտս իւրեանց եւ ասէին, ընդէր եղեւ կորուստ իւղոյդ այդորիկ ։ Մարթ էր զայդ իւղ վաճառել աւե-լի քան զերեք հարիւր դահեկանի · եւ տալ աղքատաց , եւ զայրանային ընդ նմա ։ Եւ Յս ասէ թողուք , թողուք զդա ։ զի՞ աշխատ առ-նէք , զի գործ մի բարւոք գործեաց

զաս

դա յիս ։ Յամ՚ ժամ՚ զաղքատս ընդ ձեզ ունիք , և յորժամ կամիք կարող էք առնել նմա բարիս ։ այլ զիս ոչ յամ՚ ժամ՚ ընդ ձեզ ունիք ։ Դա զոր ունէր , արար ։ յառաջագոյն խնկեաց զմարմին իմ ՚ի գերեզմանն ։ Ամէն ասեմ ձեզ ։ ուր և քարոզեսցի աւետարանս այս ընդ ամ՚ աշխարհ . և զոր արար դա խօսեսցի յիշատակի դորա ։ Եւ Յուդայ Իսկարիովտացի մի ՚յ երկոտասանից անտի . գնաց առ քահանայապետսն՝ զի մատնեսցէ զնա նոցա ։ Նոքա իբրև լուան՝ խնդացին , և խոստացան տալ նմա զարծաթ , և խնդրէր թէ զիարդ պատշաճ մատնեսցէ զնա ։ Եւ յառաջնում աւուր բաղարջակերացն . յորում զՊասեքն զենուին , ասեն ցնա աշակերտքն , ուր կամիս՝ երթիցուք՝ և պատրաստեսցուք զի կերիցես զՊասեքն ։ Եւ առաքէ երկուս ՚յ աշակերտաց անտի՝ և ասէ ցնոսա ։ Երթայք ՚ի քաղաք , և պատահեսցի ձեզ այր մի . որ սափոր ջրոյ յուսն ունիցի ։ երթայք զհետ նորա ։ Եւ յոր տուն մտանիցէ . ասասջիք տանուտեառն . վարդապետ ասէ՝ ուր են իջեվանքն իմ , ուր աշակերտօքս ուտիցեմ զՊասեքն ։ Եւ նա ցուցցէ

ցէ ձեռն վերնատուն մի մեծ զար_
դարեալ ․ և անդ պատրաստեսջիք
մեզ ։ Եւ գնացին աշակերտքն
նորա , և եկին ՚ի քաղաքն և
գտին որպէս ասացն նոցա ։ և պատ_
րաստեցին զԶատիկն ։ Եւ իբրև
երեկոյ եղև գայ երկոտասանիւքն
հանդերձ ։ Եւ իբրև բազմեցան ․
և մինչ ուտէին , ասէ Յս՛ ամէն
ասեմ ձեզ՝ զի մի ՚ի ձէնջ մատ_
նեսցէ՛ զիս , որ ուտէ հաց ընդ
իս ։ Եւ նոքա սկսան տրտմել՝ և
ասել ցնա մի ըստ միոջէ մի թէ ես ։
Նա ասէ ցնոսա , մի ՚յ երկոտասա_
նից այտի ․ որ մխեաց ընդ իս
զձեռն ՚ի սկուտեղն ։ Այլ որ_
դի մարդոյ երթայ՝ որպէս գրեալ է
վասն նորա ։ բայց վայ իցէ մարդոյն
այնմիկ՝ յորոյ ձեռն որդի մարդոյ
մատնեսցի , լաւ էր նմա՝ թէ չէր
ծնեալ մարդն այն ։ Եւ մինչ
դեռ ուտէին նոքա ։ առեալ Յս
զհաց ։ և օրհնեալ եբեկ և ետ
նոցա և ասէ ։ Առէք՝ Այս է՝
մարմին իմ ։ Եւ առեալ բա_
ժակ գոհացեալ ետ նոցա ․ և
արբին ՚ի նմանէ ամենեքեան ։
Եւ ասէ ցնոսա , Այս է՝ Ա_
րիւն իմ նորոյ ուխտի ․ որ փոխա_
նակ բազմաց հեղանի ։ Ամէն ասեմ
ձեզ ,

ձեզ, թէ ոչ ևս յանէից ընկնել ՚ի բերդ որոյ մինչև ցայն ցայն՝ յորժամ որոց ընդ նոյ՚ յարքայութեն Այ: Եւ դարձեալ եղեն ՚ի յեսուն ձիթենեաց: Եւ ասէ ցնոսա Յս. ամենեքեան գայթագղելոց էք ՚ի յիս յայսմ գիշերի. զի գրեալ է թէ հարից զհովիւն, և ցրուեսցին ոչխարքն: Այլ յետ յարութեան իմոյ յառաջեցայց եկեալ քան զձեզ ՚ի Գալիլեա: Եւ Պետրոս ասէ ցնա, թէպէտ և ամենեքին գայթագղեսցին ՚ի քեզ, այլ ես ոչ: Եւ ասէ ցնա Յս, ամէն ասեմ քեզ, թէ դու այսօր ՚յայսմ գիշերի նախքան հաւ զձայն երկիցս ածելոյ իցէ՝ երիցս ուրանաս զիս: Իսկ նա առաւել ևս խօսէր: Եթէ մեռանիլ ևս հանդիպի ընդ քեզ, զքեզ ոչ ուրացայց. նոյնպէս և ամենեքեան ասէին: Եւ գան ՚ի գեօղն՝ որում անուն էր Գեթսեմանի: և ասէ աշակերտացն իւր: Նստարուք աստ՝ մինչ ես յաղօթս կացից: Եւ առեալ ընդ իւր զՊետրոս՝ և զՅակոբոս՝ և զՅովհաննէս. և սկսաւ երկնչել և հոգալ: Եւ ասէ ցնոսա: տրտում է՝ անձն իմ մինչև ՚ի մահ. մնացէք աստ՝ և արթուն

արժանի կոչէք ։ Եւ մատուցեալ առաջի նորա մի յաստաղ․ անկեալ ի մէրայ երեսաց խոյրոյ յերկիր․ և կայր յաղօթս ։ զի եթէ հնար իցէ անցանել ի նմանէ ժամն ։ Եւ ասաց, Աբբա Հայր, ամենայն ինչ քեզ հնարաւոր է ։ անցո զբաժակս զայս յինէն ։ բայց ոչ որպէս ես կամիմ՝ այլ որպէս դու կամիս ։ Եւ գայ՝ և գտանէ զնոսա զի ննջէին, և ասէ ցՊետրոս ։ Սիմոն ննջես ։ ոչ կարացեր ժամ մի արթուն կալ ։ Արթուն կացէք և յաղօթս կացէք, զի մի մտջիք ի փորձութիւն․ ոգի խրախ յօժար է բայց մարմինս տկար ։ Եւ դարձեալ չոգաւ եկաց յաղօթս․ զնոյն բանն ասելով ։ Եւ դարձաւ միւսանգամ անդրէն․ եգիտ զնոսա ի քուն ։ (քանզի էին աչք նոցա ծանրացեալք) և ոչ գիտէին զինչ պատասխանի տացեն նմա ։ Եւ գայ երրորդ անգամ՝ և ասէ ցնոսա, ննջեցէ՛ք այսուհետև, և հանգիրուք ։ Բաւական է՛ եհաս ժամ ։ ահա մատնի Որդի մարդոյ ի ձեռս մեղաւորաց ։ Օ՛ն արիք․ գնասցուք, ահաւասիկ մերձեցաւ՝ որ մատնելոցն է՝ զիս ։ Եւ մինչդեռ նա զայն խօսէր գայ Յուդաս իս-

րիովտացի մի՛ յերկոտասանիցն ե-
կն. և ընդ նմա ամբոխ բազում՝
սուսերօք և բրօք. ՚ի քահանայա-
պետիցն և ՚ի դպրաց և ՚ի ծերոց:
Իսկ մատնիչն նորա տուեալ էր նո-
ցա նշան ասելով. զոր ես համ-
բուրեցից նա է, կալջիք զնա և տար-
ջիք զգուշութեամբ: Եւ մինչ եկն վաղ-
վաղակի մատուցեալ առ նա ասէ,
ողջ լեր Ռաբբի, և համբուրեաց
զնա: Եւ նոքա արկին ՚ի նա
ձեռս և կալան զնա: Եւ միոյ
յայլոցանէ որ զնովաւն կային
ձգեալ զսուր. և եհար զծա-
ռայ քահանայապետին. Եւ ՚ի
բաց եհան զունկն նորա: Պատաս-
խանի ետ ՅՍ և ասէ ցնոսա: Ի-
բրև ՚ի վերայ աւազակի եկիք սու-
սերօք և բրօք ունել զիս: Հանա-
պազ առ ձեզ էի և ուսուցանէի
՚ի տաճարին. և ոչ կալայք զիս:
այլ զի լցցին գրեանք: Յայնժամ
թողին զնա աշակերտքն ամենեքին
և փախեան: Եւ մին երիտասար-
դաց զհետ երթայր նորա արկե-
ալ զիւրև կտաւ մի ՚ի մերկութեան և
կալան զնա, և նորա թողեալ զկ-
տաւն փախեաւ մերկ ՚ի նոցանէ:
Եւ տարան զՅՍ առ քահանայապե-
տն, և եկին ընդ նմա ամենայն

քա-

բաժանմանցն և գայլիք և ծերքն: Իսկ Պետրոս ՚ի հեռաստանէ գնայր զհետ նորա մինչև ՚ի ներքս իսկ ՚ի գաւիթ քահանայապետին, և նստէր ընդ սպասաւորսն և ջեռնոյր առ հրովն: Իսկ քահանայապետքն և ամենայն ատեանն խնդրէին հակառակ Յի վկայութիւն ինչ, որ զնա մահու մատնեսցեն և ոչ գտանէին: Զի բազումք սուտ վկայութիւն տային ընդ դէմ նորա. և նման միաբանեալ ոչ էին վկայութիւնքն: Եւ Ոմանք յարուցեալ վկայէին սուտ զնմանէ, և ասէին: Թէ մեք լուաք ՚ի դմանէ որ ասէր, Ես քակեցից զտաճարդ զայդ ձեռագործ. և զերիս աւուրս շինեցից զայլ առանց ձեռագործի: Սակայն և այնպէս չէր նման վկայութիւն նոցա: Արար յառաջ քահանայապետն ՚ի մէջ հարցանէր ցՅս և ասէր. զի՞ ոչ տաս պատասխանի ատոյն. զի՞նչ դոքա վկայեն զքէն: Եւ Յս լռեալ կայր, և ոչ ինչ պատասխանի: Դարձեալ քահանայապետն հարցանէր ցնա կրկին անգամ և ասէր, Դու ես Քս որդի Ա՟Յ օրհնելոյն: Եւ Յս ասէ ցնա, Ես եմ: Բայց տեսանիցէք զորդի մարդոյ նստեալ ընդ աջմէ զօրու-

թեանն ԱՃ. եւ եկեալ ընդ ամպս
երկնից ։ Եւ քահանայապետն
զատաստանիւ դատաստանս իւր
առնէ, զի նոքա սխալեալ էին մեղ մի
այք ։ Եւ այլք զհայհոյութիւն,
զհայոյ իւրեանց ձեռն ։ Եւ անմեղ
ութեան դատապարտութիւն զնա՝ թէ
մահապարտ է ։ Եւ նմանք սպանա
նել զնա, եւ բոռնել զերեսս
նորա կապել եւ առնել ։ Մարդա
կաց ։ եւ ապտակս ապտակս
հարկանէին նմա ։ Եւ Պետրոս միայն
դեռ էր ՚ի խաւարի ՚ի դատաւորին.
այլ ապաւինեալ ՚ի քահանայապետին։
Եւ անծանօթ զնա՝ զի Գալիլեացի.
հայեցան ընդ նմա եւ ասէ . եւ զա
րձ Յիսուսի ՚ի հաւատացեալ էիր ։ Նա
ուրացաւ եւ ասէ . եւ ոչ գիտեմ եւ
ոչ ճանաչեմ զնա դուրս ասէր . եւ
իբրեւ ել յարտաքին զաւթին՝ եւ
հաւ խօսեցաւ ։ Աղախին եսես
զնա առաջնորդն . եւ սկսաւ ասել
այլոց, թէ սա ընդ նմա էր, թէ
եւ սա ՚ի նոցանէ է ։ Եւ նա զայր
ձեալ ուրացաւ . եւ յետ սակաւ
միոյ՝ զայրացեալ որք շուրջն կային,
ասէին ցՊետրոս . արդարեւ եւ դու
՚ի նոցանէ ես . քանզի Գալիլեացի
ես ։ Եւ սկսաւ նզովել եւ երդ
նուլ թէ ոչ գիտեմ զայր մարդն,

զոր ասէք : Եւ նոյնժամայն կրկին
հաւ խօսեցաւ . եւ յիշեաց Պետրոս
զբանն զոր ասաց ցնա Յս , թէ
մինչ հաւ երկիցս խօսեալ ,
երիցս ուրասցիս զիս , եւ սկսա-
ւ լալ : Եւ վաղվաղակի ընդ ա-
ռաւօտն , խորհուրդ արարեալ
քահանայապետիցն հանդերձ ծե-
րովքն եւ դպրօք եւ ամենայն ատենին
կապեցին զՅս՝ տարան եւ մատնե-
ցին Պիղատոսի : Եւ եհարց զնա
Պիղատոս . Դու ես Թագաւոր
Հրէից : Նա պատասխանի ետ
նմա եւ ասէ՝ դու ասես : Եւ չա-
րախօսէին զնմանէ յոյժ քահանա-
յապետքն : Իսկ Պիղատոս դար-
ձեալ հարցանէր զնա՝ ասելով ,
ոչինչ ինչ պատասխանի . տես՝
քանի ամբաստանեն զքէն : Եւ
Յս այնուհետեւ ոչինչ ետ պա-
տասխանի . մինչեւ զարմանալ յոյժ
Պիղատոսի : Բայց ըստ աւուր
տօնին արձակէր նոցա զմի կա-
լանաւոր . զոր խնդրէին խն-
դրէր : Եւ էր՝ որում անուն էր
Բարաբբան՝ որ կապեալ էր ընդ
խռովարարսն , որ ընդ խռովելն զայր
մի սպանեալ էր : Եւ մինչ ել ամ-
բոխն խնդրել՝ որպէս միշտ
առնէր նոցա : Պատասխանի ետ

Պիղատոս և ասէ ցնոսա․ կամիք, զի արձակեցից ձեզ զարքայն Հրէից։ Քանզի գիտէր թէ առ նախանձու մատնեցին զնա քահանայապետքն ։ որք և հաւանեցուցին զամբոխն զի և ս առաւել արձակեսցէ նոցա զԲարաբբայն ։ Դարձեալ պատասխանի ետ Պիղատոս և ասէ ցնոսա․ արդ զի՞նչ կամիք՝ թէ արարից զարքայն Հրէից ։ Եւ նոքա դարձեալ աղաղակեցին ՚ի խաչ հան զդա ։ Իսկ Պիղատոս ասէր ցնոսա․ զի՞նչ չար արար․ և նոքա առաւել ևս աղաղակէին․ ՚ի խաչ հան զդա ։ Իսկ Պիղատոս կամէր ժողովրդեանն բաւականել, արձակեաց նոցա զԲարաբբայն․ և զՅս̃ գանհարեալ ետ ՚ի ձեռս․ զի ՚ի խաչ ելանիցէ ։ Եւ զինուորքն տարան զնա ՚ի ներքս ՚ի գաւիթն՝ որ է պրատորիոնն էր և կոչեն միանգամայն զամենայն զօրականն ։ Եւ զգեցուցանեն նմա ծիրանիս․ և եդին նմա պսակ արարեալ ՚ի փշոց։ Եւ սկսան ողջոյն տալ նմա Ողջ եր Արքայդ Հրէից ։ Եւ ծեծէին զգլուխ նորա եղեգամբ․ և թքանէին զնա․ և ՚ի ծունր իջեալ երկիր պագանէին նմա ։ Եւ իբրև կա-

կատակեցին զնա , մերկացուցին
ի նմանէ զծիրանին ․ եւ զգեցու-
ցին նմա զիւր հանդերձն եւ ած-
ին զնա արտաքս , զի ի խաչ հա-
նիցեն զնա ։ Եւ բռնադատեցին
զՍիմոն Կիւրենացի որ ընդ այն
անցանէր եկեալ յագարակէ ․
զհայրն Աղեքսանդրի եւ Ռուփայ ․
զի բարձցէ զխաչ նորա ։ Եւ
ածին զնա ի Գողգոթայ տեղի մի ,
որ թարգմանեալ է' տեղի Կառա-
փելոյ ։ Եւ տային նմա ըմպել
զմռսեալ գինի' եւ ոչ էառ ։
Եւ իբրեւ խաչեցին զնա' բաժա-
նեցին զհանդերձս նորա ․ արկեալ
վիճակս ի վերայ թէ ո զինչ առ-
նուցու ։ Եւ էր ժամ երրորդ'
եւ հանին զնա ի խաչ ։ Եւ էր
վերագիր պատճառի նորա գրեալ
Թագաւոր Հրէից ։ Եւ ընդ նմա
հանին ի խաչ երկուս աւազակս ․
մի ընդ աջմէ նորա' եւ մի ընդ ահե-
կէ ։ Եւ լցաւ գրածն որ ասէ ,
եւ ընդ անօրէնս համարեցաւ ։ Եւ
որք անցանէին , հայհոյէին զնա ,
շարժէին զգլուխս իւրեանց' եւ
ասէին ․ վա՜հ' որ քակէիր զտա-
ճարն' Այ եւ զերիս աւուրս շի-
նէիր ։ Ապրեցո զանձն քո' եւ էջ
ի խաչէդ ։ Նոյնպէս եւ քահանայա-

պետքն այպն արկանէին ընդ միմեանս
հանդերձ դպրօքն՝ ասէին , զայլս
ապրեցոյց՝ զանձն ոչ կարէ ապրե-
ցուցանել : Քս արքայդ Իսրայէ-
լի . իջցէ այժմ ՚ի խաչէ անտի , զի
տեսցուք և հաւատասցուք դմա ,
և որք ընդ նմա ՚ի խաչին ելեալ
էին՝ նախատէին զնա : Եւ իբրև
եղև ժամ՝ վեցե՝ խաւարեաց երկին յա-
մենայն երկիր մինչև ցինն ժամ :
Եւ յիններորդ ժամուն աղաղա-
կեաց Յս ՚ի ձայն մեծ և ասէ .
Էլի Էլի լամա սաբաքթանի . որ
թարգմանեալ է . ԷԼ իմ ԷԼ իմ .
ընդ էր թողեր զիս : Եւ ոմանք
՚ի կացելոցն՝ որք շուրջն կային զնո-
վաւ՝ լուեալ խօսսն , ասէին զԵղի-
աս կոչէ դա : Եւ ընթացեալ
մի ոմն երկեալ սպունգ մի քացախով .
և հարեալ շուրջ եղեղան մատ-
ուցանէր . և ասէր՝ թոյլ տուք տես-
ցուք , եթէ գայ Եղիաս իջուցանել
զդա : Եւ Յս աղաղակեաց ձայնիւ
մեծ՝ եհան զոգի : Եւ վարա-
գոյր տաճարին պատառեցաւ յեր-
կուս , ՚ի վերուստ մինչև ՚ի խո-
նարհ : Եւ տեսեալ Հարիւրա-
պետին՝ որ ՚ի դէմ նորա կայր եթէ
այսպէս աղաղակեալ եհան զո-
գի , ասէ . արդարև այրս այս
որդի

որդի ԱՅ էր ։ Էին իսկ և կանայք՝ որք հայէին ՚ի հեռաստանէ ․ յորս էր Մարիամ՝ Մագդաղենացի ․ և Մարիամ՝ Յակոբու փոքուն և Յովսեայ մայրն , և Սաղոմէ ։ Որք յորժամ էին ՚ի Գալիլեա գնային զհետ նորա , և սպասաւորէին նմա , և այլք բազումք կանայք՝ որք ընդ նմա իսկ ելեալ էին Յերուսաղէմ ։

Եւ իբրև երեկոյ եղև՝ (քանզի էր փարասկեւէ որ է՝ , յառաջուն շաբաթօրին ։) Եկեալ Յովսէփ՝ որ Յարիմաթեացւոց էր ․ այր ազնիւ նախարար , որ և ինքն իսկ ակնկալու էր արքայութեան ԱՅ ։ և համարձակութեամբ եմուտ առ Պիղատոս , և խնդրեաց զմարմինն Յի ։ Իսկ Պիղատոս զարմանայր թէ այնչափ վաղ մեռաւ ․ և կոչեալ առ ինքն զհարիւրապետն , եհարց զնա թէ արդարև՝ այնչափ վաղ մեռաւ ։ Եւ իբրև ստուգեաց ՚ի հարիւրապետէն՝ անտի , շնորհեաց զմարմինն Յովսեփայ ։ Եւ Յովսէփ գնեաց կտաւ՝ և իջուցեալ զնա պատեաց կտաւովն , և եդ ՚ի գերեզմանի ․ որ էր փորեալ ՚ի վիմէ , և թաւալեցուցեալ վէմ մի ՚ի դուռն գերեզմանին ։

ՍԲ ՂՈՒԿԱՍ·

ՉԱՐՉԱՐԱՆՔ ՏԵԱՌՆ

Մերոյ Յի Քի բստ Ղուկ.

Կայ . գլուխ ԻԲ.

Մերձենայր տօնի բաղարջակերացն որ կոչէր Պասեք ։ Եւ խնդրէին քահանայապետքն և դպիրք թէ որպէս սպանանիցեն զՅս . բայց երկնչէին ի ժողովրդենէ անտի ։ Մտանէր սատանայ ի Յուդայ ի կոչեցեալն Իսկարիովտացի , որ ի երկոտասանիցն ։ Եւ չոգաւ՝ և խօսեցաւ ընդ իշխանս քահանայից , և ընդ սպասաւորս թէ որ պէս մատնեսցէ զնա նոցա ։ Եւ խնդացին , և խոստացան տալ նմա արծաթ ։ Եւ յանձն առ , և խնդրէր պատեհ մատնել զնա նոցա առանց ամբոխի ։ Եկն օր բաղարջակերացն , յորում հարկ էր զենուլ զՊասեքն ։ Եւ առաքեաց

զՊետրոս , և զՅովհաննէս՝ և ասէ . Երթայք , պատրաստեցէ՛ք մեզ զՊասեքն՝ զի կերիցուք : Եւ նոքա ասեն , ուր կամիս՝ զի պատրաստեսցուք : Եւ ասէ ցնոսա , ահա իբրև մտանիցէք ՚ի քաղաքն , պատահեսցէ ձեզ այր մի սափորաւ ջուր՝ երթիջիք զհետ նորա ՚ի տունն , յոր մտանիցէ : Եւ ասասջիք ցտանուտէրն ասէ , Վարդապետն ասէ քեզ , ո՞ւր է իջաւանն , յորում զՊասեքն ուտիցեմ աշակերտօքս հանդերձ : Եւ նա ցուցցէ ձեզ վերնատուն մի մեծ զարդարեալ՝ և անդ պատրաստեսջի՛ք : Եւ չոգացեալ գտին , որպէս և ասաց նոցա , և պատրաստեցին զՊասեքն : Եւ իբրև ժամ եղև , բազմեցաւ , և երկոտասան Առաքեալքն ընդ նմա : Եւ ասէ ցնոսա . ցանկութեամբ ցանկացայ զայս Պասեք ուտել ընդ ձեզ՝ մինչ չև չարչարեալ իցեմ : Բայց ասեմ ձեզ , թէ ոչ ևս կերայց ՚ի նմանէ՝ մինչև լցցի յարքայութեան Այ : Եւ ընկալեալ բաժակ գոհացաւ , և ասէ՝ Առէք զայդ՝ և բաժանեցէք ՚ի ձեզ : Ասեմ ձեզ՝ թէ յայսմ հետէ ոչ արբից ՚ի բերոյ այգւոյ՝ մինչև եկեսցէ արքայութիւն Այ :

Եւ

Եւ առեալ հաց գոհացաւ , և եբեկ՝ և ետ նոցա՝ ասելով . Այս է մարմին իմ , որ վասն ձեր տանիմ , զայս արասջիք ի յիմ յիշատակի : Նմանապէս և զբաժակն յետ ընթրեացն ասելով : Այս բաժակ է՝ նոր ուխտ ՚ի յիմ արիւն որ վասն ձեր հեղանի : Բայց ահաւասիկ ձեռն մատնչի իմոյ ընդ իս է ՚ի սեղանն : Եւ որդի մարդոյ , ըստ սահմանելոյն երթայ . բայց վայ մարդոյն այնմիկ յորմէ ձեռն մատնեսցի : Եւ նոքա սկսան խնդրել ընդ միմեանս թէ ով իցէ ՚ի նոցանէ՝ որ զայն գործելոց իցէ : Եւ եղև հակառակութիւն ՚ի մէջ նոցա , թէ ով ՚ի նոցանէ համարիցի դոլ մեծագոյն : Եւ ասաց ցնոսա , Թագաւորք Ազգաց տիրեն նոցա , և որք իշխեն նոցա՝ բարերարք կոչին : Այլ դուք ոչ այնպէս , այլ որ մեծագոյնն է՝ ՚ի ձեզ՝ եղիցի իբրև զկրտսերն , և որ առաջնորդ է իբրև զպաշտօնեայն : Քանզի ո՞վ է՝ մեծագոյն , բազմականն եթէ սպասաւորն , ոչ ապաքէն բազմականն . բայց ես եմ՝ ՚ի միջի ձերում՝ իբրև սպասաւոր : Եւ դուք էք՝ որք կացէք ընդ իս ՚ի փորձութիւնս իմս : Եւ ես

ուխ֊

ուխտեմ ձեզ՝ որպէս Հայր իմ ուխտեաց ինձ արքայութիւն : Զի ուտիցէք, և ըմպիցէք 'ի սեղանի իմ՝ յարքայութեան իմում. և նստիջիք 'ի վերայ աթոռոց դատել զերկոտասան ազգն Իսրայէլի : Եւ ասէ Տր. Սիմոն, Սիմոն, ահա սատանայ խնդրեաց զձեզ խարբալել իբրև զցորեան : Այլ ես աղաչեցի վասն քո՝ զի մի՛ պակասեսցի հաւատ քո, և դու երբեմն դարձեալ՝ հաստատեա՛ զեղբարս քո : Եւ նա ասաց ցնա. Տր. ընդ քեզ պատրաստ եմ և 'ի բանտ և 'ի մահ երթալ : Եւ նա ասաց ցնա. ասեմ քեզ Պետրէ, չիցէ այսօր հաւու խօսել՝ մինչ երիցս ուրասցիս զիս չգիտել : Եւ ասաց ցնոսա. յորժամ առաքեցի զձեզ առանց քսակի՝ և մախաղի՝ և կօշկաց՝ մի՛թէ պակասեցաւ ինչ ձեզ : Եւ նոքա ասացին՝ ոչ ինչ : ուրեմն ասաց նոցա, այլ այժմ որ ունի քսակ բարձցէ՝ նոյնպէս և մախաղ, և որ ոչն ունի՝ վաճառեսցէ զհանդերձ իւր՝ և գնեսցէ սուսեր : Ասեմ ձեզ, զի այս ևս որ գրեալ է՝ պարտ է զի կատարեսցի յիս, և ընդ անօրէնս համարեցաւ. զի որ վասն իմ ինչ

Են

է՝ կատարած ունի ։ Եւ նոքա ա-
սացին . Տէր՝ աՀաւասիկ են աստ
երկու սուսերք . և նա ասաց ցնո-
սա բաւական է ։ Եւ ելեալ
գնայր ըստ սովորութեան ՚ի լե-
առն ձիթենեաց . գնային զՀետ
նորա և աշակերտքն ։ Իբրև եՀաս
՚ի տեղին , ասաց ցնոսա . յաղօթս
կացէք չմտանել ՚ի փորձութիւն ։
Եւ ինքն մեկնեցաւ ՚ի նոցանէ
իբրև քարընկեց մի , և եդ ծունր
կայր յաղօթս . Եւ ասէր՝ Հայր
եթէ կամիս՝ անցո զբաժակս զայս
յինէն . բայց ոչ իմ կամքս այլ քոյդ
լիցի ։ Եւ երևեցաւ նմա Հրեշ-
տակ յերկնից՝ և զօրացուցանէր
զնա , և էր ՚ի տագնապի , և
մտադիւրութբ եւս կայր յաղօթս ։
Եւ եղեն քրտունք նորա իբրև
թրոմբք արեան , Հոսեալ յեր-
կիր ։ Եւ մինչ յարուցեալ էր
յաղօթիցն , և եկեալ առ աշակեր-
տսն , եգիտ զնոսա ՚ի քուն ՚ի
տրտմութենէն ։ Եւ ասէ ցնոսա .
զի՞ ննջէք . արիք , կացէք յա-
ղօթս՝ զի մի մտանիցէք ՚ի փոր-
ձութիւն ։ Եւ մինչդեռ նա խօսէր,
աՀաւասիկ ամբոխ , և որ կոչէրն
Յուդա մի յերկոտասանիցն առա-
ջնորդէր նոցա . մերձեցաւ Յի-
սու

զի համբուրեսցէ զնա ։ Իսկ Յս
ասաց ցնա՝ Յուդա՛, համբուրիւ
մատնես զորդի մարդոյ ։ Իբրեւ
տեսին, որք զնովաւն էին՝ որ ինչ
եղեւ · ասացին ցնա · Տէ՛ր, եթէ
հարցուք զնոսա սրով ։ Եւ է-
հար մի ոմն 'ի նոցանէ զքահանա-
յապետին ծառայ, և ի բաց եհան
զաջոյ ունկն նորա ։ Պատասխա-
նի ետ Յս՛ և ասէ, թոյլ տուք
մինչև ցայդ վայր, և մատուցեալ
յունկն նորա բժշկեաց զնա ։ Եւ
ասաց Յս ցեկեալսն 'ի վերայ նորա
զքահանայապետսն և զիշխանսն
տաճարին՝ և զծերս · իբրև 'ի վե-
րայ աւազակի ելէք սուսերօք և
բրօք ։ Մինչ հանապազ ընդ
ձեզ էի 'ի տաճարին, և ոչ ձգե-
ցիք ձեռս յիս, այլ այս է՛ ձեր
ժամ, և իշխանութիւն խաւարի ։
Եւ կալեալ զնա ածին 'ի տուն քա-
հանայապետին, իսկ Պետրոս եր-
թայր զհետ 'ի հեռաստանէ ։ Իբրև
լուցին զկրակ 'ի մէջ գաւթին, և
նստան շուրջ · էր Պետրոս 'ի մէջ
նոցա ։ զոր մինչ տեսանէր աղախին
մին որ 'նստէր առ լոյսն · հայեցաւ
ընդ նա և ասաց, և սա ընդ նմա
էր՝ ։ Իսկ Պետրոս ուրացաւ զնա
և ասէ · ոչ ճանաչեմ՛ զնա կին դու ։

Եւ

Եւ յետ սակաւ միոյ այլ ոմն տե-
սանելով զնա ասաց, և դու ՚ի
նոցանէ ես. և Պետրոս ասէ՝ այր
դու չեմ: Եւ իբրև ժամ մի եղեալ
՚ի միջոյ, այլ ոմն պնդէր և ասէր-
ստուգիւ և սա ընդ նմա էր, քանզի
Գալիլեացի է: Եւ ասէ Պետրոս,
այր դու, չգիտեմ զինչ խօսիս:
և առժամայն մինչ դեռ զայն ա-
սէր՝ խօսեցաւ հաւ: Դարձաւ
Տէր, և հայեցաւ ՚ի Պետրոս, և
յիշեաց Պետրոս զբանն Տեառն, որ-
պէս ասացեալ էր նմա թէ մինչ
չև հաւ խօսեալ իցէ, երիցս
ուրասցիս զիս: Եւ ելեալ ար-
տաքս Պետրոս լայր դառնապէս:
Եւ արքն, որք ունէին զնա,
այպն առնէին զնմանէ. և հարկա-
նէին: Եւ քօղեցին զնա և ածա-
ծէին զերեսս նորա. և հարցա-
նէին զնա և ասէին. Մարգարէա-
ցի՛ր՝ ով է որ եհար զքեզ: Եւ
այլ բազում ինչ հայհոյութիւն խօ-
սէին ՚ի նա: Եւ իբրև այգ եղև,
ժողովեցան ծերակոյտ ժողովրդեա-
նն, և քահանայապետքն, և
դպիրք. և ածին զնա յատեանն
իւրեանց. և ասեն, Թէ դու ես
Քրիստոսն, ասա մեզ: Ասէ ցնոսա.
Եթէ ասացից ձեզ՝ ոչ հաւատա-

տայք

տանիցիս ինձ ։ Եւ եթէ հարցանէք ինչ զձեզ՝ չասէք ինձ պատասխանի, կամ արձակիցէք ։ Բայց յայսմհետէ նստցի որդի մարդոյ ընդ աջմէ զօրութեանն Այ ։ Եւ ասացին ամենեքեան . ապա դու ես Որդին Այ, և նա ասէ ցնոսա, դուք ասէք թէ ես եմ ։ Եւ նոքա ասացին, զինչ եւս պիտոյ է՝ մեզ վկայութեան, զի մեզէն լուաք ի բերանոյ դորա ։ Եւ յարուցեալ ամենայն բազմութիւն նոցա, ածին զնա առ Պիղատոս ։ Եւ սկսան չարախօս լինել զնմանէ ասելով ։ Գտաք զսա, զի թիւրէր զազգս մեր ։ և արգելոյր ի տալոյ հարկս Կայսեր . և ասէր զանձնէ՝ թէ ինքն է՝ Քս Թագաւոր ։ Իսկ Պիղատոս եհարց զնա ասելով Դու ես Թագաւորն Հրէից ։ Նա պատասխանեալ ասէ . դու ասես ։ Եւ Պիղատոս ասէ ցքահանայապետսն և ցամբոխն ։ գտանեմ ինչ վնաս յառնդ յայդմիկ ։ Եւ նոքա սաստկանային և ասէին, եթէ խռովէ զժողովուրդս . ուսուցանելով ամենայն Հրէաստան, սկսեալ ի Գալիլեէ մինչև ցայսր ։ Իսկ Պիղատոս իբրև լուաւ զԳալիլեէ, եհարց

եհաս եւ եթէ Գաղղիացւոյն իցէ այսպէս: եւ իբրեւ զխաւս եթէ ՚յիշխանութ-եան Հերովդէսի է, ետ առնել զնա առ Հերովդէս, որ եւ նա Յերու-սաղէմ էր ՚յաւուրսն յայնոսիկ: Եւ Հերովդէս իբրեւ ետես զՅիսուս, ուրախ եղեւ յոյժ. զի ցանկայր ՚ի բազում ժամանակաց տեսանել զնա. վասն լսելոյ էր բազում ինչ զնմանէ. եւ ակնունէր ՚նշան ինչ լինել տեսանել ՚ի նմանէ: Հար-ցանէր զնա բանիւք բազմօք. եւ նա ոչ ինչ տայր նմա պատասխանի: Կային քահանայապետքն եւ դպիրքն եւ ստէպ ստէպ չարախօսէին զնմա-նէ: Արհամարհեաց զնա եւ Հե-րովդէս հանդերձ իւրովք զաւրակա-նօքն, եւ այպն արարեալ եզգեց զնովաւ հանդերձս սպիտակս, եւ ետ տանել անդրէն առ Պիղատոս: Եւ եղեն բարեկամք Հերովդէս եւ Պիղատոս յաւուր յայնմիկ. քանզի յառաջ թշնամութիւն մեծ էր միմեանց: Իսկ Պիղատոս կոչեաց զքահանայա-պետսն, եւ զիշխանսն, եւ զժողո-վուրդն: Եւ ասաց ցնոսա, ածէք առ իս զայրդ զայդ իբրեւ զխոտորեցուցիչ ժողովրդեանն, եւ ահաւասիկ ես առաջի ձեր հար-ցաքննեցի, ոչ ինչ պատճառ գտանեմ

յառն

՚ի մտն յայսմիկ՝ ՚ի այնպանէ գորո-
ծոյ չարչարանօքս զդմանէ :
Այլ և ոչ Հերովէս , քանզի ա-
ռաքեալ զձեզ առ նա , և ար-
ձեզէն մահու արժանի է՝ գործեալ
դորա : Խրատեցից ուրեմն զդա ,
և արձակեցից : Զի հարկ էր
մի բան ամուր տօնի արձակել
նոցա : Եւ աղաղակեաց ամենայն
ամբոխն խմբովին ասելով Բարձ
զդա և արձակեա մեզ զԲա-
րաբբայ : Որ էր վասն խռովու-
թեան իրիք եղելոյ ՚ի քաղաքին և
սպանութեան մնալով ՚ի բանտ :
Եւ դարձեալ Պիղատոս խօսեցա-
ւ ընդ նոսա կամելով արձակել զՅս :
Իսկ նոքա անդրէն աղաղակեին և
ասէին ՚ի խաչ հան ՚ի խաչ հան
զդա : Եւ նա երիցս անգամ ցնոսա
զինչ չար արար սա : զոչինչ
պատճառ մահու գտանեմ ՚ի սմա :
Խրատեցից ուրեմն զդա , և ար-
ձակեցից : Եւ նոքա ստիպէին
մեծամեծ ձայնիւ , և խնդրէին զնա ՚ի
խաչ հանել , և զօրանային բար-
բառք նոցա : Եւ Պիղատոս հա-
ճեցաւ առնել զխնդրուածս նո-
ցա : Արձակեաց նոցա զԲարաբ-
բայն , զոր վասն խռովութեան և
սպանութեան արկեալ էր ՚ի բանտ՝

զոր

զոր խնդրէին , և զՅս մատնեաց
կամաց նոցա : Եւ իբրև տանէին
զնա ըմբռնեցին զոմն Սիմոն Կիւ_
րենացի որ գայր յագարակէ . եդին
ի վերայ նորա զխաչն բառնալ զհետ
Յի : Եւ երթայր զհետ նորա
բազում ամբոխ ժողովրդեան ,
և կանանց . որք կոծէին , և ողբա_
յին զնա : Եւ դարձաւ Յս առ
նոսա ասաց : Դստերք Երուսաղեմի
մի լայք ի վերայ իմ , այլ լացէք ի
վերայ անձանց և ի վերայ որդւոց
ձերոց : Զի ահա եկեսցեն աւուրք
յորս ասիցեն : Երանի ամլոց և
որովայնից որ ոչ ծնան , և ստե_
անց . որք ոչ դիեցուցին : Յայն_
ժամ սկսանիցին ասել լերանց թէ
անկերուք ի վերայ մեր , և բլրոց
թէ ծածկեցէք զմեզ : Զի եթէ
ընդ փայտ դալար զայս առնեն ,
ընդ չորն զինչ լինիցի : Ածէին և
այլ երկուս չարագործս , սպանա_
նել ընդ նմա : Իբրև չոգան ի տե_
ղին կոչեցեալ Գագաթն . անդ
խաչեցին զնա : և զչարագործսն
զմին ընդ աջմէ և զմիւսն ընդ_
ձախմէ : Իսկ Յս ասէր . Հայր ,
թող դոցա , զի ոչ գիտեն զինչ
գործեն , և բաժանեալ զհանդեր_
ձս նորա արկին վիճակս : Եւ կայր
ժո_

ժողովուրդն հայեցեալ ։ անդոս-
նէին զնա և իշխանքն հանդերձ
նոքօք՝ և ասէին ։ զայլս ապրեցոյց ,
ապրեցուսցէ և զանձն եթէ դա է՛
Քս ․ Այլ ընտրեալն ։ Այպն
առնէին զնա և զինուորքն ։ Եկեալ
առաջի մատուցանէին նմա քացախ ։
Եւ ասէին․ Եթէ դու ես Թագաւո-
րն Հրէից՝ փրկեա՛ զքեզ ։ Եւ
էր մակագիր գրեալ 'ի վերայ նո-
րա ․ գրով Յունարէն , Լատինե-
րէն , և Եբրայեցերէն ․ Սա է
Արքայն Հրէից ։ Իսկ միւսն 'ի
կախելոց աւազակացն հայհոյէր
զնա , և ասէր ․ Եթէ դու ես Քսն ։
փրկեա՛ զանձն քո , և զմեզ ։ Եւ
Պատասխանեալ միւսն սաստէր
նմա և ասէր ․ և ոչ դու երկնչիս
յԱծ՝ զի 'ի նմին պատժի կաս ։
Եւ մեք յիրաւի արդարապէս , զի
արժանի որոց գործեցաքն՝ առ-
նումք ․ և սա աւելորդ ինչ ոչ գոր-
ծեաց ։ Եւ ասէր ց Յս ․ յիշեա
զիս Տր՝ յորժամ գաս յարքա-
յութն քո ։ Եւ ասաց ցնա Յս ։
Ամէն ասեմ քեզ ․ Այսօր ընդ իս
լինիս 'ի դրախտին ։ Եւ էր իբրև
վեցերորդ ժամ ․ և խաւար եղև
'ի վերայ ամենայն երկրի մինչև
ցիններորդ ժամ ։ և խաւարեցա-

արև

արեգակն : Եւ հերձաւ վարագոյր տաճարին ընդ մէջ : Եւ կարդա_ ցաւ Յս ՚ի ձայն մեծ՝ ասէ : Հայր՝ ՚ի ձեռս քո աւանդեմ զոգի իմ : և զայս ասացեալ՝ եհան զոգի : Եւ տեսեալ հարիւրապետին՝ որ ինչ եղեւ՝ փառաւոր արար զԱծ՝ և ասէ , արդարեւ այրս այս արդար էր : Եւ ամենայն ամբոխին նոցա որք ՚ի միասին ամփոփեալին , և տեսա_ նէին զանելիքն զայն՝ և զօրըն . բախէին զկուրծս՝ իւրեանց և դառնային : Կային և ամենայն ծա_ նօթքն նորա ՚ի հեռաստանէ : և կանայք , որք եկեալ էին զհետ նորա ՚ի Գալիլեէ՝ տեսանէին զայն :

Եւ ահա այր մի անուամբ Յովսէփ , որ էր նախարար՝ այր բարե_ գործ և արդար : Սա չէր միաբա_ նեալ ընդ խորհուրդս և ընդ գոր_ ծս նոցա : Յարեմաթեա քաղաքէ Հրէից : որ և ինքն իսկ ակնկալու էր արքայութեան Այ : Սա մատուցեալ առ Պիղատոս և խնդրեաց զմար_ մինն Յի : Եւ իջուցեալ զնա պատա_ տեաց սպիտակ կտաւով : և եդ ՚ի կռածոյ գերեզմանի . ուր չէր բնաւ ոք եդեալ :

ՍԲ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ·

ՉԱՐՉԱՐԱՆՔ ՏԵԱՌՆ

Մերոյ Յի Քի ըստ Յո-հաննու. գլուխ ԺԸ

Յայնմ ժամանակին: Ել Յս, աշակերտօքն հան-դերձ յայնկոյս ձո-րոյն կեդրոնի. ուր էր պարտէզ, յոր եմուտ ինքն եւ աշա-կերտքն իւր: Գիտէր եւ Յուդաս, որ զնա մատնելոց էր՝ զտեղին: զի բազում անգամ ժողովեալ էր անդր Յս աշակերտօքն հանդերձ: Եւ Յուդայի առեալ ընդ իւր զգունդն եւ 'ի քահանայապետիցն եւ 'ի փարիսեցւոցն սպասաւորս, գայ անդր ջահիւք՝ եւ լապտերօք՝ եւ զինուք: Իսկ Յս գիտէր զամենայն եկեալ 'ի վերայ նո-րա, ել եւ ասաց ցնոսա: զո՞ խնդ-րէք: Պատասխանի ետուն նմա զՅս Նազովրեցի: ասէ ցնոսա Յս, Ես եմ: կայր ընդ նոսա եւ Յուդաս՝ որ մատնելոցն զնա: Իբրեւ ասաց ցնոսա՝ Թէ Ես եմ, յետս յետս չո-

ցան՝ և անկան գետնի : Դար-
ձեալ եհարց զնոսա : զո՞ խնդրէք
նոքա ասացին , զՅս̄ Նազովրեցի :
Պատասխանի ետ նոցա Յս̄՝ ասա-
ցի ձեզ թէ ես եմ : արդ՝ եթէ
զիս խնդրէք՝ թոյլ տուք դոցա եր-
թալ : Զի լցցի բանն՝ զոր ասաց ,
թէ զոր ետուր ինձ՝ ոչ կորուսի
ի նոցանէ և ոչ զոք : Իսկ Սիմոն
Պետրոս քանզի ունէր սուր ,
ձգեաց զնա , և եհար զքահանա-
յապետին ծառայ՝ և եհատ զա-
կանջն նորա զաջոյ : և էր անուն
ծառային Մաղքոս : Ասաց ուրեմն
Յս̄ ցՊետրոս : արկ զսուրդ ան-
դրէն ի պատեան իւր : զԲա-
ժակն , զոր ետ ինձ Հայր՝ ոչ ըմ-
պիցեմ զնա : Իսկ զօրն ,
և հազարապետն , և սպասաւորքն
Հրէից կալան զՅս̄ և կապեցին
զնա : Եւ ածին զնա նախ առ
Աննա որ էր աներ Կայիափայի :
որ քահանայապետն էր տարւոյն
այնորիկ : Եւ այն Կայիափայ էր՝
որ խրատն ետ Հրէից : եթէ լաւ
է՝ առն միում մեռանել վասն ժո-
ղովրդեանն : Եւ երթային զհետ
նորա Սիմոն Պետրոս՝ և միւս ա-
շակերտն : և աշակերտն այն քան-
զի ծանօթ էր քահանայապետին՝

եմուտ

եմուտ ընդ Յի՛ 'ի գաւիթ քահա_
նայապետին : Եւ Պետրոս կայր
առ դրանն արտաքոյ : Ել միւս
աշակերտն որ էր ծանօթ քահա_
նայապետին՝ և ասաց դռնապանին
և եմոյծ 'ի ներքս զՊետրոս :
Ասէ աղախինն այն որ դռնա_
պանն էր՝ ցՊետրոս : Միթէ և
դու յաշակերտաց առնն այնորիկ
իցես : և նա ասէ՝ ոչ եմ : Կային
անդ ծառայքն և սպասաւորքն խա_
րոյկ արկեալ՝ քանզի ցուրտ էր՝ և
ջեռնուին : կայր ընդ նոսա և Պե_
տրոս և ջեռնոյր : Եւ քահանա_
յապետն եհարց զՅս՝ վասն աշա_
կերտացն՝ և վասն վարդապետու_
թեանն նորա : Պատասխանի ետ նմա
Յս : Ես յայտնապէս խօսեցայ
յաշխարհի : Ես յամենայն ժամ
ուսուցի 'ի ժողովրդեանն . և 'ի
տաճարին անդ՝ ուր ամենայն Հրէ_
այքն ժողովեալ էին. և 'ի ծածուկ
ինչ ոչ խօսեցայ : Զի՞ հարցանես
զիս . հարց զայնոսիկ՝ որք լուանն,
թէ զի՞նչ խօսեցայ ընդ նոսա : ահա_
ւասիկ նոքա գիտեն զինչ խօսեցայ
ես : Իբրև զայս ասաց . միոյն
'ի սպասաւորացն՝ որ անդ կայր .
եհար ապտակ Յի՝ և ասէ : այդ_
պէս պատասխանի տաս քահանա_

յարգեանց ։ Եւ Յիս ասէ ցնա ։
եթէ չար ինչ խօսեցայ՝ վկայեա
վասն չարին ։ Իսկ եթէ բարի ,
ընդէ՞ր հարկանես զիս ։ Եւ առա–
քեաց զնա Աննաս կապեալ առ Կայ–
իափայ քահանայապետն ։ Եւ Սիմոն
Պետրոս կայր անդ՝ և ջեռնոյր ։
ասացին ուրեմն ցնա. մի՞թէ և դու
յաշակերտաց նորա իցես ։
նա ուրացաւ և ասէ՝ ոչ եմ ։
Եւ ասէ մի ի ծառայից քա–
հանայապետին՝ ազգական այնո–
րիկ՝ զորոյ զունկն եհատ Պետ–
րոս ։ ոչ ես քեզ տեսի ընդ ի
պարտիզին ընդ նմա ։ Դարձ–
եալ ուրացաւ Պետրոս , և վաղ–
վաղակի հաւ խօսեցաւ ։ Եւ ածեն
զՅիսուս ի Կայիափայ յատեան
դատաւորին , և էր առաւօտ ։
և նոքա ոչ մտին յապարանսն , զի
մի պղծեսցին ։ այլ զի ուտիցեն
զՊասեքն ։ Ել առ նոսա Պիղատոս
արտաքս՝ և ասէ ։ զի՞նչ չարախօս–
ութիւն մատուցանէք զառնէդ զա–
յդմանէ ։ Պատասխանեցին և ասեն
ցնա ։ եթէ չէր չարագործ
այրն այն , ապա ոչ մատնէաք
զնա քեզ ։ Ասէ ցնոսա Պիղատոս ,
առէք զնա դուք , և ըստ ձերոց
օրինացն դատեցէք զնա ։ Ասացին
ցնա

ցնա Հրէայքն , Մեզ ոչ է արժան
սպանանել զոք : Զի բանն Յի.
զոր ասաց՝ նշանակելով՝ թէ որով
մահուամբ մեռանելոց իցէ : Եմուտ
դարձեալ՝ յապարանսն Պիղա-
տոս , կոչեաց զՅս՛ եւ ասէ ցնա :
Դու ես թագաւորն Հրէից :
Պատասխանի ետ Յս՛ . Ինքնին ա-
սես՝ եթէ այլք ասացին քեզ զինէն :
Պատասխանի ետ Պիղա-
տոս , միթէ եւ ես Հրեայ իցեմ :
Ազգն քո եւ քահանայապետքն մատ-
նեցին զքեզ ինձ : զի՞նչ գործե-
ցեր : Պատասխանի ետ
Յս՛ , իմ Արքայութիւն չէ յայսմ աշ-
խարհէ : եթէ յաշխարհէ աստի
էր արքայութիւնն իմ , սպասաւորքն
իմ մարտնչէին արդեօք՝ զի մի
մատնեցայց Հրէից : բայց արդ
թագաւորութիւնն իմ չէ՛ աստի :
Ասէ [illegible] ցնա Պի-
ղատոս : ապա ուրեմն արքայ ես իսկ .
թագաւոր ես դու : պատասխանի
ետ Յս՛ . Դու ասես թէ
թագաւոր եմ ես : Ես յայդ իսկ
ծնեալ եմ , եւ ի դորին իսկ եկեալ
եմ յաշխարհ՝ զի վկայեցից ճշմար-
տութեան : ամենայն որ ի ճշմար-
տութենէ է՝ լսէ բարբառոյ իմոյ :
Ասէ ցնա Պիղատոս : զի՞նչ է

Ճշմարտութեն ։ զայս ինքն ասաց,
դարձեալ ել առ Հրէայսն՝ և ասէ
ցնոսա ։ Ես՝ և ոչ մի ինչ պատ_
ճառս գտանեմ ՚ի նմա ։ Բայց է
ձեր սովորութիւն, որ զմի ար_
ձակեցից ձեզ ՚ի զատկին, արդ
կամիք՝ զի արձակեցից ձեզ զթա_
գաւորն Հրէից ։ Աղաղակեցին
ապա դարձեալ ամենեքեան՝ ա_
սելով ։ Մի՛ զդա այլ զԲարաբբայ,
և էր Բարաբբայն այն աւազակ ։
Յայնժամ էառ Պիղատոս զՅս̃՝ և
գանեհար ։ Եւ զինուորացն պսա_
կեալ զպսակ ՚ի փշոց՝ եդին ՚ի
գլուխ նորա, և զգեցուցին նմա
զհանդերձ ծիրանին ։ Եւ գային
առ նա, և ասէին, ողջ՛ լեր Արքայ
Հրէից ։ և տային նմա ապտակս ։
Ել դարձեալ Պիղատոս արտաքս՝
և ասէ ցնոսա ։ Ահա ածեմ զնա
արտաքս առ ձեզ ։ զի գիտասջիք
թէ ես պատճառս ինչ ՚ի նմա ոչ
գտանեմ ։ (Ել Յս̃ արտաքս ․ և
ունէր զպսակն ՚ի փշոց և զհանդերձ
ծիրանին ։) և ասէ ցնոսա ։ Ահա
մարդ ։ Իբրև տեսին զնա քա_
հանայապետքն և սպասաւորքն ․
աղաղակ բարձին ասելով ․ ՚ի
խաչ հան ․ ՚ի խաչ հան զդա ։ ասէ
ցնոսա Պիղատոս ։ առէք զդա ՚ի
ձեզ,

ձեզ , և ձեզէն հանէք ՚ի խաչ : զի
ես ՚ի դմա պատճառ ինչ ոչ գտա-
նեմ : Պատասխանի ետուն նմա
հրէայքն : Մեք օրէնս ունիմք , և
ըստ օրինաց պարտի մեռանել :
զի զանձն իւր Որդի ԱՅ ա-
րար : Իբրև լուաւ զբանս զայս
Պիղատոս , առաւել երկեաւ :
Եմուտ դարձեալ անդրէն յապա-
րանսն , և ասաց ցՅս : ուստի ես
դու . և Յս ոչ ետ նմա պատաս-
խանի : Ասէ ցնա Պիղատոս , ընդ
իս ոչ խօսիս : ոչ գիտես եթէ իշ-
խանութիւն ունիմ հանել զքեզ ՚ի
խաչ , և իշխանութիւն ունիմ ար-
ձակել զքեզ : Պատասխանի ետ
Յս . ոչ ունէիր դու իշխանութիւն
՚ի վերայ իմ , և ոչ մի . եթէ ոչ էր
տուեալ քեզ ՚ի վերուստ : վասն
այսորիկ որ մատնեացն զիս քեզ՝ նո-
րա մեծագոյն մեղք են : Յայսմ հե-
տէ Պիղատոս խնդրէր արձակել
զնա , և Հրէայքն աղաղակէին ,
և ասէին . եթէ զդա արձակես՝
չես բարեկամ՝ կայսեր : քանզի
ամենայն որ որ՝ թագաւոր առնէ
զանձն իւր . հակառակ է կայսեր :
Իսկ Պիղատոս իբրև լուաւ զբանս
զայս , եհան զՅս արտաքս . և նըս-
տաւ ՚ի վերայ բեմին . ՚ի տեղւոջն որ

կուսէր Աստուածածնի , և երրորդ_
ցերէն Կարապետա : էր մեծ որ_
բունն գոմին : Եւ եր ծով լինե_
լեցուցող , և ամէն չհրեշտակն , ամե_
նապահար ձեր ցաւեղ : Եւ նորա
առաքեալքն , բայց ի մէջ , բայց
ի մէջ և հանն զոր ի խաչ : ամէն
յանուն Պիղատոսի , Եւ զ Քրիստո_
սոյց ձեր ի խաչ հանեցին : որ_
պատասխանի եսուան բարձրացուցե_
ալն : չէր մեր Քրիստոսի բայց
ի Կոյսերն : Յարեաւ նա զեա ի
ձեռաց նոցա , զի ի խաչ եհանեցին :
Եւ ամեն զՅս և ամենին : և
բարձեալ էր իրեններ զհանգստեա_
յնին , և եւ ի աջոյն որ ամէն Գա_
բրիէլն , և Երրորդութեան Հոգւո_
յն : Որ և ի խաչ խաչ հանեցին
զնա : և բազ նմա երկուս եւ այլ
ամենայն և ասաց , և ի մէջն զՅս :
Պարեաց և մարդկանց Պիղատոս , և
եւ ի մէջոյն խաչին , և եր զերեալ
Յս Նազովրեցի Քրիստոսի Հրեից :
Զայն մարդկանն ընթերցին բա_
զումք ի Հրէից : զի մօտ էր ի քա_
ղաք տեղւոյն ուր խաչեցաւն
Յս . և էր գրեալ Եբրայեցերէն ,
Յունարէն , և Լատիներէն : Ասէին
զ Պիղատոս քահանայապետքն Հր_
էից : մի գրեր Թագաւոր Հրէ_
ից .

էր . այլ յետ ինքն առաջ Թադէոսոր
եւ՛ Հրէից : Պատասխանի եւս
Փիլիպոսի , զոր ինչ գրեցի՛ գրե֊
ցի : Իսկ զինուորքն իբրեւ հանին
՚ի խաչ զՅիսուս , առին զհանդերձսն
նորա , (եւ արարին չորս մասունս ,
իւրաքանչիւր զինուորի մասն) եւ
զպատմուճանն : Իսկ պատմուճանն՛
անկար էր առ ի վերուստ , ՚ի
վերայ անկանելեաւ ամենեւին .
Ասեն ցմիմեանս , մի՛ պատռես֊
ցուք զդա , այլ արկցուք
վիճակս ՚ի վերայ դորա՝ ում եւ
ելցէ . զի բանն կատարեսցի որ ասէ ,
բաժանեցին զհանդերձս իմ՝ յիւ֊
րեանս , եւ ՚ի վերայ պատմուճանի
իմոյ արկին վիճակ : Եւ զինուորքն
արարին զայս ինչ գործեցին : Եւ
կային առ խաչին Յիսուսի մայր նորա ,
եւ քոյր մօր նորա Մարիամ Կղեոպա֊
յայ , եւ Մարիամ Մագդաղենացի :
Յիսուս իբրեւ ետես զմայրն եւ զաշա֊
կերտն , զոր սիրէր , զի կայր մօտ ,
ասէ ցմայրն իւր , Կին դու , ահա
որդի քո : Ապա ասէ ցաշակերտն ,
ահա մայր քո , եւ յայնմ ժամանակէ
էառ աշակերտն զնա առ իւր :
Յետ այսորիկ գիտաց Յիսուս , եթէ
ամենայն ինչ կատարեալ է՛ , զի
կատարեսցի գիրն , ասէ , ծա֊

բանիւք : Եւ անդ կայր աման նոյն ըն՝ բազմօք, և նոցա ազատնցեալ բազմօք ընդ եղեալ՝ չարչեղեալ զինւոր զարդի մատուցին ՚ի բերան նորա : Երբե եւա Յօ զբազմին առաջ կատարեալ է, և խոնարհեցուցեալ զգլուխն աւանդեաց զոգին : Իսկ հրեայքն (քանզի Ուրբաթ էր) զի մի անդէն ՚ի խաչին ագանիցին մարմինքն մինչև ցշաբաթն. (զի էր օր մեծ շաբաթուն այնորիկ .) աղաչեցին զՊիղատոս, զի խորտակեսցեն զբարձս նոցա, և բարձցին : Եւ եկին զինուորքն, և զառաջնոյն խորտակեցին զբարձս : Նոյնպէս և զմիւսոյն որ ընդ նմա ՚ի խաչն ելեալ էր : Բայց յերբ եկին առ Յօ, և տեսին՝ զի այն նոյն մեռեալ էր, ոչ խորտակեցին զբարձս նորա : Այլ միոյն ՚ի զինուորացն տիգաւ եհար զկողս նորա, և վաղվաղակի ել արիւն, և ջուր . Եւ որ ետեսն, վկայեաց, և ճշմարիտ է՝ վկայութիւն նորա, և նա գիտէ եթէ ճշմարիտ ասէ, զի և դուք հաւատասջիք : Այս եղեւ՝ զի գիրն գրածն, ասէ մի՝ փշրեսցի ՚ի նմանէ : Եւ դարձեալ

միւս

մեր գրածն ասէ , եթէ հայեսցին ի նա յոր խոցեցինն :

Յետ այսորիկ աղաչեաց զՊիղատոս Յովսէփ , որ Յարիմաթեայ՝ բանզի աշակերտ էր Յի , ի ծածուկ՝ վասն ահին Հրէից : զի բարձցէ զմարմինն Յի , և եթող Պիղատոս . եկն ուրեմն և եբարձ զմարմինն Յի : Եկն և Նիկոդեմոս որ եկեալն էր առ Յս ի գիշերի զառաջինն , և եբեր զմուռս խառն ընդ հալուէս , իբրև լտերս հարիւր : Առին ուրեմն զմարմինն Յի , և պատեցին կտանօք և խնկօք համեմեօք : որպէս օրէն է Հրէից թաղել : Եւ էր ի տեղւոջն յորում խաչեցաւ՝ պարտէզ : և ի պարտիզին անդ գերեզման նոր , յորում ո՛չ ոք երբէք էր եդեալ : Անդ վասն ուրբաթուն Հրէից՝ զի մօտ էր գերեզմանն՝ եդին զՅս :

Դաւանութիւն սրբոյն Աթանասի.

Որ ոք կամիցի փրկիլ յառաջ քան զամենայն · հարկէ ունել զընդհանուր ուղղափառս :

Զոր թէ ոք ոչ պահեսցէ ամբողջ և անարատ, առանց կասկածեաց կորիցէ յաւիտեան :

Իսկ հաւատն ուղղափառ այս է՝ զի երկրպագեսցուք զմի Ած ՚ի յերրորդութիւն և զԵրրորդութիւնն ՚ի մի Ածութիւն :

Ոչ շփոթելով զանձինսն, և ոչ բաժանելով զգոյացութիւն :

Զի այլ է՝ անձն Հօր, այլ Որդւոյ, այլ Հոգւոյն սրբոյ :

Բայց Հօր, և Որդւոյ, և Հոգւոյն սրբոյ, մի է՝ Ածութիւն, հաւասար փառք, և համայաւիտենական մեծափառութիւն :

Որպէս Հայր՝ նոյնպէս Որդի, նոյնպէս Հոգին սբ :

Անստեղծ Հայր · անստեղծ Որդի, անստեղծ Հոգին սբ :

Անչափ Հայր, անչափ Որդի, անչափ Հոգին սբ :

Յաւիտենական Հայր, յաւիտենական Որդի, յաւիտենական Հոգին սբ :

Բայց ոչ երեք յաւիտենականք , այլ մի յաւիտենական ։

Որպէս և ոչ երեք անստեղծք , և ոչ երեք անչափք , այլ մի անստեղծ , և մի անչափ ։

Նմանապէս ամենակարող Հայր , ամենակարող Որդի , ամենակարող Հոգին սբ ։

Բայց ոչ երեք ամենակարողք , այլ մի ամենակարող ։

Այսպէս Ած Հայր , Ած Որդի , Ած Հոգին սուրբ ։

Բայց ոչ երեք Ածք , այլ մի է Ած ։

Այսպէս Տր Հայր , Տր Որդի , Տր Հոգին սուրբ ։

Բայց ոչ երեք Տեարք , այլ մի է Տր ։

Զի որպէս առանձինն զիւրաքանչիւր իւր անձն Ած , և Տր խոստովանել՝ քրիստոնէական ճշմարտութենէ բռնադատիմք, նոյնպէս զերիս Ածս կամ զերիս Տեարս ասել՝ կաթողիկէ կրօնիւ արգելեալք եմք .

Հայր 'յումեքէ ոչ է՝ արարեալ , ոչ ստեղծեալ , և ոչ ծնեալ ։

Որդի 'ի Հօրէ միայնէ՝ ոչ արարեալ , ոչ ստեղծեալ , այլ ծնեալ ։

Հոգին սբ 'ի Հօրէ , և 'ի յՈրդւոյ ոչ արարեալ , ոչ ստեղծեալ ,

և

և ոչ ծնեցեալ , այլ բղխեալ ։
Ապա ուրեմն մի է Հայր , և ոչ երեք Հարք , մի է Որդի և ոչ երեք Որդիք , մի է Հոգին սբ , և ոչ երեք Հոգիք սուրբք ։
Եւ ի այս Երրորդութեան ոչ ինչ է յառաջ կամ յետոյ , ոչ ինչ մեծագոյն կամ փոքրագոյն , այլ բովանդակ երեք անձինքն համագոյակ_կիցք են յաւիտեան՝ և համահաւա_սարք ։
Այսպէս զի ամենայն , որպէս առ_աջն ի վերոյ ասացեալ է՝ և միու_թիւն ի Երրորդութիւն , և Երրորդու_թիւն ի միութիւն պաշտեալ լիցի ։
Ապա ուրեմն ամենայն որ ոք կամի փրկիլ , ի Երրորդութենէ այսպէս ծանիցէ ։
Բայց հարկաւոր է առ յաւիտենա_կան փրկութիւն , զի զՄարմնաւորու_թիւն ևս Տն մերոյ Յի Քի հաւատարմանայցէ ու հաւատասցէ ։
Իսկ արդ ուղղափառ հաւատն այս է , զի հաւատասցուք և խոս_տովանեսցուք , թէ Տր մեր Յս Քս Որդին Այ . Ած և մարդ է ։
Ած է ի գոյացութենէ Հօր յառաջ քան զյաւիտեանս ծնեալ , և մարդ է ի գոյացութենէ մօր ի աշխարհի ծնեալ ։

կատարեալ Ած և կատարեալ մարդ, 'ի բանաւորն հոգւոյ, և մարմնականին մարմնոյ ենթակայացեալ :

Հաւասար Հօր՝ ըստ Աստուածութեան, կրսեր քան զՀայր՝ ըստ մարդկութեան :

Որ թէպէտ Ած և մարդ է՝, բայց ոչ երկու՝ այլ մի Քս է :

Եւ մի՝ ոչ փոխարկութեամբ Ածութեան 'ի մարմին, այլ առմամբ մարդկութեան 'ի յԱծ :

Մի է՝ ամենևին ոչ շփոթմամբ գոյացութեան, այլ միութեամբ անձին :

Քանզի որպէս բանաւոր հոգին և մարմին մի մարդ է՝, սոյնպէս Ած և մարդ մի Քս է :

Որ չարչարեցաւ վասն մերոյ փրկութեան, էջ 'ի դժոխս, և 'յերրորդ աւուր յարեաւ 'ի մեռելոց :

Համբարձաւ 'ի յերկինս նստի ընդաջմէ Այ Հօր ամենակարողի, անտի գալոց է՝ դատել զկենդանիս և զմեռեալս :

'Ի յորոյ գալստեանն ամենայն մարդիկ յարուցեալ ունելոց են զմարմինս իւրեանց, և տալոց համար՝ ըստ իւրաքանչիւր գործոց իւրեանց :

Եւ որք զբարիս արարին՝ երթիցեն 'ի կեանս յաւիտենականս, իսկ

որք

որք զբարին՝ ի կեանսն յաւիտենից ։ Այս է՝ հաւատն կաթուղիկէ, զոր եթէ ոք հաւատարմաբար և հաստատապէս ոչ հաւատասցէ՝ փրկիլ ոչ կարիցէ ։

Հայր մեր՝ որ յերկինս ես, սուրբ եղիցի անուն քո ։ Եկեսցէ արքայութիւն քո ։ Եղիցին կամք քո որպէս յերկինս և յերկրի ։ Զհաց մեր հանապազորդ տուր մեզ այսօր ։ Եւ թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս և մեք թողումք մերոց պարտապանաց ։ Եւ մի տանիր զմեզ ի փորձութիւն ։ այլ փրկեա զմեզ ի չարէ ։ Ամէն ։

Ողջոյն քեզ Մարիամ ։ լի՝ շնորհօք, Տէր ընդ քեզ ։ Օրհնեալ ես դու ի կանայս, և օրհնեալ է՝ պտուղ որովայնի քո Յիսուս ։ Սրբուհի Մարիամ՝ մայր ԱԾ, աղօթեա՝ վասն մեր մեղաւորացս այժմ՝, և ի ժամու մահուան մերոյ ։ Ամէն ։

Հաւատամ՝ յԱստուած Հայրն ամենակալն՝ արարիչն երկնի և երկրի ։ Եւ ի ՅՍ ՔՍ որդին նորա միածին Տէրն մեր ։ որ յղացաւ ի Հոգւոյն սրբոյ, ծնաւ ի Մարիամայ կուսէն ։ չարչարեցաւ ընդ

պոնտ

պետառաջով Պետրոսիւ , Յակով-
բաւ , Անդրէաս , և Թադէոսա : Եւ
ի գաւառս : յերկրպագեալ անուն
բարեաց ի մեծ երեկոյ : Համբարձման
յերկինս , նախ ընդ առաջի Ա-
Հօր ամենակալ... : Որովհետև գալ-
լոց է պատեալ զբնակութիւն և զմե-
ղաւորս : Համառօտ ի Որդին մէ :
ղմէ կանխ... երկրպագութիւն : զմի-
... : զթագաւորութի
... : զ...
ամենայն ժամանակաց : Ամէն :

Ուրախական խորհրդոց անուան-
ոց Ռօզարին :

Մին հայր մեր, Ժ. ողջոյն Մա-
րիամ՝ առաջի՝ խորհրդին զառաջին
խորհրդոյն ուրախութեան անուանեալ
Ռօզարին, երբ Աճ ամենակա-
րողն բան զղաւյան առաքեաց, առա-
քեալ զԳաբրիէլ հրեշտակապետն
ետ ողջոյն կուսին Մարիամու, եւ
յղացաւ ի Հոգւոյն սրբոյ :
Մին հայր մեր, Ժ. ողջոյն Մա-
րիամ՝ առաջի՝ խորհրդին երկրորդ
խորհրդոյն ուրախութեան, անուան-
ոց Ռօզարին, յորժամ Սրբուհի
կոյսն Մարիամ՝ յուղարկ, վասն թա-
նկի եղ ի բազուկն Յակոբ ի
տուն Զաքարիայ եւ ետ ողջոյն Ե-
ղիսաբեթի :
Մին հայր մեր, Ժ. ողջոյն Մա-
րիամ՝ առաջի՝ խորհրդին երրորդ
խորհրդոյն ուրախութեան, անուան-
ոց Ռօզարին, երբ եհաս ժա-
մանակ ծննդեան ամենասուրբ ծնո-
ղականն ծնաւ զՏէրն մեր Յս Քս
ի Բեթղեհէմ հրէաստանի ի քա-
ղաքի Դաւթի :
Մին հայր մեր, Ժ. ողջոյն Մա-
րիամ՝ առաջի՝ խորհրդին չորրորդ
խոր-

խորհրդոյն ուրախութեան մեծա-
ւոյ Պօղոսին , հրամն լսելն ան-
ուրին սրբութեան , բառ օրինացն
Մովսէսի , ամենայն զՅս յաւիտեան
մատնեալ Տէր և Սինէին եղաւ զերա ի
գերեզմանս և օրհնեաց զԱծ ամե-
նայն : Արդ արժանի եմք զմատուցել քե-
զ , բառ բանին քում ի խորհրդու-
թիւնս :

Մինչ հայր մեր , Տ. տէրունին Սա-
րեամ անուամբ խորհրդեան զբնել եր-
կուց խորհրդոյն , ուրախութեան ա-
մենայն Պօղոսին , յորժամ եղե
երկրպագութեան , տարածն զեռ
ծնողին ի աւանդին , և երգեցին
զմեծամեծն Յս , և յետ երից ա-
ւուրց զանին զեռ ի մէջ վերադարձ-
ուոց նորոգել աստուածն էր մին սր-
բութեան :

Յաղագս խորհրդոյ ամենա-
ւոյ Պօղոսին .

Ասէ Հայր մեր , Տ. Պօղոսին Սա-
րեամ անուամբ , և խորհրդեան զա-
ւակի խորհրդոյ հաղորդութեան
ՔՍ , եւս երկրպագութեան արժանի-
ացն եւ ի յանուն տանուտէրն արժա-
նեաց ան Հայր անուամբ Հայր ,
ասէ

եԹէ հնար ինչիցէ , անցցէ բաժակս
այս յինէն ։

Մին Հայր մեր , Ժ․ Ողջոյն Մա-
րիամ առնեմք խորհելով զերկրորդ
խորհուրդ չարչարանացն Քո , որ
ծնրադիր մի 'ի երկրպագութեանն , ա-
ռեալ զգեստս 'ի քահանայապետաց
սուսերօք եւ բրօք , եկին եւ կապե-
ցին եւ տարան առաջի Պոնտացւոյ
Պիղատոսի խաչել վասն մեր մե-
ղացն ։

Մին Հայր մեր , Ժ․ Ողջոյն Մա-
րիամ առնեմք խորհելով զերրորդ ,
խորհուրդ չարչարանացն Քո , յետ
բազում հարուածոց ԹԷց , զենու-
րայն սրբուԹեամբ պսակ 'ի փշոց ,
եւ եդին 'ի գլուխն Քո , որպէսզի
արիւն եկ եկեալ 'ի վերայ վասն
մեր մեղացն ։

Մին Հայր մեր , Ժ․ Ողջոյն Մա-
րիամ առնեմք խորհելով զչորրորդ
խորհուրդ չարչարանացն Քո , յոր-
ժամ կապեցին ծանր խաչափայտն ,
եդին 'ի վերայ ուսոյն Քո , եւ
տարան մինչեւ 'ի գագաԹն լերին խաչել
վասն մեր մեղացն ։

Մին Հայր մեր , Ժ․ Ողջոյն Մա-
րիամ առնեմք խորհելով զհինգ եր-
րորդ խորհուրդ , չարչարանացն
Քո , երբ խաչեցին զՏէրն Յս՞ ,
եւ

և բարձրացուցին 'ի վերայ խաչին , խաւար եղև ընդ ամենայն աշխարհս , Արեգակն և Լուսին խաւարեցան , վէմք պատառեցան , և բազում սրբոց գերեզմանք բացան , և ինքն եբարձ ձայնիւ աղաղակեաց 'ի խաչին ԱԾ իմ ԱԾ իմ ընդէ՞ր թողեր զիս , խոնարհեցուցեալ զգլուխն , և աւանդեաց զհոգին և իջուցեալ 'ի խաչէն , եդին 'ի գերեզմանի :

Ժ·—Ի

Է Լ
Է Մ

Փառօքն խորհրդոյ ամենա-
սբ Ռօզարին :

Մէն Հայր մեր , Տ. Ողորմեա Աստուած ամենայն խորհրդոց զառաջին խորհրդոյ փառաւորութեան քո , յորժամ յարեար 'ի մեռելոց , և երևեցար Մարիամու , և առաքելոց անմահ փառօքն ամենեցուն :

Մին Հայր մեր , Տ. Ողորմեա Աստուած ամենայն խորհրդոց զերկրորդ խորհրդոյ փառաւորութեան քո , յորժամ համբարձար 'ի վերայ ամպոցն , և բազ ամենակալ զօրութեամբն համբարձար յերկինս և նստար ընդ աջմէ ԱԾ Հօր :

Մին հայր մեր , Տ. Ողորմեա Աստուած ամենայն խորհրդոց զերրորդ խոր-

խորհրդով փառաւորութեան , յորժամ
՚ի Հանգուցանէ ՚ի երկինս առա-
քեալ զՈրդին որ ՚ի վերայ Առա-
քելոցն , և յայն Որդւոյ որդւոյ քա-
րոզեցին ընդ ամենայն աշխարհս
վասն Աստուածութեան ։

Մին Հայր մեր , Տ. Յիսուս Քրիս-
տոսի ամենայն խորհրդոց զորս
խորհուրդ փառաւորութեան , յորժամ
Աստուածային փառաբանութեամբ Տէ-
րունին , առաքեաց զՅարութեան
հաւասարակից , որ էր ՚ի սկզբանէ
՚ի վերայ ամենայն ... Ար-
քայութեան երկնից ։

Մին Հայր մեր , Տ. Յիսուս Քրիս-
տոսի ամենայն խորհրդոց զԳՏոց եր-
րորդ խորհուրդ փառաւորութեան ,
յորժամ կարգեցին զծառայս եկեղեցին ՚ի
Թագաւորութեան , և Նմանողին
՚ի վերայ ... ,
Խոնարհ Պատարագին երկնից և երկրի,
որ է ... Տէր ... մեր
և ամենայն ... ։

Ամենայն ... Տ.
Յիսուսի ... ՄԻԱԿ ...
Հայր , և Որդւոյ և Հոգւոյն
սրբոյ , որպէս էր ՚ի սկզբանէ , և
այժմ և միշտ . և յաւիտեանս . Ամէն ։
Այս ամենայն զԱմենայն Ուղղա-
փառ ,

յին, առաքինին Կենդանութեան Աստուա-
ծածնին, որ գտանի 'ի թուղթն 62.

Ողջ լեր Թագուհի Մայր ողոր-
մութե, կենաց, քաղցրութի,
և յոյս մեր ողջ լեր: Առ քեզ
աղաղակեմք տարագրեալ որդիքս
Եւայի, առ քեզ հառաչեմք հե-
ծեծելով, և լալով 'ի սոյն ար-
տասուաց հովտի, Արդ' ուրեմն
Միջնորդուհի մեր' զողորմածս զքո
զողորմած զքո աչս առ մեզ դարձո,
և զՅիսուս զօրհնեալ պտուղ յո-
րովայնի քո, մեզ' յետ այսմ աքսո-
րանաց ցոյց: ով գթածուհի, ո-
վ բարեպաշտուհի, ով քաղցր կոյս
Մարիամ: Աղօթեա վասն մեր սրբ
Ածածին: Զի արժանաւորիցիմք
խոստմանցն Քի: Աղօթք:

Ամենակարող և մշտնջենաւոր Աստ
որ փառաւորին մարմնոյ և հոգւոյն
Միշտկուսին Մօրդ և Մարիամու, Հոգւ-
ոյդ գործակցութբ 'նախապատրաստե-
ցեր, մինչ զի վայելչական տաղաւար
արժանաւորեսցի լինել Որդւոյ քում:
Տուր մեզ աղաչեմք, զի որք 'նորին
յաղագս յիշատակին Հրճուեմք, նորին և
գթածին բարեխօսութբ և 'ի չարեաց
մեզ առ կայեւոց, և 'ի յաւիտենա-
կանէ գերծանիցիմք մահուանէ:
ՏԷ մերով Յիսու Քիւ: Ամէն:

Եւզ

Երգ Տեառնական․

Եկ Տէր փրկիչ հեթանոսաց,
և ցոյց զծնունդն կուսական,
և զարմասցի ամենայն բոլոր,
քեզ ծնունդ այսպիսի վայելչական։
Ոչ առնական սերմանէ յղացեալ,
այլ ի Հոգւոյն փչմանէ ծնեալ,
բանն ԱԾ մարմին եղեալ,
պտուղ՝ յարգանդի կուսին ծաղկեաց։
Ելեալ փեսայն յառագաստէ,
յարքունական իւր սենեկէ,
Հսկայն երկուց 'ի բնութենէ,
երագն ընթացեալ 'ի ճանապարհն։
Ելեալ ծոցոյն իւր ծնողական,
Եկն 'ի փրկել զազգս մարդկան,
իջեալ 'ի դժոխս ներքնական,
դարձեալ յաթոռն հայրական։
Նմին հաւասար Հօր ԱԾ,
զմարմնութեան զգեցու մարմնոյ,
զտկարութեան բնութեան մերոյ,
զօրացոյց բնութեամբ ԱԾայնոյ։
Ճառագայթէ մսուրն քո,
ծագէ գիշեր զլոյս 'ի լուսոյ,
զոր ոչ ծածկեսցեն խաւարին ամպոյ,
այլ փայլէ լուսովն հաւատոյ։
Փառք քեզ Տէրդ 'ի օրհնեալ կուսէն,
որ ես զօրեալ յաւիտենականս,
ընդ Հօր և սրբոյ Հոգւոյն միասնաբար,

K 'ի յաւի

՚ի յանվախճանութեան մեր յաւիտեանս :
Ամէն :
Փխ. Որպէս փեսայ :
Մղ. Ելեալ Տր ՚յառագաստէ իւրմէ : մեծապաշտելին կերպիւ. Աստուած ծա-ղեալ Աստուածն ՚յերկինից, ան-ճառելի զմարդացումն թագաւո-րաց, ելեալ ՚ի Հօրէ, որպէս փե-սայ ՚յառագաստէ իւրմէ :

Աղօթք.

Շնորհեաց հայցեմք ՚ի քէն ամենա-կարող Աստուած, որ նորոգ ծնընդ-եամբն որդւոյ քո լուսոյ մարդկան' ազատեցեր զմեզ, զորս ընծայեալ է ՚ի հնութեան լծոյ մեղաց հին ծա-ռայութիւն : նոյն Տր մերով :

Երգ Յայտնութեան Տեառն մերոյ Յի Քի :

Ամբարիշտ Հերովդէս չար թշ-նամի,
զի՞ ես երկնչիս ընդ գալուստն Քի.,
ոչ թէ անցաւորաց տիրել կամի,
որ է՛ Արքայ եւ Տր երկնից :
Մոգքն զկնի աստեղն ընթանային,
զոր առաջնորդ ինքեանց ունէին,
զլոյսն լուսովն խնդրէին,
ընծայիւք զԱծ խոստովանէին :
Յորդանանու զջուրսն սրբէ,

չշտախանձք մարմնոյն գառն որ
՚ի երկինս ,
այն որ մեզոյ պատճառ եղեւ ,
բանագնացն զմեզ մեր ընդէ ։
Արդ եկայք նոր պատուիրօք ,
կարծեցաւ զձեռն ՚ի թագաւորս
ձրանան այդ նոր բերել զգինի ,
նոյն փոխել զխաղաղութիւն ջրոյն ։
փառք քաղցրութեան Քո Տէր ,
որ ծառայեցեր արար մեզ լոյս ,
ընդ Հայր և ընդ Որդւոյն գովեալ
աղօթիւք ,
և ՚ի մեծ փառս մեծի թագաւորութեան ։
Մեծ ։
փառք Թագաւորք Թագաւորի և կղ-
զեալ պատարագաւ մատուցեն
նմա ։
տիս Թագաւորք Արարչաց և Սա-
րայ պատարագս բերցեն նմա ։
մեծագործեցէք եղբարք ։ Տեառնայ զա-
ւոյն մարդոյն և ամէն զմիաբանութ
այս նման մեծ արարիչ է՝ երկնից
և խնդրեցէք զնա , և մատուցա-
ցէք նմա պատարագ ամպ՝ են-
զգացեն և զվեռ ։
Աղօթք ։
Ար , որ ՚ի յոյս այս զմանց
յաղթեցեր ձեռնատուոյ առաջնոր-
դութեան , շնորհեա զթամբ ,
զի որք այժմ հաւատով ձեռա-
K 2 չէ մի

ձեռք գրեալ , հաստատ ՚ի անսաս-
թիւն մեծ փոխելութեն փառաց
քոց Տէ մերով ։

Երգ քառասնորդականին առաջոյ ։

Ո՛ր որ ամե ես մշտ և լոյս ,
մերձեան գնանասը գիշերոյ-
նոյս ,
ընդ ծանոթութիւն ՚ի լուսոյ լոյս ,
և երանելի լուսոյն մեզ լոյս ։
Մէ Տէ դրեալ մշտ ապակեալ ,
յայսմ գիշերի փրկել հայցեմք ,
ընդ հովանեաւ թեւոյ քոյ հանգի-
ստեմք ,
և զգիշերս անխռով անսասանեմք ։
Մի՛ ծանրացուցն արհամարհեսցէ ,
մի՛ թշնամին մեզ խափանեսցէ ,
մեղմիւն չարէ մի՛ լինիցի ,
զմեզ սարսափանոք ընդ սպառնասցէ ։
Այլ մեր քնով յորժամ փակին ,
սիրտք մեր առ քեզ մշտ հսկեսցին ,
անձամբ քով մի՛ իմ հովանեացն ,
ծառայքն որ գրեալ Տէ սիրեցին ։
Ո՛վ պահապանն ՚ի մեզ ննջեան ,
գնացաուսոյն ՚ի քոյ մերձեան ,
զեռ ծառայքս խնամարկեան ,
զգնեալքս արեամբ քով փրկեան ։
Յիշեա զմեզ Տէ անմեղեալի ,
զծառայեալս ՚յայսմ մարմնի ,

զո.

դու որ փրկեցեր զմեր հոգի ,
եւ ի մերձ առ մեզ անմեկնելի ։
Շնորհեա մեզ Հայր ամենակալ ,
Քեզ պաշտել ընդ զուարթնոց ,
որ ընդ քեզ միշտ թագաւորեալ ,
ընդ որդւոյ Հոգւոյն բարեբանեալ ։
Ամէն ։

Պահեա զմեզ Տէր ով քեզ ամեն ։
Ընդ հովանեաւ թեւոց քոց պաշտ-
պանեա զմեզ ։
Կեցո․ Զի դու ես ի պաշտպա-
նութիւն մեր յամենայնի փրկիչ ,
զի մի՛ ընկենուցու զմեզ խորամանկն
փորձիչն , զի դու ես միջնորդեաւ-
ճար օգնական մեր ։

Աղօթք ։

ԱՅ , որ մարթես զեկեղեցիս քո
պահպանութեամբ յաւիտենականաւ
պահպանել յամենայն ժամանակեան
քո , զի զոր պարգեւաւորս ամենայնի զա-
նազան ի պարզաւ , նա եւ բարի
գործով ժամանակաց առ նոյն ,
Տէր մերում ։

Երգ շարականաց եւ սրբոյ խաչին

Նշանն նշան Թագաւորին ,
փայլէ պայծառ խորհրդոց
խաչին ,
Քո մարմնոյն կուսածին ,

մերձ կախեցաւ մերոյ խաչին ։
Որ խոցեցաւ եւս եւ սրով ,
ախտաւ ցկնոյն բանսարկուին ,
կայլակ արեանն խոր բղխեցոյց ,
զմեզ ՚ի մեղաց մեր լուանալով ։
Կատարեցաւ երգն Քաւութի ,
Համատարածն մարդարանի ,
ամենայն մարդկան ազգի ,
Թագաւորեաց ԱԾ խաչիւն ։
Ծառ գեղեցիկ վայելչական ,
որ ներկաւ ծիրանեաւն արքունական ,
ընտրեալ արժանաւոր եղեր արմատն ,
բառնալ զմարմինն Տէրունականն ։
Օրհնեալ բազկաց քոց երանի ,
յոր կախեցաւ գինն աշխարհի ,
եղեր կշիռ Տն մարմնին ,
որ եհան զաւար սատանայի ։
Ողջոյն ո՛վ խաչ մեր յոյս միայն ,
ամենայն Գառնին ղեկաւարին ,
աճեցո՛ զարդոցն արդարութիւն ,
պարտաւորաց տուր թողութիւն ։
Գերարդոյն ԱԾ Երրորդութիւն ,
ամենայն հոգիք տացեն քեզ գո-
հութիւն ,
զորս փրկեցեր սրբոյ խաչին ,
փրկեա՛ եւ հանեա՛ մեզ յաւիտեան ։
Ամէն ։
Աղաչեցի զքեզ Տէր ՚ի մարդոյդ չարէ ։
Յառնէ անիրաւէ փրկեսցես զիս ։
Ի ծագս աշխարհի կարդացի ։ Ես եմ որ
մեռեալ

վիրաւորեալ վասն իմ, և մեռեալ վասն
իմ, որ աստուածդ ես Հայր :

Աղօթք :

Խնդրեմք ի քէն ամենակալդ ԱԾ,
զի [illegible] ընտանեօք քո, զի
բոլոր առաւօտս ուրախութեամբ
հրեշտակացն միաբանեալ, և ընդ
արժանաւորս [illegible] Ձայնիւ
միոյ : Տէ :

Երգ Յարութեան Տեառն մերոյ
ՅԻ ՔԻ.

Խնդրեմք [illegible] նախ պատարագ-
եալ է.
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ԱԾ [illegible] :
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] :
Արդ [illegible] Քո [illegible],
[illegible] որ և [illegible],
և [illegible],
[illegible] :
[illegible] և որ [illegible].

[illegible]

ըստ աստուածայնոյն եղեն անձք ,
Նա եւ դշխոյականն փափկացեալք ,
Ի կենաց անմահից մերձեցեալք ։
Ի գեղեցկագեղեցիկ Քո պարտէզ ,
Ի գեղեցկութեան պայծառ դարձաս ,
ըստ բանաւորին կամեցաւ ,
Ի երկնից գրաւական գոլոյն բարեաց ։
Աստուածային անճառութեան ,
ու յաստուածութիւն կայան պատուիւ ,
Ի մարդասիրական գթութեամբ ,
զԵկեղեցին քո փափկացոյց ։
Վասն զի ընդ յարուցելոյն ի մահուանէ ,
որ էր գանձարանն յանճառելւոյն ,
ընդ Հօր եւ ընդ Հոգւոյն միաւորական ,
Ի յանմահութեան մեջ յաւիտենից ։
Ու մեր որդւոյ Տէր . Ալէլուիա .
Որ աստուածամարդ է՝ որ այժմ .
Ալէլուիա ։
Մ.Տ. Եղերո . Ես եղեւցին մեր
ապաւինութիւն եւ զօրութիւն փառաւորեալ սոցա եղեն աւանդութիւն ժամու
մեծագոյն փառաց ,
Ի մէջ նորա եւ ամէն զեղումն խաղաղութեան ընդ ձեզ ։ Ալէլուիա .
Ալէլուիա ։ Աւետ .
Ընթերցեալ ամենակարող ԱՏ , զի
որք հանդերձեալ ... զատեալ ...
...թեամբ , ...ն իմաստութեան ...
յան

յաւիտեան զնորին փրկութեան և առաւ
Տէ մերով Յիւ Քիւ ։

Երեկոյեան աղօթքն .

Յ՜ մեր լոյս և փրկութիւն ,
մեր և բարձանք և զօրութիւն ,
Ա՛յ անեղծող անմահնեցուն ,
և մարդ եղեր 'ի մեզ սորայն ,
Որպէս միջով դու յաղթեցար ,
զմեզ բանտեալ մեր կամեցար ,
զանց մարմնովք անմեղ մնար ,
'ի մեջ բարձեր զնոց չարաչար ։
Յանկեր զժողովոյն թագաւորեր ,
անոր զգեղեցկութեան մերաւծեր ,
յաղթող և բարձ երկնեցաք ,
ընդ մէ Հօր երկնից նստար ։
Լոյս որ լուսանէ 'ի մեզ զգթմ ,
ողորմութիւն զմեր բանեան ,
'յ ոխնաւոյ տեղին մերանձիցես ,
տեսանելի երեւոյթ յաղեցուցես
Արեգակն անեղծող անմեռնեցուն ։
և այլն , որպէս 'ի վերին ։
Փառք յարուցելոյդ 'ի մեռելոց ,
Ամենեւեան յաւէտ Տէր և Ամէն
որ առաջ ընդ ձեզ , Ամէնեւեան ։

Երգ Համբարձման Տեառն :

Բարձրեալ Աստուծոյ յաւիտենից ,
 համապատկերից ցուցար փրկիչ ,
որով լուծաւ մահն անիծից ,
և չարին յաղթեալ մեղաց բնութենից :
Ելեալ նստար 'ի բարձրութեան ,
աւելի զօրաց իշխանութեան ,
և այս ոչ բան մարդկային ,
այլ բան բնութեան Աստուածայնին :
Զի կրկնեցաք Տէր Յի ,
ծնունդ երկնաւոր՝ և որք երկրի ,
բնակեալքն 'յանդընդոց խաւարին ,
հնազանդեցան կամաց քոյին :
Տեսեալ հրեշտակքն հիացան ,
քանզի զմարմինն մեղանչականն ,
Թագաւորէ Ած միայն ,
մարմնին Աստուծոյ 'ի յաւիտենան :
Դու լե՛ր մեզ յոյս ապաւինութեան ,
որ փառք կենաց ես յարուցելոյն ,
զի աղօթեսցուք 'ի քեզ միայն ,
յաւիտենից մինչ յաւիտեանս :
Փառք քեզ համբարձելոյդ երկնից
 խորան ,
որ ես գալոց 'յամենեսեան ,
ընդ Հօր և սբյ Հոգւոյն միասնականին ,
'ի յաւիտենականս մինչ յաւիտեանս :
 Ամէն :
Համբարձման մեծ վայելչութիւն քո :

Աւ.

Աւրհնեալ ՚ի վերայ քան զերկինս
ԱԾ ։ Աւրհնեալ ։
Մծ. կցուրդ. Հայր՝ յայտնեցի զա_
նուն քո մարդկան , զորս ետուր
ինձ , խնդ այդ վն՛ նոցա աղաչեմ
ոչ վասն աշխարհի, զի սուրբ ըեղ պահեա։
Աւրհնեալ ։ Աղօթք .
Շնորհեա՛ աղաչեմք ամենակալդ
ԱԾ , զի որք հաւատամք զխաչածն
Որդին քո զերկինս մեր այսօր
համբարձեալ յերկինս՝ նա և յեր_
կնայինսն միշտ բնակեսցուք մտօք ։
Տէ ։

Երգ գալստեան Հոգւոյն սրբոյ ։

Ե՛կ ով Հոգի բարեգործող անճառ , Դ
մեզ ծառայից քոց ազդ առա՛ ,
ի՛ց վերնական շնորհօք լցեալ ,
զի դու բարեգործեր զմիսառ ազգաց ։
Մեր և արարիչ Ադամին ,
առաքեալ կենաց՝ հուր երկնայինսն ,
մխիթարիչ կուսին ընտանին ,
օծանեն ով և անմահականն ։
Դու եղեր աղբիւրն շնորհաց վերին
մանն ԱՏ՝ աջոյ ձեռին ,
զու են խառնառին Միածնին ,
բուս զինեալ հոգեւին ։
Լուսով փառաց մերք զգաստ ,
սիրով քո մերով լցմես ,

և

և զմարմնոյ ախտաւորութիւն ,
միշտ զօրացի՛ր քեզ զե՛լ շարժին .
Կրուց մերժեա՛ զծէծ ճառմին ,
և մեզ շնորհեա՛ զխաղաղութիւն ,
զի անձուկթէ կամաց քոյին ,
Թողութիւն ողորմ մատուցանքն :
Օրհնին ԱԾ քեզ ծանիցուք ,
այլ և զՈրդին Ծանուցեալք ,
և ի հաւատացեալս բանիւն Հոգւոյն ,
համաստուածեալ երկրպագութիւնք :
Գովեսցուք զՀայր և զՈրդի ,
և զմիաւորութիւն անձանցն ,
զի առաքեաց մեզ նոյն Որդի ,
զշնորհն Հոգւոյն իւր կենդանի: Ամէն:
Յորն ամենապատիւ Սուրբ Հօրն .
Ալէլուեայ : Եւ սրտոյն խաղ .
Ալէլուեայ :
Մծ. Կցուրդ: Ո՛չ մեղաց զկեղ որ-
քա . Ալէլու: Երգեցէք և զոմ ստ-
ւեղ . Ալէլու: և օրհնեն զԱնգին
օրհնաց ձեր . Ալէլուեայ. Ալէլ
Ամէն :
ԱԾ , որ այսօր զպաշտամունս նէ|
Հոգւոյն , սատուցեր զմարմնոյ համա-
տարեալս քոց , զարդարեալ մեզ
նոյն սուրբ սիրով , զվայելչութիւն
Հրեղինացն խմբոց , և միշտ զա-
ս ծանօթ ՚ի նորին մխիթարութեան ,
՚ի մի ՏՐ :

Նոյն.

Երգ Անմատոյց Երրոր-
դութեան ։

Եր ընդ մեզ մի Երրորդութիւն,
նոյն բնու և մի Աստուածութիւն,
որ էս անեղծօղ անմատոյցն,
սիրովն և փափաքման համբոյրին ։
Ամենազօրութեամբ գերեզ զամէն,
և բարձրեալ երկնայինսն,
բոլոր անեղծութեամբ օրհնաբանելն,
միայն ԱԾ գերեզ սրտանեն ։
Ընդ որս և մեք ի քէն խնդրեմք,
խոնարհութեամբ երկրպագեմք,
ողորմեա և զմեղաւորս հաւատացելոց,
խառնելով ընդ երկրի հրեշտակաց ։
Անճառ բնութիւն գերեզ դաւանիմք,
երրորդեալ և մի խոստովանիմք,
սիրովն և փափաքման զոր բաղձեալք,
ընդ արարածս օրհնաբանեմք ։
Միշտ գոհանամք զՀայր անձին,
նա և զՈրդին իւր միածին,
և զՀոգեբղխութեան զորեական Հոգին,
երրորդեալ և զմի Աստուածութիւնն ։ Անմեկ-
ւոյն Օրհնեսցուք զՀայր և զՈր-
դի ընդ սրբոյ Հոգւոյն ։
նմին Պաշտեսցուք և տուեալ բար-
ձր աղաղակեսցուք զնոսա յաւիտեանս ։
մեծ. Երգերգ. Գոհութիւն ընդ ԱԾ,
գոհութիւն ընդ Հրեշտակս որ Եր-
րոր-

րորդութեան , և մի ծայրագոյն Աստ-ուածութեան մէ , և միութիւն :

Աղօթք ·

Ամենակարող և մշտնջենաւոր Աստուած որ ետուր ծառայից քոց 'ի խոստովանութեան ճշմարիտ հաւատոյն , զյաւիտենական Երրորդութեան զփառս ճանաչել , և 'ի կարողութիւն մեծութեանդ երկրպագանել միութեանդ , հայցեմք 'ի քէն' զի նոյն հաւատոյ հաստատութեամբ ապա զինեսցուք միշտ ընդ դէմ ամենայն ներհակաց : Տէր մերով :

Երգ մարմնոյ և Արեան Տն :

Գովեա լեզու զխորհուրդ մար-
մնոյն փառաւորեալ ,
և պատուականի արեանն որով զա-
շխարհ գնեալ ,
զոր պտուղն օրհնեալ որովայնի
մաքրազարդեալ ,
Թագաւորն ազգաց 'ի մէջ խա-
չին կամաւ հեղեալ :
'Ի մեզ ծնեալ և մեզ տուեալ 'յա-
նարատական սրբոյ կուսէն ,
կեցեալ 'յաշխարհս և տարածեալ
առատապէս զսերմն բանին ,
զվախճան կենաց պանդխտութեան
իւրոյ երկրի ,

զար-

զօրանանալն կարգաւ Նիկեայ ամե-
նեքին ։
Ի վեհագոյն գիշերին ընթերցեալ
բազմի ընդ եղբարսն վերնատան,
խոստովանելով զօրհնեալն հետն այն կե-
րակրոյն օրհնութեան ,
խորհրդ դառնաց Եղբայրեալ Երկո-
տասանն ,
այս կերակուր զննին ձեռօք իւր
արքայական ։
Սրբոմացեալ բանին բանին՝ հայոյ
լինել խոյին մարմին ,
և գինին ուրախութեան Տն Յի դառ-
նալ արեան ,
Թէ բացայայտ անպատմելի զի ոչ
ունի լինելոյն գանուզի ,
աշխարհագին անհիմնական հաւատոյ
այդ գիտութեան ։
Արդ՝ այսպիսի խորհուրդս մեծ
խոնարհութեան միշտ պատմեսցի ,
և առաւել ուսանի հետ նոր կտակի
տայցէ ամէն ,
միշտ լսեսցէ հաւատոյ ուխտ և
անմեղութի ,
զարմանալութեան մեր զգայութեան ան-
մխիթարելի ։
Ծնողին և Ծննդեանն միշտ երգես-
ցուք զարմանալի ,
զինաւորին և վերջացելոյն եւ խաղա-
ղու և փառաւոր ,
, բաժնե-

բղխեցելոյն 'ի երկրպագութենէ անձնա-
ւորեալ սրբոյ Հոգւոյն ,
աստուածայնում զօրհներգութիւն 'ի
յանսպառ յաւիտեանս : Ամէն :
որ. Զհոգւոյ 'ի երկնից եկեալ նորա :
այլ. Զառաքեալսն ճառագայթս 'ի ներքնատուն
անեցող :
Մեծացո. Կցուրդ. Որ Թէ սրբոյ
բարձր է՛ որ ի քո Տէ , որ յայտ-
նեցաւ զօրութեամբ 'ի յարկին
քո , յորում ցուցեր զբազմութեան
երանութիւն , ատեան զանձուց
հոգւոյ 'ի վերնատան , և զամենայն
զաստուածային մեծամասնէ :
Ալէլուիա , Ալէլուիա :

Աղօթք .

Ո՜Վ որ հրաման խորհրդով ա-
նուանեցեր մեզ զփրկութեան չար-
չարանաց քոց , որպիսեաւ մեզ
հաղորդեցեր 'ի քեզ , այնպէս արժանի
արա զմեզ հանուրքն խորհրդոց մարմնոյ , և
արդեան քո , զի զորով փրկութեան
քո մեզ զարթուցանես 'ի մեզ , որ կեն-
դանի ես և թագաւորես 'ի յաւի-
տեանս յաւիտենից : Ամէն :

Սատանայութեան զանազանաց բարկու_
թեան յարձակմանց Տէր ի բարձանց
ձեր մեռանիլ ։

Աղօթք ․

Տէ՛ր որ վասն փրկութեան աշխարհի կամեցար ծնանիլ, Թլփատիլ, ի ծերէն գրկիլ, ի Յովհաննէ մկրտիլ, հանդերձ ամենայն մատնիլ, կապանօք կապիլ ի Հրէից դատաւորաց անօրինաց ի դէ_ տան տարեալ, առ և առաջի Աննայի, և Կայիափայի, Պիղատոսի, և Հերովդէի անարգանաց ածիլ, Ապտակի անարգանօք ծա_ ղանաց և նախատանօք խոշտանգիլ, Թքով թքանիլ, փշով պսակիլ, եղեգամբ հարկանիլ, երկաթի ծա_ ծկիլ, հանդերձիւք ծիրանեաւ, ի խաչին բևեռօք գամիլ, ի խաչին բարձրանալ, լեղի ընդ քացախի Թը_ նանալ, լեգեոն և քացախի զօ_ րանալ, և ոգւոյ ... ։ Դու Տէր ի ձեռն սրբոյ մարդկան յայտնեցար, զոր և անարգաբար մեռան ... ի ձեռն սրբոյ խա_ չի և մեծու քո աղաչեմ զքեզ ի մահուան ... ։ Եւ զմեզ ... սրբոյ ազատեսցես, սրով
, բերեմ

բերելոյ զանապական ընդ քեզ խառ-
նեցելում, որ ընդ Հօր և Սուրբ Հոգւոյդ,
կեցցես և թագաւորես յա-
ւիտեանս յաւիտենից : Ամէն :

Խորհուրդ վասն բարւոք խոստովա-
նելոյ զմեղս :

Նախքան զխոստովանութիւն խոր-հեաց ի քեզ, թէ զի՞ այդ՝ և քան արար՝ ընդ դէմ Այ խորհեր-ղուցեալ, բան թէ ..., բան մա-նաւորին, բան անձին, բան ան-ձին, բան արժանաւորութե, և բան այլոց աղաղակեցն, թէ խոր-հրդով, թէ բանիւ, և թէ գոր-ծով: Եւ ապա խորհեսցես երա-նեան ի քեզ զցուրտն մեղաց, ի-մ անկելոյ, կամ՝ հարկին, կամ՝ ու-նայնի փառասիրութե, այլ վասն բարերարութեանցն՝ քաղցրութեանցն նի Այ, զի բարկացուցեր զնա: Եւ սա որոյ առաջադրեան քեզ շնոր-հօքն ՔՆ, որ բան կայ է՝ փախիցի ի մեղաց և ի մոլութեանց, և հեռանիցի ապաշխարութեանց, սիրել զԱՅ վասն իր բարեաց, և զգուշիցես մի Այ: Որոց խոհ բարութեանն խնդրեսցի, և շարութեանն զանձեսցի, և յամե-նայնի սրտի բանի զկեցութի քո ծառալ :

Ամօ

Աղօթք յառաջ քան զկատարու-մն վաստակութիւնն ։

Ամենակարող ԱԾ, և իրաւ ամե-
նից գերբարութեանց Տէր, որ բառ-
նիլեան են իմաստութեանց, բա-
րեգութեանց, արդարութեանց սըր-
բութեանց ։ Պաղատիմ զքեզ
միրեմ ՚ի բարերէ Հոգւոյ քոյ, և
՚ի Հանճարից քոց զօրութեանց, ՚ի
մեր բուն զանձնայինս, մի որոյ
զգաստ խոկալէս և ջանիմ Հանա-
տակէս, զի սրբութիւնք մեզ
իքս գոյս. ԱԾոյին Հանճարակայե-
նութիւն զարդարեցալ եմ, զորս
իսկ մեզ ողջունին տարածանեմ, ու-
սեմ, մինչ զի եկեալ ազգամ առնելը
եմ, ոչ իսկ Հաւանէի առնել
զնա ի մի բանին զա. մինչ և Հայր
ապրանութեանց ։ ուրեմն իմն զնե-
րունն ձեր, զոր Հայցեմ խո-
նարհաբար, զոր և յուսամ ըն-
դունել ամ ՚ի քէն, մի մեծարա-
զի արժան միջնին իմոյ միայն զորոյ
պարոյ քոյ ։ Այլ և յառաջադիմեմ
ինձ նպաստ թէ բոլոր Հարցի,
զ վարդն այս պատմեան զօրութ
պնդաւորն, զբանձնաւոր ՚յ ատեթու-
թեանց մերոցերոյ, զի ամենայնն

և

և զնստարանացդ յանցանաց խնդրոյ զխոստովանութիւն, և առաջնորդեա զերկրաւոր առաքինութեանց ջանիցոց մխիթարութիւն: այլ որոյ՝ մխիթարութեան զնա բուռն քեզ ընծայեմ, ընդ ամենայն և կերպն խնդրոյ, զոր ընծայեմ, զի բարեհաճութիւն ապաւինութեանց ի միութիւն արդարոց Աստուածոյ Տեառն Յիսուսի Քրիստոսի: Եւ որ ինքն անպաշտպանութիւն ինձ զխորհուրդն, ընծայեսցի մի մեծագործութեանն որ բարձրութեան խոկ քոյոյ անուանն, որում եւ զնա ծառայ զայ մխիթարութեան ամէն, և Տէր ողորմեա:

Յորժամ մեղանչես, փող փողահարեսցես ողբոց և հեծեծանս, ոչ մի այսպէս, զի զարմանալի կեանքս իցես, այլ փառս այսպիսիս, զի զՏէր քո զսրբութեան ձեր, զայսպիսի բարերարութիւնս քո, զայսպիսի սիրոյն զոհեր. զայն խնդութիւն քոյոյ զաւակաց, մինչ զի զորքին եւ իբր ի զարմանալիս մնայցես, հեծեծանս ոտնելո, և մի երբեք թողուր քեզ զմեղս ամենայն:

Եւ

Աղօթք յառաջ քան զհաղոր֊ դութիւնն ։

Ո՛վ բարերարութ Տէր իմ Յս Քս , արարեալ զմեզ 'ի բարերէ սրտէ , և 'ի բնութիւն մարդոյ իմոյ , ընծայ զհաստատութիւնն իմ , որ կամիմ ունել արդար առաջի քոյ , և առաջ ինձ զճշմարիտ զզղջումն մտի բնական խնդրոյ յանցանաց ։ Ամենարարչու֊ թեան Յս՝ առաքեա 'ի հոգի իմ և 'ի միտս իմ զորս ճշմարտութե քոյ առ 'ի զգենուլ և ճանաչել զհանդերձ մեղաց և զանցանաց իմոց , զորս արար֊ եալ խոստովանեցի առաջի քոյ , և առ 'ի ուղղանել իմն , զի կարի֊ ցեմ յաւելթք և քոյ , և զերկրպագու֊ թիւն՝ մտանել առ արքայն անճառ֊ եալ խորհրդոյ առաջնորդութեամբ ։ Ամէն ։

Յետոյ զձեռն տարածեալ առ խոս֊ տովանահայրն , և խոնարհեցեալ զգլխով մերով անկեալ 'յանուն Հօր , և այլն ։ և ասել խոստովա֊ նեալ ՍՏ , որպէս գրեալ է , Թէ բաս֊ նոյց , Թէ բաս կենդանութեամբ ։ և առնել աղօթս սաղմոսի մաշտո֊ ցին պատմէն զարմեալ զմեզ ։

, Աղօ֊

Աղօթք զկնի խոստովանութեան ։

Եղիցի քեզ Տէր աղաչեմ արդ եւ առնել երախտաւորաց մէջ կամացն ծառայի քո Սարգսի եւ համայնից որոց, համբերի եւ ընդունելի արա խոստովանութիւն իմ, եւ որ ինչ պակաս մնաց ինձ լցո՛ եւ նայեաց ժամանակս թէ ի բանաւորութեան զգաստն, թէ ի սրբութեան աստուածայնոյն, եւ թէ անփոյթութեան խոստովանութեան, լցցէ զխոհութիւն քո եւ ողորմութիւն, որպէս եւ համբերողս լուալ եւ կատարելապէս արժանել զիս ի կենդանեաց ։
Որ կեաս եւ թագաւորես ընդ Հօր եւ ընդ սրբոյ Հոգւոյն ԱԾ յաւիտենեանս յաւիտենից ։ Ամէն ։

Աղօթք զկնի խոստովանութեան ։

Ով Տէր իմ եւ փրկիչ իմ ՅՍ ՔՍ, աղաչեմ զքեզ, համբերեաց բարով չարութեամբ մեղադրութեանց խոստովանութեան իմ, եւ տուր զապաշխարութեան արժանի քաղցր անուամբ բարեգթութեանդ, չարութեան եւ զեղծումն ինչ բնութեան յանցանաց, քաղցր ողորմութեանդ, զի արժանի եղէց ի փառս

փառաւ քոյս մեծավայելս ընդունել
զկենդանարար մարմին եւ զարիւն քո
ոյ ։ Ամէն ։

Աղօթք յառաջ քան զհաղոր-
դութիւնն ։

Ո՛վ Տէր իմ Յիսուս Քրիստոս, գիտեմ եւ ոչ եմ արժանի ընդունելոյ զքեզ, այլ վասն կարեկցութեան իմոյ զամ նամ քեզ, որ հիւանդութիւն իմ քեժշկեսցէ եւ խաւար մտաց իմոց քե լուսաւորեսցէ, աղքատութիւն իմ քե փարթամացուսցէ, եւ գործք իմք բարիք քեւ արդիւնաւորեսցին ։

Ամէն ։

Յիշեա՛ զիս Տէր իմ, որ եկեալ ընդ իս 'ի մէջ սրտի իմ, եւ զկենդանարար մարմին եւ զարիւն քո բաշխեցեր 'ի կենդանութիւն իմ, Արա սրբեա զի ընկալցիմ զայս 'ի քաւութիւն եւ 'ի թողութիւն մեղաց իմոց, եւ մի 'ի դատապարտութիւն հոգւոյ իմոյ, որպէս արժանաւորեցոյց աստանօ- ցել ընդ սրբոց քոց, եւ տեսութեան երանելեացդ քոյոց փառաց ։

Աղօթք սրբոյն Օգոստինոսի :

Տէր իմ Յիսուս Քրիստոս, ճանաչեցիցեմ զիս, ճանաչեցիցեմ զքեզ, մի՛ զայլ ինչ ըղձանայցեմ եթէ ոչ զքեզ, զի ատեցիցեմ զիս և սիրեցիցեմ զքեզ, խոնարհեցուցանիցեմ զիս, և բարձրացուցանիցեմ զքեզ, զո՛չ ինչ խորհիցիմ, եթէ ոչ զքեզ, մեռուցանիցեմ զիս, և կենդանանայցեմ ի քեզ : Զոր ինչ գայցէ առ իս, ընդունիցիմ ի քէն, հալածիցեմ զիս, և հետևիցիմ քեզ, և միշտ բաղձայցեմ հետևիլ քեզ : Փախիցիմ յինէն, և դիմիցեմ առ քեզ, և արժանի լինիցիմ պաշտպանիլ ի քէն, երկիցեմ ի յինէն, և երկնչիցիմ ի քէն, և լինիցիմ ի ընտրելոց քոց, տարակուսիցիմ յինէն, և համարձակեցիցիմ քեզ, և հնազանդիլ կամիցիմ վասն քոյ : Ո՛չ ինչ զգածիցիմ, եթէ ոչ քեզ : Նայեաց առ իս, զի սիրեցից զքեզ, կոչեա՛ զիս, զի տեսանիցեմ զքեզ : Եւ ի յաւիտեանս վայելեցից զքեզ : Ամէն :

Եւ տուր մեզ մաքուր ամ. հաղորդու-
թեան սուրբ սեղանոյդ ։ Սուրբն Տէ
մերոյ Յի Քի պատրաստեալ ընդունել
իմ՝ ի կենդանութիւն յաւիտենականն ։ Ամէն ։

Աղօթք զկնի հաղորդութեան ։

ՈՎ Տէր իմ Յս Քս, հաց կենդա-
նի, և զկենաց ջրերոյն աղբիւր
մաքրութեան, անձնատուրս զքեզ կեր-
հացեալ քնքում, որ արժանի արա-
րեր զիս զմեղաւորս բաժակ ըմպելի-
թեանց իմոց արդարեաց, հաղորդել
կենդանարար մարմնոյդ և արեանդ
քում ։ Արդ աղաչեմ զքեզ, լիցի
առ ինձ գլ... հաւատոյ, և փրկան
առիթութեան կամաց իմոց, համբար-
ձումն սրտի և մտաց իմոց առ քեզ,
և լոյսն Աստուծոյ բարի գործոց, որ-
պիսութեամբ բնակեալ վասն թագաւո-
րեալ, և ի ծառայութեան հոգւոյս ա-
ռաքինութեանց, անմեղութեան
ի շնորհս բարերարութեան, և զեր-
ծումն յամենայն փորձութեանց, զի
ընդ և ի շնորհս քոյ պահպանեալ
ունայնասիրեալ ի հաւատս քոյ
երկնաւորս, և խոստովանեալ զայդ
սիրելեաց զի դու ես բոլոր շնորհաց
կենաց յաղթութեան և յոյս մեր Ամէն ։

Ոտանաւոր արքային Թովմայի առ սր-
բազան հաղորդութիւն :

Երկրպագեմ թաքուցեալ Այ քեզ
ջերմեռանդապէս , որ ընդ այսոց ,
ձեւոց ծածկիս ճշմարտապէս :
Սիրտ իմ բոլոր ինքնին ընծայի քեզ
հնազանդի , զի զննելով 'ի քեզ
բնաւին իսկ նուաղի :
Տեսակ ձեռնշօշափ և ճաշակ 'ի քեզ
սխալի , այլ լսելեաց հաւատա-
ցեալ միայն լինի :
Ներ հաւատամ՝ զոր ինչ ասաց Այ
որդին , քան զի ոչ ինչ ճշմարտա-
գոյն քան զբան նորին :
Անդ 'ի խաչին թաքուցանէր Այ
ութիւնն , իսկ աստ գաղի իմաստին
և մարդկութիւնն :
Բայց հաւատով զերկաքանչիւրն
դաւանելով , խնդրեմ զհայցեալն
աւազակին զղջմանաւոր :
Մարմնոյդ ըղխոցս իբրև զԹովմաս
ոչ նշմարեմ , սակայն Այ իմ գոլ
ըզքեզ խոստովանեմ :
Արա 'ի քեզ զիս առաւել զհաւատս
ունել , յուսալ 'ի քեզ բոլորովին
և զքեզ սիրել :
Ո՛վ յիշատակ չարչարանաց Տն և
մահուան , հաց կենդանի ըղձեանս
ծնոր,-

շնորհօղ ազգի մարդկան ։
Շնորհեա խնամ մտի քեւ միշտ մնա-
նիլ և կեալ , և գտեղ միշտ քաղցր
և բարի առ խնամեայ ։
Ո՛վ բարերարութ հանապազօրն Տէր
իմ և յոյս , քոյով արեամբք զան-
մաքրութին մաքրեա հոգւոյս ։
Որոյ կամթիլ մի՛ զընթացուր աշ-
խարհ կարէ , դերծուցանել 'ի յան-
ցանաց և 'ի պատժէ ։
Որ այժմ 'ի քեզ բողէայց Յս և
եթ նայիմ , միշտ աղերսեմ զի ըն-
ներցի ում ծառային իմ ։
Տեսից զքեզ տարաբօղմամբք քոյոց
գթնեաց , և տեսութե երանեցոյց
քոյոց փառաց ։

Այս է՛ մարմին իմ, որ վասն բազ-
մաց տուեալ՝ զայս արասջիք առ ի-
մոյ յիշատակի ։ Ղուկ. ԻԲ.

Նշանակութիւնք գունոյ և տարազ-
ութեանց Պատարագչին :

Կապոյտն՝ նշանակէ զՏէրն մեր Յի՛ Քի՛ , որ է՝ Ճշմարիտ քահա-նայ յաւիտեան ըստ կարգին Մելքիսեդեկե-կի , որ զինքն ի նշխարս մատուցանէ Հաւր և զինքն Հօր ԱԾ պատարա-գեաց :

Կարմրագոյնն՝ նշանակէ զօրութիւն յաղթութեան Տն մերոյ Յի Քի որով եղ ի պատերազմի ընդ դժոխոց, և զարդ զերկնութիւն մարդկան :

Շագանակագոյն՝ նշանակէ զհամբերութիւն և զխոնարհութիւն վարուց Տն մերոյ Յի Քի և զանարատ ծննդեան երկնաւորութեան ուսումն Աստուծոյ :

Ոսկին՝ նշանակէ զողորմածութիւն Տն մերոյ Յի Քի և զանախտութիւն նորին ի յարութեան իւրում յաղթութեամբ :

Բազմագոյնն՝ նշանակէ զամենայն շնորհս և զպայծառութիւն իմաստից Տն մերոյ Յի Քի առ ի կատարեալ զգաստութեան Հօրն երկնաւորի :

Ուրարն՝ նշանակէ զհնազանդութիւն Տն մերոյ Յի Քի առ 'ի լնուլ զկեն_ սագործ տնօրէնութիւնն իւր ըստ նախասահմանութեան Հօրն երկնա_ ւորի ։

Շուրջառն՝ նշանակէ զլրումն աստ_ նից առաքինութեանց որովք զարդա_ րեցեալ էր մարդկութիւն Տն մերոյ Յի Քի 'ի յսկզբանէ յղանալոյն իւրոյ ։

Զգեստաւորելն քահանային նշա_ նակէ զներմարմնութիւն բանին Այ 'ի յարգանդի կուսին Մարիամու Աստուածածնին ։

Մտանելն քահանային՝ 'ի սրբարանա_ տունն՝ նշանակէ զիջումն բանին Այ 'ի յարգանդ ամենօրհնեալ կու_ սին Մարիամու ։

Երգելն դպրաց զխորհուրդ խո_ րինն՝ նշանակէ զաղօթս եւ զպաղա_ տանս զորս նախահարքն մատուցա_ նէին առ Այ վս գալստեան Տն մերոյ Յի Քի ։

Ելանելն քահանային 'ի սրբարանա_ տանէն՝ նշանակէ զծնունդն եւ զյայ_ տնութիւն Տն մերոյ Յի Քի ։

Նշա_

Նշանակութիւնք արարողութեանց մէջ Պատարագին :

Գնալն քահանային առաջի բեմին՝ նշանակէ զգնալն Տ̄ն մերոյ Յ̄ի Ք̄ի ընդ աշակերտաց իւրոց ՚ի լեառն Ձիթենեաց :

Տ̄ր իմ Յ̄ս Ք̄ս, որ ՚ի մերձենալ ժամու չարչարանաց քոց վասն տառապանաց ազգաց մարդ երկնէիր և հոգայր . Շնորհեա ինձ մեղաւորիս զի զամենայն հոգս և զաշխարհութիւն իմ մերժանանելով քեզ ՚ի պատիւ արարածոց քոց չարչարանաց, և արդարեւ նոցին ընդունելով զփրկութիւն հոգւոյ իմոյ : Ամէն :

Լուանալն քահանային զձեռս՝ նշանակէ զարտասուելն Տ̄ն մերոյ Յ̄ի Ք̄ի ՚ի լերինն Ձիթենեաց :

Տ̄ր իմ Յ̄ս Ք̄ս, որ ՚ի յաղօթելն քո առ Հայր քրտամբք արեան հեղեր զարտասուս՝ յաչաց քոց ՚ի լուացումն մեղաց նախահօրն . Շնորհեա ինձ մեղաւորիս զձեռնարկս զգուշն զի զոխ և զմեղս ողբալով զանցանելն

խոյս մերժողութեամբ զնեղութիւն եւ զթշուառութիւն յամենայնաւանէ ազգէ մարդ-կեղենաց ։ Ամէն ։

Ասեն քահանայքն խառնաձայնիւ առ ամեն Այ՝ նշանակէ զանձկանելն Տն մերոյ Յի Քի 'ի մեռոյ եկեղ-եաց խոյրոյ եւ զհետերկն յիշելով զքրիստոնեայ սրբեան ։

Տէր իմ Յս Քս, որ 'ի սատանայական երկրից քոյ ընդդէմ սրբեան հանդերձ 'ի սրբազանն մեղանչող քում՝ ։ Շնորհեա ինձ մեղաւորիս, զի 'ի սրբութիւն չարչարանաց քոց փոխան-նակ սրբեան հեղեղացմամբ յայսոյ խնդ-րողելու սրբութեան ։ Ամէն ։

Երկնեն քահանայքն 'ի բեմն՝ նշա-նակէ զաղօթելն Տն մերոյ Յի Քի բարձիլս 'ի լեռնէն Ձիթենեաց ։

Տէր իմ Յս Քս, որ յաղօթս ան-խափանութեամբ արարեր քոյ շնորհ-կելին եւ երկրպագութիւն առ Հայր քո երկնաւոր ։ Շնորհեա ինձ մե-ղաւորիս զապաշխարութիւն 'ի գայթա-քակղիս զի ամենայն յիշելով քեզ խոստմանն քում՝ Աձայնոյ յիշումն 'ի լերկն զենդրանաց իմ՝ ։ Ամէն ։

Ասեն

Աղօթք քահանային ՚ի յարկի քաւ սրբութեան՝ նշանակէ զծնրադրութիւն Տն մերոյ Յի Քի ՚ի լերինն ձիթենեաց ։

Տէր իմ Յս Քս, որ զծունր կրկնելով առ հայր քո երկնաւոր ուղղեցեր մաղթանս, որ եթէ հնարիցէ անցցէ ՚ի քէն բաժակ չարչարանացն . Շնորհեա ինձ մեղաւորիս, որ յաւէտ զծունր կրկնելով երկրպագանիցեմ կենսատուութեանդ խոնարհ սրտիւ և արտասուօք ։ Ամէն

Համբուրելն քահանային զսեղանն՝ նշանակէ զմատնութիւն Տն մերոյ Յի Քի ։

Տէր իմ Յս Քս, որ համբուրելու նենգութեամբ մատնեցար ՚ի Յուդայէ . Շնորհեա ինձ մեղաւորիս, որ անխարդախութեամբ սրտիւ սրբութեամբ զսէր ընկերացն առ քեզ կենաց լինից, և միշտ պատրաստ լինիցիմ առ ՚ի կատարել զպատուէրս քո ՚ի գլխեան ամենից ինքնամեաց և ամենեցուն լինից ։ Ամէն ։

Երգեսցեն դպրաց զմեղեդիս՝ նշանակէ զխօսելն Տն մերոյ Յի Քի քաղցրութբ ընդ Յուդայի և ընդ առաքեալսն 'ի լերինն ձիթենեաց :

Տէր իմ Յս Քս, որ վն մեծի քաղցրութե քոյ ընդ դաւաճանողաց թշնամեաց քոց հեզութբ և հանդարտութբ խօսեցար . Շնորհեա ինձ մեղաւորիս , զի ընդ օրինակի կենսատուին իմոյ ընդդամենից հալածչաց և նեղչաց իմոց համբերութբ և երկայնմտութբ վարեցից 'ի փառս անուան քոյ սրբոյ: Ամէն:

Իջանելն քահանային 'ի բեմէն՝ նշանակէ զկապելն և զածելն Տն մերոյ Յի Քի 'ի լեռնէն ձիթենեաց 'ի ապարանսն Աննայի :

Տէր իմ Յս Քս, որ 'ի յանօրինաց և յամբարշտաց հրէից ըմբռնեցար կապեցար և ածար իբրև զչարագործ . Շնորհեա ինձ մեղաւորիս , զի արդեամբ սրբազանից քոց չարչարանաց արձակեցայց 'ի կապանաց մեղաց իմոց , և կապակցեցայց սիրով ընդ քեզ հաստատապէս : Ամէն :

Երգէին դպրաց Յոյս յարկ ՚նուի-րանաց՝ նշանակէ զաղաղակ դպ-րացն և փարխեցեալն :

Տէր իմ Յս Քս, որ հեզութբ և խոնարհութբ համբերեցեր խրա-խուսանաց և տառապանաց զպրացն և փարխեցայ մը փրկութե խնդ. Շնորհեա ինձ մեղաւորիս զի եր-կայնամտութբ ընդերկէմ ընդ զեմ ամենից առանձարութեց երեխեաց և անհաւանութեց թշնամեաց իմոց : Ամէն :

Դասաւորն քահանայքն ՚ի բեմն ընդ-արփաստակացն՝ նշանակէ զառաքեալսն Տն մերոյ Յի Քի ՚ի պալատան Պիղատոսի :

Տէր իմ Յս Քս, որ ՚ի քահանայա-պետացն և ՚ի ծերոց ժողովրդեանն բերեալ զմահապարտ ՚ի ձեռն Պիղա-տոսի. Շնորհեա ինձ մեղաւորիս, զի զօրութբ շնորհաց քոց ապաշխա-րեալ ՚ի ժամանակեանն իշխանէին խա-ւարային, և ազատեսցես ՚նոցին դժոխային : Ամէն :

Երգեսցեն դպրաց զպատուիրանն՝ նշա-
նակէ զամբաստանութիւն և զկրօ-
նաւորութիւն ամենեցուն :

Տէր իմ Յս Քս, որ ամբաստանեցար ի հրեից վն իմ իբրև զա-
բարերարդ . Շնորհեա ինձ մեղաւո-
րիս զի չարչարանօք և զօրութեամբ քոյոյ
ամենազօրութեան ի նեղու-
թեան ի գթութեան մարդկան, և
յ որոգայթից սատանայի : Ամէն :

Շրջաբերելն քահանային զԷ աւե-
տարանն՝ նշանակէ զշրջաբերու-
ծն Տն մերոյ Յի Քի ի տանէ
Պիղատոսի առ տունն Հերով-
դէսի :

Տէր իմ Յս Քս, որ վասն իմ ի
յանօրինաց արհամարհեցար և
ապականեցար . Շնորհեա ինձ մե-
ղաւորիս, զի ողորմութեամբ արդարացելոյ
քոյոց չարչարանաց զերծանիցիմ ի
խաչակցութենէ սատանայի
հրաւիրակին : Ամէն :

Ընթերցուածն գրքիս մաղթանաց, կամս և զառաջադրութիւնս՝ ընծայելոյ դատապարտութեան Հերովդէի և Պիղատոսի ։

Տէր իմ Յիսուս Քրիստոս, որ վասն իմ իբրև զդատապարտեալ և ծաղրանօքն կապեցեր 'ի Հերովդէսէ անարգանօք զառաջոյն մեծաւ խոնարհութեամբ ։ Շնորհեա ինձ մեղաւորիս զի 'ի միաւորեալ գարշանաւն քում զառաջի երկու միաւորեալ առ զառաջոյ իմ երկիւղիւ ։ Ամէն ։

Ընթերցուածն բաժանմանն զանետարանն՝ ընծայելոյ զդատաստանեան Տեառն մերոյ Յի Քի զոր ետ Պիղատոսի ։

Տէր իմ Յիսուս Քրիստոս, որ կալար առաջի Պիղատոսի մեղադրեալ դատաւորին . Շնորհեա ինձ մեղաւորիս զի համարձակ և ազատ քեզ առաջնորդեալ մի՛ երկիւղիւ 'ի բանից ընդդիմացողաց, այլ համարձակ կացից խոստովանելով զքեզ Աստուած իմ Տէր, զօրութեամբ և խաչեցեալ մարմնով վասն փրկութեան իմոյ ։ Ամէն ։

Ասելն քահանայքն զհամատուտքին՝ նշանակէ զօրացումն Պետրոսի առաքելոյն ։

Տէր իմ Յիսուս Քրիստոս, որ բառ Աստուծոյ քում տրամադրութեան թողլ է սուր Պետրոսի, որ զքեզ մարդկայնոյս ուրանայցէր ․ Շնորհեա ինձ մեղաւորիս զհաստատութիւն հաւատոյ զի զքեզ միշտ ընդ Հօր և ընդ Սրբ․ Հոգւոյ մի Աստ ծանեբիս յամենայն ժամ խոստովանեցից և դաւանեսցիմ ։ Ամէն ։

Պատմուճանն քահանայքն սա ժողովրդեան առնելով խոստովանութի նշանակէ զպատմուճանն Տն մերոյ Յի Քի սա Պետրոս ։

Տէր իմ Յիսուս Քրիստոս, որ Աստուծով բոյով զխոնարհութեան գործոյ և շնորհեցեր սա Պետրոս, առաքել նոյն զզօրութեամբ և զզօրութեամբ առաքելոյ ․ Շնորհեա ինձ մեղաւորիս զհամբերութիւն զօրութեամբ սորա, զի զամենայն անօրէն կենաց իմոց արարչապետեալ զխոստովանս իմ, ընդունեսցիս ի քեզ զխոստովանութիւն ամենից մեղաց իմոց ։ Ամէն ։

Երգելն զպղաց զսրբասացութեան՝ նշանակէ զկատարելն Տն մերոյ Յի Քի 'ի զինուորաց :

Տէր իմ Յս Քս, որ վս իմ փշալից պսակեցար, զծանակերծ նախատանաց զգեցար, և եղեգամբ հարկանեցար. Շնորհեա ինձ մեղաւորիս, զի զօրութբ արհամարհանաց քոյոց չարչարանաց զերծանիցիմ 'ի փշոց մեղաց, և մերկանայցեմ զամենայն հանդերձս անիրաւութեան, և լինիցիմ քեզ ճշմարիտ երկրպագու մինչև 'ի վախճան կենաց իմոց: Ամէն :

Շրջաբերելն քահանային զընծայսն՝ նշանակէ զածելն Տն մերոյ Յի Քի յատեանս 'ի Պիղատոսէ առ Հերովդէս :

Տէր իմ Յս Քս, որ վասն փրկութեան իմոյ ածիր այսր և անդր կապեալ զդատն անմեղ, և կրեցեր զբորոտ առաջի կայսերն անարգանաց կաս. Շնորհեա ինձ մեղաւորիս զի զամենայն աւուրս կենաց իմոց անձնիւ փրկեալ 'ի փորձութեանց և սատանայական կենցաղոյս 'ի վասն անուան քում արժանաւոր համբերութեամբ հանդիսացեալ. Ամէն :

Եւ

Լուանալն քահանային զձեռս՝ նշա-
նակէ զլուանալն Պիղատոսի զձե-
ռս իւր ՚ի վկայութիւն անմեղու-
թեան Տն մերոյ Յի Քի :

Տէր իմ Յս Քս, որ ՚ի յանիրաւ
դատաւորէն Պիղատոսէ ընկալար
մահու ձեռաց նորին անմեղ և ան-
արատ դատ մեղուցելոյ . Շնորհեա
ինձ մեղաւորիս զի զանձնայն ա-
նուրս կենաց իմոց , ՚ի մէջ զանա-
զանից փորձութեանց այնոց ծած-
կեալ անմեղութեան կենդանու-
վարեսցիմ : Ամէն :

Ողջոյն տալն միմեանց՝ նշանակէ
զհաշտութիւն Պիղատոսի և Հե-
րովդէսի :

Տէր իմ Յս Քս, որ քոյովք ար-
քայականօք յարքայակերպ պատ-
ճառելովք հաշտեցեր անիրաւեցից դա-
տաւորացն . Շնորհեա ինձ մեղա-
ւորիս զի ՚ի քեզ յուսամ զամենայն
խաղաղութիւն և զմիաբանութիւն ըն-
տանեաց հանապազ երջանկութեանց
սիրով և խաղաղութեամբ կենցաղու-
վարեսցիմ : Ամէն :

Ամէն

Ասեն քահանայքն առ քեզ կերպք՝ նշանակէ զբանն Պիղատոսի որ ասաց երիցս առաջի ժողովրդեանն, եւ ըստ ձերոյ օրինացն դատեցէք ։

Տր իմ Յս Քս, որ մատնիչ ի չա֊ րերանէ դատաւորացն ի ձեռս ամբարշտացն երեքից, որ վասն իմ չարչարեցար եւ մեռար խաչի հան֊ դերձիցես ․ Շնորհեա ինձ մեղաւո֊ րիս, որ զօրութեամբ արքայութեան քո֊ յոց չարչարանաց ազատեցայ ի բանսարկութենէ երկրաւորաց եւ անհրաժեշտ֊ ութեանց դատաւորաց ։ Ամէն ։

Աւետին քահանայքն զինեալ ի ձեռն նշանակէ զզանիշին եւ զձաղ֊ կին Տն մերոյ Յս Քի ի Պիղա֊ տոսէ, եւ ի զինուորաց նորին ։

Տր իմ Յս Քս, որ վասն մերոյ ձերբա֊ կալ եղեալ գանակօք եւ ձաղկ֊ ելով, կապեցար եւ տանջեցար ․ Շնորհեա ինձ մեղաւորիս, որ զօ֊ րութեամբ արքայութեան քո չարչա֊ րանաց ազատեցայց ի մտածմանց զմտաց ի չարաշահից դեւերաց եւ ի կեանս յաւիտենական ։ Ամէն ։

Խա֊

Խաչանիշերն քահանայքն յաճախս 'ի վերայ մարմնոյ և արեանն՝ նշանակէ, զոր և ունէին զնմանութեան զՏ՜ն մեր Յ՜ս Ք՜ս 'ի վերայ խաչին ։

Տ՜ր իմ Յ՜ս Ք՜ս, որ վասն փրկութեն իմոյ տարածեցեր զբազուկս քո արարչագործս 'ի վերայ խաչափայտին բևեռեցար . Շնորհեա ինձ մեղաւորիս, զի զձգտածեցեալ սիրտ իմ սիրով ընդ քեզ բևեռեցից, և մի՛ երբէք 'իքէն մեկուսացեալ հեռացայց ։ Ամէն ։

Կողին աշտանակաց յաջակողմանն և ձախակողմանն՝ նշանակէ զերկուս աւազակս խաչեցեալս յաջմէ և յահեկէ Տ՜ն մերոյ Յ՜ի Ք՜ի ։

Տ՜ր իմ Յ՜ս Ք՜ս, որ վասն փրկութեն իմոյ ընդ անօրէնս համարեցար, և երջանկին աւազակին զարքայութի քո խոստացար. Շնորհեա ինձ մեղաւորիս, զի 'ի յելանելն հոգւոյս 'ի մարմնոյս արժանի գտեալ լսել զձայն քո Ածային և երանաւէտ ։ Ամէն ։

Եր֊

Երգելն գալոց զՀայր մերն՝ նշանակէ զեօթն բանս զորս արտաբերեաց Տէրն մեր Յս Քս 'ի վերայ խաչին ։

Տր իմ Յս Քս, որ 'ի վերայ խաչին վասն փրկութեան իմոյ ծարաւեցար, և վասն խաչահանողաց քոց աղօթեցեր ․ Շնորհեա ինձ մեղաւորիս զի քոյով սրբազանիւ նպաստութեամբ զատանայցեմ 'ի յախտից մեղաց իմոց, և ներելով իմոց սպառապարտաց քեզ ճշմարտի հաւատով իմով հետևեցից ։ Ամէն ։

Բարձրացուցանելն քահանային զընծայսն՝ նշանակէ զամբառնումն հոգւոյ Տն մերոյ Յի Քի 'ի վերայ խաչին ։

Տր իմ Յս Քս, որ զհոգի քո ամենասուրբ 'ի վերայ խաչին 'ի ձեռն Հօր Աճ աւանդեցեր ․ Շնորհեա ինձ մեղաւորիս զի օգնութեամբ կենդանութիւն իմոյ զհոգի և զմարմին իմ Հօր քում երկնաւորի յանուն քո յանձնառուեցից և Տն ադրեցեմ ։ Ամէն ։

Աւ

Արժանիքն բարեխաւսութեամբ սրբոյ մարտ-կենդանարարի մարմնոյդ 'ի բաժակին՝ նշանակէ զՄիածին հօրէց Տն մե-րոյ Յի Քի 'ի դժոխս առ նա-խահարս ։

Տր իմ Յս Քս, որ բառ աղօթե-թն քում անձանց մերոց լիցի 'ի դժոխս մտանելովդ Ամենաթեղ-ւսն 'ի մեղացն եւ փրկանս զհարս-հարս ։ Ընդունեա՛ խնդրուածս, զի 'ի մէջ դժոխս մեղաց իմոց որ-ժանի լինիցիմ բաժ աղերսութեան, եւ օրհնեսցէ քեզ յաւիտեան 'ի մե-ռելոցն կորուսեալ իմոց ։ Ամէն ։

Հաւատքն բարեխաւսութեան զմիութեան եւ զարթուն Տէր նշանակէ զՀարութիւն Տն մերոյ Յի Քի երկրորդն 'ի գերեզմանէն ։

Տր իմ Յս Քս, որ ժամն աղաւ-թեց զնա 'ի յերկրի մեղաց յարոյ-ցեր 'ի գերեզմանէն ։ Ընդունեա՛ խնդ-րուածս զի ժամս իմ զանձնոյն խոնարհ եւ զխոստովանութեանց իմոց 'ի ձեռն որ Տէրն եւ աղաչեսցուք զարթ-մեղաւորացս, 'ի փառս անմահ բաժ որոց ։ Ամէն ։

Դաս

Պատմագիրն քահանայքն սա. ժողո-վուրդն անձկալով ընծայեն ի ձե-ռին նշանակէ զերեւումն Տն մե-րոյ Յի Քի յետ յարութեան :

Տէր իմ Յս Քս, որ յետ յարութեան քո հրաշալեօք երեւեցար առա-քելոցն մերում քում եւ կերար, եւ այսպէս քաղցր հաւատարմութիւն սիրելեաց : Շնորհեա ինձ ծառայիս, զի ի փափագանաց սրտիս կենդանութեան ար-ժանի լինիցիմ ուտելոյ զքեզ, եւ զմարմինդ քոյով անմահութեան բարե-րութեան : Ամէն :

Երկրորդ դարձեալ զատիկ՝ նշանակէ զերեւումն եւ զհրաշալիսն աշա-կերտաց Տն մերոյ Յի Քի :

Տէր իմ Յս Քս, որ քոյով փառաւո-րեալ յարութեամբ զհաւատա-ցեալս քո բերկրեցուցեր . Շնոր-հեա ինձ ծառայիս, զի ի յարու-թեն յաւուրն յետնում արժանի լի-նիցիմ բերկրելոյ եւ ուրախանալ ընդ արդարս երջանիկս եւ երանելեացն յարքայութեան քում : Ամէն :

Աւելն

Ասելն քահանային օրհնեալք եղերուք՝ նշանակէ զօրհնութիւն Տն մերոյ Յն Քն զոր ետ առաքելոց իւրոց 'ի համբառնալն յերկինս :

Տէր իմ Յս Քս, որ 'ի համբառնալն քո 'ի յերկինս օրհնեցեր զառաքեալս քոյ խոստանալով նոցա զմխիթարիչ սբ Հոգին . Շնորհեա ինձ մեղաւորիս զի 'ի բնաւս խորհուրդս 'ի բանս և 'ի գործս իմ օրհնութե քում Աստուծոյ և շնորհաց Հոգւոյդ սրբոյ արժանաւորեսցիմ . Ամէն :

Զղջումն :

Տր իմ Ած Յս Քս զղջանամ և փոշիմանեմ եւ բոլորով սրտիւ խնամ 'յամենայն մեղաց իմոց, վասն զի դառնացուցի զամենատուր բարութիւնդ : և յառաջադրեմ այլ ոչ եւս մեղանչել միջնորդութե քոյին ամենազօր օգնութեդ : Ամէն :

Երգ առ սբ Երրորդութին:

Խոստովանեալք զմիութին,
վերապատուեմք զերրորդութին,
դաւանապատիւ Ածութին:
Զերիս անձինս դաւանելով:
ըստ երեսաց որոշելով,
դիմօք միայն տարբերելով:
Սոքա սովին առնչութէ,
միշտ մի՛ գոլով գոյացութէ,
երից սկզբանց իբրաց բարձմամբ:
Թէպէտ երից է՛ ատութի,
սակայն նոցա պարզ էութի,
ոչ երեքին գոյացութի:
Պարզ գոլ նոցա պարզ էութի,
պարզ և կամին պարզ գիտութի,
ամենայն ինչ է՛ պարզութի:
Ո՛չ միոյ քան երկուց անձանց,
կամ թէ երից ենթադրութեց,
նուազ սոցա է՛ գործ իւրաց:
Հայր և Որդի և սբ Ոգին,
մի՛ գոլ Ած սոքա սովին,
թէ և զեր ինչ յատուկ ունին:
Մի զօրութի մի Տր փառաց,
մի ճառագայթ և մի ճաճանչ,
որք համայնք զոյգ առացուած:
Ծնողի Որդին հանգիտական,
լոյս ոչ բառնոյ առանձնական,
երկուց ըն բան որոշական:

Հօր

Հօր հաւասար և միածնին ,
'ի նոցանէ բղխեալ Ոգին ,
որով երկուք են շաղկապին :
Ո՛չ մարդկային միտք հասանեն ,
երեք անձինք զիարդ լինին ,
և ո՛չ դիւրաւ բացորոշին :
Ո՛չ է՛ առ կարգ փոփոխական ,
ո՛չ կացութի՛ւն ինչ տեղական ,
և ո՛չ դրութի՛ւն պարագրական :
Ո՛չոք Ա՟ծ բայց 'ի տեսանէ ,
ո՛չինչ ունիթ դատ 'ի նմանէ ,
զպատճառելին նա պատճառէ :
Ճառել զարժան վ՟ս զիմաց ,
գերազանցէ քան կար մտաց ,
պարտ է՛ զիմաստ բանականաց :
Զի՛նչ է՛ ծնունդ զի՛նչ է՛ բղխումն ,
տգիտանալ մեր խնդրումն ,
Թէպէտ ձեռնէ 'յ երկնի վերնումն :
Որ հաւատոց մի՛ շառաւիղի ,
և 'ի շաւղաց մի՛ թիւրիցի ,
'յ ուղիղ առնէ մի՛ շեղիցի :
Զհաւատ կալցէ զկրօնս ուղղեսցէ ,
մոլորութեց մի՛ սնասցէ ,
եկեղեցւոյ հաւատասցէ :
Որպէս իմի արդէն հաւատ ,
կայուք այսպէս 'ի նմին հաստատ ,
լիցի փախճանումն մեզ անհատ :
Եռանձնեանին միութե ,
պարգևի որքս Երրորդութե ,
փառք և պատիւ միշտ յաւիտեան :
Ամէն : ՎԵՐՋ :